



**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GAZİOSMANPAŞA İLÇESİ PARKLARININ BİTKİLENDİRME TASARIMI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Peyzaj Mim. -Orman Müh. Arzu FINDIK

Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı

Danışman

Yard.Doç.Dr. Aysel ULUS

Kasım, 2013

İSTANBUL



**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GAZİOSMANPAŞA İLÇESİ PARKLARININ BİTKİLENDİRME TASARIMI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Peyzaj Mim. -Orman Müh. Arzu FINDIK

Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı

Danışman

Yard.Doç.Dr. Aysel ULUS

Kasım, 2013

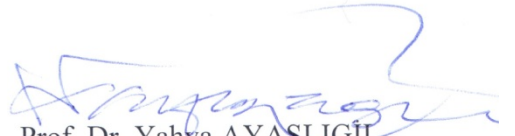
İSTANBUL

Bu çalışma 20/11/2013 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Peyzaj Mimarlığı programında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi



Yard. Doç. Dr. Aysel ULUS (Danışman)
İstanbul Üniversitesi
Orman Fakültesi



Prof. Dr. Yahya AYAŞLIGİL
İstanbul Üniversitesi
Orman Fakültesi

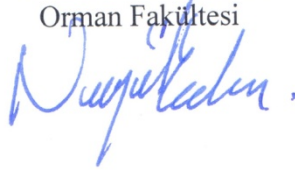


Prof. Dr. Hakan ALTINÇEKİÇ
İstanbul Üniversitesi
Orman Fakültesi



Prof. Dr. Ömer KARAÖZ
İstanbul Üniversitesi
Orman Fakültesi

Yard. Doç. Dr. Nurgül ERDEM
İstanbul Üniversitesi
Orman Fakültesi



ÖNSÖZ

Bu yüksek lisans tezi çalışmasında sürekli desteğini gördüğüm, bilgi ve yol göstermesi ile bu tezi hazırlamamda en büyük katkıyı sağlayan değerli hocam Prof.Dr. Yahya AYAŞLIGİL'e ve tez danışmanım Yard.Doç.Dr. Aysel ULUS' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Konuyla ilgili çalışmalarından yararlandığım hocam Yard.Doç. Nurgül ERDEM'e, jüri üyesi diğer hocalarıma Prof.Dr. Hakan ALTINÇEKİÇ ve Prof.Dr. Ömer KARAÖZ' e, kaynak sağlamamda benden yardımlarını esirgemeyen arkadaşım Peyzaj Yüksek Mimar Esra AKARSU' ya, teknik konularda bana her türlü desteği veren iş arkadaşım Yüksek Mimar Ümit Kadri YÖRÜK'e, İngilizce özetteki hatalarının düzeltilmesinde, yardımcı olan Yard.Doç.Dr. Hakan YILDIZ'a, fotoğraf çekimleri sırasında ve tez çalışmasının her aşamasında yanımda olan can dostum Özge AÇIKALIN'a ve babam Kamil FINDIK' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bu çalışmamı, hayatım boyunca benden desteklerini esirgemeyen ve varlıkları ile bana güç veren aileme ve Enes'ime ve Alperen'ime ve eşim Murat TURAN'a ithaf ediyorum.

Kasım, 2013

Arzu FINDIK

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ŞEKİL LİSTESİ.....	vi
TABLO LİSTESİ.....	x
ÖZET.....	xii
SUMMARY.....	xiv
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	4
2.1. AÇIK VE YEŞİL ALAN KAVRAMLARI.....	4
2.2. YEŞİL ALANLARIN SINIFLANDIRILMASI VE STANDARTLARI	5
2.3. KENT İÇİ YEŞİL ALANLAR İÇERSİNDE PARKLAR VE ÇEŞİTLERİ.....	6
2.4. BİTKİLENDİRME TASARIMI	8
2.4.1. Tasarım Öğeleri	8
2.4.1.1. Çizgi (Hat)	9
2.4.1.2. Form.....	9
2.4.1.3. Ölçü (Boyut).....	9
2.4.1.4. Renk.....	10
2.4.1.5. Tekstür	10
2.4.2. Tasarım İlkeleri.....	10
2.4.2.1. Tekrar (Harmoni).....	10

2.4.2.2. Değişkenlik (Kontras-Zıtlık)	11
2.4.2.3. Denge.....	11
2.4.2.4. Vurgu.....	12
2.4.2.5. Dizi- Sıra: Koram.....	12
2.4.2.6. Oran (Ölçek - Proporsiyon).....	12
2.5. BİTKİLERİN İŞLEVLERİ.....	13
2.5.1. Bitki Materyalinin Mühendislik ve Ekolojik Kullanımı	13
2.5.2. Bitki Materyalinin Mimari Kullanımı	15
2.5.2.1.Mekan Oluşturma.....	16
2.5.2.2. Çevreleme ve Kuşatma	17
2.5.2.3. İlişkilendirme (Bağlama).....	18
2.5.2.4. Görsel Kontrol Sağlama (Perdeleme- Mahremiyet Sağlama).....	19
2.5.3. Bitki Materyalinin Estetik Kullanımı.....	20
2.5.3.1. Tamamlayıcı	20
2.5.3.2. Birleştirici.....	21
2.5.3.3. Vurgulayıcı	21
2.5.3.4. Tanımlayıcı	22
2.5.3.5. Yumuşatma.....	23
2.5.3.6. Görüş Çerçeveleme	23
3. MALZEME VE YÖNTEM.....	25
3.1. MALZEME.....	25
3.1.1. Araştırma Alanının Genel Tanıtımı	25
3.1.2. Gaziosmanpaşa Parklarının Tanıtımı	28
3.2. YÖNTEM	30
3.2.1. Veri Toplama (1. Aşama)	31

3.2.2. Arazi Çalışması (2. Aşama).....	31
3.2.3. Değerlendirme (3.Aşama)	33
4. BULGULAR.....	35
4.1. MAHALLE ÜNİTESİ DÜZEYİNDE YEŞİL ALANLAR (8000 M ² DEN BÜYÜK PARKLAR)	40
4.1.1.Araştırma Alanı-1 Kırkçeşme Parkı.....	40
4.1.2.Araştırma Alanı-2 Dumlupınar Parkı.....	46
4.1.3.Araştırma Alanı-3 Fetih Parkı	52
4.2. KOMŞULUK ÜNİTESİ DÜZEYİNDE YEŞİL ALANLAR (8000 M ² ‘DEN KÜÇÜK PARKLAR)	58
4.2.1.Araştırma Alanı 4- Merkez Mahallesi Otopark Üstü Parkı:.....	61
4.2.2.Araştırma Alanı 5- Şehit Mustafa Gümüş Parkı.....	68
4.2.3.Araştırma Alanı 6- Validesultan Parkı	74
4.2.4.Araştırma Alanı 7- Şehit Tamer Vardar Parkı.....	79
4.2.5. Araştırma Alanı 8-Çanakkale Şehitleri Parkı	84
4.2.6.Araştırma Alanı 9- Hoca Nasrettin Parkı	85
4.2.7.Araştırma Alanı 10- Rumeli Parkı	91
4.2.8.Araştırma Alanı 11- Emek Sokak Parkı.....	98
4.2.9.Araştırma Alanı 12- Süzer Sokak Parkı	102
4.2.10.Araştırma Alanı 13- Fatih Caddesi Parkı	106
4.2.11.Araştırma Alanı 14- Şehit Hakan Arlon Parkı.....	110
4.2.12.Araştırma Alanı 15- 1.Sokak Parkı	115
4.2.13. Araştırma Alanı 16-617 Sokak Parkı	120
4.2.14. Araştırma Alanı 17- Çilekli Sokak Parkı.....	121
4.2.15.Araştırma Alanı 18- Göçmenler Sokak Parkı	126
4.2.16.Araştırma Alanı 19- Sayaocağı Caddesi Parkı-1	129

5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	132
KAYNAKLAR.....	143
EKLER.....	148
ÖZGEÇMİŞ	1

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 2.1: Çocuk oyun alanı örneği.....	8
Şekil 2.2: Çeşitli bitkilendirme yöntemleri ile gürültüyü önleme.	14
Şekil 2.3: Erozyonu etkileyen faktörler.	14
Şekil 2.4: Bitkilerle kötü kokuların emilip güzel kokuların alana hakim olması sağlanabilir). ...	15
Şekil 2.5: Bitkiler hava filtresi gibi görev yaparak kirli havanın temizlenmesine büyük katkıda bulunurlar	15
Şekil 2.6: Rüzgarın bitkilendirme ile önlemesi.	15
Şekil 2.7: Dış mekanı oluşturan temel düzlemin (Duvar, Taban, Tavan) işlevleri.	16
Şekil 2.8: Ağaçların gövde ve taçlarıyla mekan oluşturmaları	17
Şekil 2.9: Bir çocuk oyun alanının çalı ve ağaçlarla çevrelenişi	17
Şekil 2.10: Değişik mekanların farklı bitkilerle kuşatılmaları.	18
Şekil 2.11: Mevcut yapılar bitkilerle birbirine bağlanarak alanda eksik olan mekansal tanımlama sağlanabilir.....	18
Şekil 2.12: Değişik boyda ve türdeki bitki materyalinin mahremiyet kontrolündeki etkileri	19
Şekil 2.13: Ağaç ve çalılarla, servis alanı, otopark, çöp kutusu, elektrik direği gibi doğrudan görülmesi istenmeyen obje ve alanların perdelenmesi.	20
Şekil 2.14: Bitkiler mimari yapıların formlarını tamamlarlar.	20
Şekil 2.15: Değişik yapıdaki bitkilerle mimari yapıların devamlılığı sağlanabilir.	21
Şekil 2.16: Ağaçları olmayan cadde düzensiz ve dağınıktır, yol ağaçları birleştirici olarak görev yapar ve onların ortaklığı caddeleri koordine eder.	21
Şekil 2.17: Biçimsel zıtlıkla yapılmış vurgu örneği.....	22
Şekil 2.18: Bitki materyalleri tanımlayıcı olarak kullanılabilirler.	22
Şekil 2.19: Kentlerde büyük kütleye sahip yapıların bitkilerle doğaya uyumlu hale getirilmesi	23
Şekil 2.20: Bitkilerle görüş çerçeveleme.	23
Şekil 3.1: İstanbul ili ve ilçeleri haritası (Gaziosmanpaşa ilçesi ve komşu ilçeleri).....	25
Şekil 3.2: Gaziosmanpaşa ilçesinin mahalle sınırları.....	26
Şekil 3.3: Gaziosmanpaşa ilçesi alanının mahallelere göre dağılımı.	26
Şekil 4.1: Gaziosmanpaşa İlçesinin mahalleri ve parkların yoğunluk durumu.	38
Şekil 4.2: Gaziosmanpaşa ilçesindeki örnek parkların dağılımı.	39
Şekil 4.3: Kırkçeşme Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000).....	41
Şekil 4.4: Kırkçeşme Parkı sert zemin peyzaj avan projesi	42
Şekil 4.5: Kırk Çeşme Parkı girişi.	42
Şekil 4.6: 1- Kırk Çeşme Parkı'nda fitness aletleri. 2- Kırkçeşme Parkı dinlenme alanı.	43
Şekil 4.7: Kırk Çeşme Parkı'ndan genel görünüşler.....	43
Şekil 4.8: 1- Kırkçeşme Parkı yürüyüş parkuru. 2- Kırkçeşme Parkı'nda bulunan pergola.	43
Şekil 4.9: Dumlupınar Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000).	46
Şekil 4.10: Dumlupınar parkı Peyzaj Projesi	47
Şekil 4.11: 1- Dumlupınar Parkı'nın girişi. 2- Dumlupınar Parkı'nın genel görünüşü.....	47
Şekil 4.12: Dumlupınar Parkı sınır duvarı, yolları ve dinlenme alanı (pergola) görüntüsü.	47
Şekil 4.13: Dumlupınar Parkı spor alanlarından görüntüler.....	48
Şekil 4.14: 1- Dumlupınar Parkı'nın çocuk oyun alanından bir görüntü. 2- Dinlenme alanlarında bitkilerin mekan oluşturma işlevi kullanılmamıştır.	48
Şekil 4.15: Fetih Parkı'nın Hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000).....	52

Şekil 4.16: Fetih Parkı peyzaj projesi	52
Şekil 4.17: 1- Parkın helikopterden çekilmiş genel görünümü. 2- Parkın genel görünümü.....	53
Şekil 4.18: Fetih Parkı'nın girişleri.	53
Şekil 4.19: Hiyerarşik sıra gözetilmeden tek yönlü yol bitkilendirmesi yapılmış.	53
Şekil 4.20: 1- Fetih parkı yollarından görünüş. 2- Fetih parkı havuzundan görüntü	54
Şekil 4.21: 1- Duvar resimleri. 2- Fetih parkı Ulubatlı Hasan heykeline ait kış görüntüsü ve yaz görüntüsü.	54
Şekil 4.22: Fetih Parkı'nda bulunan kafeterya.	54
Şekil 4.23: Fetih Parkı çocuk oyun alanı ve fitness alanında bitki kullanılmamıştır.	54
Şekil 4.24: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000)	61
Şekil 4.25: Merkez Mahallesi Otoparküstü Park peyzaj projesi.....	61
Şekil 4.26: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın genel görünüşü	62
Şekil 4.27: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın pergolaları. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın sınır bitkilendirmesi.....	62
Şekil 4.28: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki <i>Cedrus atlantica</i> bitkilerinden görünüş. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki muhtelif yerlerde bulunan saksılıklardan görünüş.	62
Şekil 4.29: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'ndaki toprak seviyesinin yükseltmek için oluşturulması saksılıklar ve bu saklığın kullanımı. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki yol kesişimlerindeki vurgu.....	63
Şekil 4.30: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın kot çözümünde uygulanan bitkilendirme ve yolların kesişimi	63
Şekil 4.31: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki trafo. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki duvar kenarlarının bitkilendirmesi.....	63
Şekil 4.32: Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000).	68
Şekil 4.33: Şehit Mustafa Gümüş Parkı bitkilendirme projesi).....	68
Şekil 4.34: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın genel görünüş. 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın kafeterya girişi	69
Şekil 4.35: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı çocuk oyun alanı 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı spor (fitness) alanı	69
Şekil 4.36: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın havuzu. 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın Atatürk heykeli ve yürüyüş yolu.	69
Şekil 4.37: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı girişi. 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın bina dışında kalan kısmından görüntü.	70
Şekil 4.38: Validesultan Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000)	74
Şekil 4.39: 1- Validesultan Parkı'nda bulunan Validesultan heykeli ve havuzun bulunduğu I. Kısım. 2- Validesultan Parkı'nda tarihi çeşme ve buna fon olarak oluşturulmuş resimlerin ağaçlar kullanılarak görüş çerçevelemesi.	74
Şekil 4.40: Validesultan Parkı içinde bulunan tarihi 2 çınar ağacı	75
Şekil 4.41: Validesultan Parkı yollarına ait görüntüler.	75
Şekil 4.42: 1- Validesultan Parkı dinlenme alanı yanında yapılmış olan bitkilendirme. 2- Validesultan Parkı pergolası.....	75
Şekil 4.43: Şehit Tamer Vardar Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000)	79
Şekil 4.44: Şehit Tamer Vardar Parkı Peyzaj Projesi.	79
Şekil 4.45: 1- Şehit Tamer Vardar Parkı'ndaki çeşmeden görüntü. 2- Şehit Tamer Vardar Parkı dinlenme alanı.....	80
Şekil 4.46: 1- Şehit Tamer Vardar Parkı'ndaki ana yol. 2- Şehit Tamer Vardar Parkı çocuk oyun alanı	80
Şekil 4.47: 1- Şehit Tamer Vardar parkı bayrağı. 2- Basketbol sahası (.....	80
Şekil 4.48: Çanakkale Şehitleri Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000)	84
Şekil 4.49: 1- Çanakkale Şehitleri Parkı'nın helikopterden çekilen fotoğrafı. 2- Çanakkale Şehitleri Parkı'nda sınır bitkilendirmesi ve dinlenme alanları bitkilendirmesi yapılmamıştır	84

Şekil 4.50: Hoca Nasrettin Parkı hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000)	85
Şekil 4.51: Hoca Nasrettin Parkı çocuk oyun alanı	85
Şekil 4.52: Hoca Nasrettin Parkı girişleri.	86
Şekil 4.53: Görsel etkisi yüksek bitkilerin Hoca Nasrettin Parkı içinde kullanımı	86
Şekil 4.54: Hoca Nasrettin Parkı'nın konutlar ile sınırı.	86
Şekil 4.55: Rumeli Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000).	91
Şekil 4.56: Rumeli Parkı peyzaj projesi.	91
Şekil 4.57: Rumeli Parkı'nın girişleri.	92
Şekil 4.58: Rumeli Parkı'nda bulunan Mostar köprüsü heykeli ve süs havuzunun gece ve gündüz görüntüleri	92
Şekil 4.59: 1- Rumeli Parkı Mostar köprüsü ve havuzu çevresinin ferforje çitler. 2- Rumeli Parkı süs havuzu içinde bulunan bitki dikim alanına uygun olmayan <i>Cupressus macrocarpa</i> "Goldcrest" (limoni servi)'nin dikilmesi.	92
Şekil 4.60: 1- Rumeli Parkı süs havuzu kenarı. 2- Rumeli Parkı içinde yer alan kafeterya	93
Şekil 4.61: 1- Rumeli Parkı dinlenme alanları. 2- Rumeli Parkı sınır bitkilendirmesi görüntüsü	93
Şekil 4.62: Emek Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000)	98
Şekil 4.63: Emek Sokak Parkı peyzaj projesi.	98
Şekil 4.64: Emek Sokak Parkı'nın genel görünüşü.	99
Şekil 4.65: 1- Emek Sokak Parkı çocuk oyun alanı. 2- Emek Sokak girişi	99
Şekil 4.66: Süzer Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000).	102
Şekil 4.67: Süzer Sokak Parkı'nın dinlenme alanlarından ve çim alanı görünüşler.	102
Şekil 4.68: Süzer Sokak Parkı'nın basket sahası.	102
Şekil 4.69: 1- Süzer Sokak Parkı'nın çocuk oyun alanından görünüş. 2- Süzer Sokak Parkı çevreleme elemanı.	103
Şekil 4.70: Süzer Sokak Parkı'nın dinlenme alanından ve girişinden görünüş.	103
Şekil 4.71: Fatih Caddesi Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000)	106
Şekil 4.72: Fatih Caddesi Parkı çocuk oyun alanı	106
Şekil 4.73: 1- Fatih Caddesi Parkı dinlenme alanı. 2- Fatih Caddesi Parkı genel görünüşü.	106
Şekil 4.74: Fatih Caddesi Parkı girişleri	107
Şekil 4.75: Fatih Caddesi Parkı spor alanı	107
Şekil 4.76: Şehit Hakan Arlon Parkı hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000)	110
Şekil 4.77: Şehit Hakan Arlon Parkı'nın girişleri.	110
Şekil 4.78: 1- Şehit Hakan Arlon parkı içinde bulunan mimari yapı. 2- Şehit Hakan Arlon Parkı çocuk oyun alanı.	110
Şekil 4.79: Şehit Hakan Arlon Parkı sınırları.	111
Şekil 4.80: Şehit Hakan Arlon Parkı çocuk dinlenme alanlarından çeşitli görüntüler.	111
Şekil 4.81: 1- Şehit Hakan Arlon Parkı çocuk fitness alanı. 2- Şehit Hakan Arlon Parkı açık alanı.	111
Şekil 4.82: 1 Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000).	115
Şekil 4.83: 1 Sokak Parkı'nın Sınırı	115
Şekil 4.84: 1- 1 Sokak Parkı'nın girişi. 2- 1 Sokak Parkı'nın içinde bulunan trafo	116
Şekil 4.85: 1- 1 Sokak Parkı'nın genel görüntüsü. 2- 1 Sokak Parkı'nın dinlenme alanı	116
Şekil 4.86: 617 Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000).	120
Şekil 4.87: 617 Sokak Parkı avan projesi.	120
Şekil 4.88: 617 Sokak Parkı'nda çocuk oyun alanı çevresi ve dinlenme alanı.	121
Şekil 4.89: 617 Sokak Parkı'nın girişleri.	121
Şekil 4.90: 617 Sokak Parkı sınırları	121
Şekil 4.91: Çilekli Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000).	121
Şekil 4.92: Çilekli Sokak Parkı fitness alanından görünüş	122
Şekil 4.93: 1- Çilekli Sokak Parkı duvarlı sınırları ve dinlenme alanı için konulmuş bir bank. 2- Çilekli Sokak Parkı fitness alanından farklı bir açıdan görünüş ve parkın demir korkuluklu sınırları.	122
Şekil 4.94: 1-Çilekli Sokak Parkı çim alanı. 2- Çilekli Sokak Parkı çocuk oyun alanı	122

Şekil 4.95: Göçmenler Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000).....	126
Şekil 4.96: Göçmenler Sokak Parkı'nın genel görünüşü	126
Şekil 4.97: Sayaocağı Caddesi Parkı-1 hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000)	129
Şekil 4.98: Sayaocağı Caddesi Parkı-1'ndan genel görünüş.	129

TABLO LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 2.1: Bitkilerin işlevleri (Booth (1996)'dan faydalanılmıştır).	13
Tablo 3.1: Florya Meteoroloji İstasyonu'na ait iklim verileri (D.M.İ. 2013).Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü, 2013).	28
Tablo 3.2: Örnek alanların tanıtımı	29
Tablo 3.3: Çalışma akış şeması.	30
Tablo 3.4: Parkın bitkilendirme tasarımı açısından değerlendirme formu	32
Tablo 3.5: Parkın bitki listesi.	33
Tablo 3.6: Mahallerin alanı, mevcut yeşil alan ve planlardaki park alanların miktarları.	34
Tablo 4.1: Gaziosmanpaşa ilçesindeki parklarının ilçe yüzölçümüne oranı.	35
Tablo 4.2: Mahallerin alanı, mevcut yeşil alan ve planlardaki park alanların miktarları.	37
Tablo 4.3: Gaziosmanpaşa ilçesindeki 8000 m ² 'den büyük parkların listesi.	40
Tablo 4.4: Kırk Çeşme Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından değerlendirilmesi.	45
Tablo 4.5: Dumlupınar Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	50
Tablo 4.6: Dumlupınar Parkı'nın bitki listesi.	51
Tablo 4.7: Fetih Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	56
Tablo 4.8: Fetih Parkı bitki listesi.	57
Tablo 4.9: Gaziosmanpaşa ilçesinde 8000 m ² 'den küçük parkların listesi.	59
Tablo 4.10: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	65
Tablo 4.11: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı bitki listesi.	66
Tablo 4.12: Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları	72
Tablo 4.13: Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın bitki listesi.	73
Tablo 4.14: Valide Sultan Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	77
Tablo 4.15: Valide Sultan Parkı bitki listesi.	78
Tablo 4.16: Şehit Tamer Vardar Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	82
Tablo 4.17: Şehit Tamer Vardar parkı bitki listesi.	83
Tablo 4.18: Hoca Nasrettin Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	88
Tablo 4.19: Hoca Nasrettin Parkı bitki listesi.	89
Tablo 4.20: Rumeli Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	95
Tablo 4.21: Rumeli Parkı bitki listesi.	96
Tablo 4.22: Emek Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	100
Tablo 4.23: Emek Sokak Parkı bitki listesi.	101
Tablo 4.24: Süzer Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	104
Tablo 4.25: Süzer Sokak Parkı bitki listesi.	105
Tablo 4.26: Fatih Caddesi Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	108
Tablo 4.27: Fatih Caddesi Parkı bitki listesi.	109
Tablo 4.28: Şehit Hakan Arlon Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	113
Tablo 4.29: Şehit Hakan Arlon Parkı bitki listesi.	114
Tablo 4.30: 1 Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	118
Tablo 4.31: 1 Sokak Parkı bitki listesi.	119
Tablo 4.32: Çilekli Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	124
Tablo 4.33: Çilekli Sokak Parkı bitki listesi.	125
Tablo 4.34: Göçmenler Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.	127

Tablo 4.35: Göçmenler Sokak parkı bitki listesi.....	128
Tablo 4.36: Sayaocağı Caddesi Parkı-1'nin bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.....	130
Tablo 4.37 : Sayaocağı Caddesi Parkı-1 bitki listesi.....	131
Tablo 5.1: Bitkilendirme tasarımı açısından parkların özeti (Ek B tablosundan uyarlanmıştır).....	140

ÖZET

GAZİOSMANPAŞA İLÇESİ PARKLARININ BİTKİLENDİRME TASARIMI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kentler, sosyal alanlar, kültürel alanlar, eğitim alanları, sağlık alanları, kent içi açık yeşil alanlar ve rekreasyonel alanlar gibi birçok alan kullanımını içerirler. Bunları içinde parklar, sağlıklı kentlerin oluşmasını sağlayan en önemli öğelerdir.

Günümüzde kentleşmenin hızlı ve plansız bir şekilde artması ile kent içinde bulunan doğal alanlar yapılaşmakta, kent içi yeşil alanlar yok olma düzeyine gelmektedir. Negatif yöndeki bu gelişmeler, ekolojik dengenin de bozulmasına neden olmaktadır.

Kent içindeki yeşil alanlar aktif ve pasif yeşil alanlar olarak sınıflandırılmaktadırlar. Aktif yeşil alanlar, insanların rekreasyonel amaçlı kullandıkları alanlardır. Kent içindeki aktif yeşil alanlar da, çocuk oyun alanları, mahalle parkları, semt parkları, kent parkları ve bölge parkları olarak sınıflandırılmaktadırlar.

Bu araştırmanın genel bilgiler bölümünde, kent içi yeşil alanlar, açık yeşil alan kavramı, açık yeşil alanların sınıflandırılması ve standartları, kent içi yeşil alanlar içerisinde parklar, parkların çeşitleri, parkları oluşturan materyaller anlatılmıştır. Daha sonra bitkisel materyal, bitkilerin işlevleri, bitkilerin görsel özellikleri, bitkilendirme tasarımında uygulanan sanat prensipleri ve genel bitkilendirme çeşitleri hakkında bilgilere değinilmiştir.

Bulgular bölümünde, araştırma alanı hakkında bilgilere yer verilmiş, araştırma alanının mevcut yeşil alanlar ile imar planlarındaki yeşil alanlar belirlenmiş, mahallelere göre toplam alanları hesaplanmış ve mahallelerin nüfusundan kişi başına düşen yeşil alan miktarı belirlenmiştir.

Bu araştırmanın konusunu, İstanbul ili Gaziosmanpaşa ilçesindeki 16 mahallede bulunan, 96 tane parkın bitkilendirme tasarımı oluşturmaktadır. Örnek alanlar belirlenirken parklar büyüklüklerine göre sınıflandırılmış her büyüklük sınıfından en az üç park seçilmiş ve bunun yanında Gaziosmanpaşa ilçesinin tamamını yansıtmayı amacı ile her mahalleden en az bir park seçilmiştir. Park alanlarının tanıtımı amacıyla parkların mevcut durumları, mevcut bitkileri ve bitkilerin sayıları tespit edilmiş ve fotoğrafları çekilmiştir.

Parkların bitkilendirme tasarımı açısından bulguları üç alt başlığa göre yapılmıştır. İlk olarak bitkilerin görsel özellikleri, ikinci olarak bitkilendirme tasarımında uygulanan sanat prensipleri, üçüncü ve son olarak da bitkilerin kullanım potansiyellerine göre değerlendirilmiştir.

Sonuç bölümünde, araştırmada anlatılan tüm örneklerin genel bir sentezi yapılmıştır. İlçedeki tüm park alanlarında yapılmış olan bitkilendirme tasarımları incelenmiş ve parklarda en çok kullanılan bitkilendirme tasarımı öğeleri saptanmıştır. Oluşturulmuş değerlendirme tablolarından da parklarda uygulanamayan kriter sonuçlarına ulaşılmıştır. Parklarda bitkilendirme tasarımı açısından yapılmayan eksiklikler tespit edilmiştir. Gaziosmanpaşa ilçesindeki parkların bitkilendirme çalışmalarının doğru ve yanlış tarafları tespit edilmiş, örnek park alanları seçilerek bu alanlar, bitkilendirme tasarımı açısından irdelenmiş ve sonuçlar ortaya konmuştur.

İnsanlar; kentin oluşturduğu baskılardan kurtulabilmek ve kendilerini yenileyebilmek amacıyla aktif açık yeşil alanlara ihtiyaç duymaktadırlar. Eğlenmek, dinlenmek ve yenilenmek amacıyla kullanılan parklarda; bitkilerin fonksiyonel, estetik ve ekolojik özellikleri göz önüne alınarak, bitkisel tasarım ilke ve öğeleri doğrultusunda bitkilendirme yapılması önemlidir. Ancak araştırma alanı olarak seçilen örnek parklarda bitkilendirme çalışmalarının genellikle hatalı, eksik ve yanlış uygulandığı, hatta bazı parklarda hiç bir bitkiye yer verilmediği tespit edilmiştir. Bunda, mesleki bilgi eksikliği yanında, belediyelerin yanlış bitkilendirme politikasının etkili olduğu söylenebilir.

SUMMARY

EVALUATION OF THE PARKS IN THE DISTRICT OF GAZİOSMANPAŞA FROM THE POINT OF VIEW OF PLANTING DESIGN

Cities include social, cultural and educational spaces, as well as green parts and recreational areas. However, parks are the most important elements of a healthy city. Nowadays, the rapid and unplanned increase of urbanization causes the natural areas of the city to be constructed and vanished. This whole chain brings an unbalanced ecological system.

Open green spaces in the cities are classified as active and passive areas. Active green areas are the places where citizens intentionally use for recreational purposes. And active green areas consists of children playgrounds, neighborhood parks, district parks, city parks and region parks.

In the first part of this research, urban green areas, the concept of open-space areas, the classification and standards of open-space areas, green parks as open-space areas, classifications of parks and materials that compose parks has been told. Then some additional information about herbal materials, functions of plants and general plantation types has been given.

In the findings, some information about research area has been given and existent open-space areas of research area and open-space areas of zoning plan has been specified. Then total open spaces for each neighborhood and open spaces per person has been calculated.

The subject of this research is consisted of the plantation designs for 96 different parks placed in 16 different neighborhood which are in Gaziosmanpasa district of Istanbul city. Parks has been categorized into three classes by their size. At least three parks has been chosen from each size class and at least one park has been chosen from each neighborhood to maintain a complete representation of whole Gaziosmanpasa district. Parks' existent states, existent plants, and amount of plants has been identified and photos has been taken.

Evaluation of parks by their plantation designs has been made in 3 stages. First, visual characteristics of plants, second, art principles used in planting design, and finally usage potentials of plants has been evaluated.

In the conclusion, a comprehensive synthesis of all samples which has been told in the research, has taken place. All the planting designs applied to the park areas of the district has been investigated and the most commonly used planting design elements has been identified. From those evaluation reports, particular lanting design criteria has been identified which couldn't be applied in those parks. Some deficiencies that

couldn't be done in the parks in terms of planting design, has been established. The right and wrong aspects of planting design studies in the parks of Gaziosmanpasa district has been identified. Some sample areas has been chosen and studied in terms of planting design, and then results has been introduced.

Citizens need active and passive green areas to refresh their minds and reduce their stress caused by negative effects of urban life. The parks which are used for the purpose of enjoying, resting and renewing; needs to be designed considering basic principles of ecological balance and plants' aesthetical and functional properties. But it is seen that in the sample parks which are the research areas of this thesis, planting designs are usually incorrectly and deficiently applicated. And also its established that in some of the parks, has not given place to the plants. In this respect, it can be said that, it is because of lacking of professional knowledge and the wrong planting politics of municipalities.

1. GİRİŞ

19. yüzyılda başlayan sanayileşme hareketleri sonrasında, Avrupa’da sanayi büyük bir hızla gelişmeye başlamıştır. Sanayileşme, batının şehir merkezlerinde yapılandığından, sanayinin ihtiyacı olan insan kaynağının karşılanabilmesi için şehirler kırsaldan göçler almaya başlamıştır. Hızlı büyüyen sanayi sebebiyle insanların yaşamları için gerekli altyapıya sahip olmayan kentler, kendi kaderlerine terk edilmişlerdir. Bu terkediş, kentlerin plansız programsız bir şekilde yapılaşmasına ve çarpık kentleşmenin temellerinin atılmasına neden olmuştur.

İstanbul’un en eski ve büyük ilçelerinden olan Gaziosmanpaşa ilçesinde gerek coğrafi konum gerekse sanayi sektörlerine yakınlığı sebebi ise çarpık kentleşmeden kendisine düşen payı fazlası ile almıştır. Dokusu gereği kendisine has toplum düzeni ve yaşantı şekli ilçeyi yaşanmaz hale getirmiştir. Çarpık kentleşme ile ilçenin tarihi dokusunu ve kentin ahengini bozan beton yığını yapılaşma, ekolojik dengeyi olumsuz yönde etkilemektedir. Böylece ekolojik dengenin temel unsuru olan yeşil alanlar insan hayatından çıkması stresi tetikleyen en temel sebep olmuştur.

Yukarıda sayılan sebepler sonucunda; insanlar yaşamak için sadece iş bulmanın yetmediğini fark ettikleri andan itibaren peyzajın farkına varmışlardır. Kentin stresli ortamından ve görüntü kirliliğinden kurtulmak isteyen insanlar için boş zamanlarını geçirecekleri mekan ihtiyaçlarının karşılanması için peyzaj mimarlarına önemli görevler düşmüştür.

Bitkiler, en eski çağlardan beri, teknolojinin zirve yaptığı çağlarda bile insanlarla olan birliktelikleri koparılamayan, insan hayatının olmazsa olmazıdır. Gerek kentsel gerekse kırsal alanda her an varlığını ve eksikliğini hissettiren bitkiler, peyzaj mimarlığı ile kentin her yerine taşınmaktadır.

Belki de yaşamın olmazsa olmazı olan bitkilerin, insanla eşleşen biyolojik yapıları, insanlar gibi doğmaları, yaşamaları ve ölmeleridir. Bitkilerin her mevsim farklı

renklenmeler göstermesi her yaşıta insana farklı görüntüler sağlaması bitkilerin irili ufaklı, farklı tekstürde olan ve büyüyen yapısıyla insana huzurlu ortamlar sağlaması bunlara örnek olarak verilebilir.

Bu tezin amacı; hızlı kentleşmeye paralel olarak aynı ivme ile artan yeşil alan ihtiyacını karşılamak üzere tesis edilen parklardaki bitkilendirme çalışmalarını, fonksiyonel ve estetik açıdan irdeleyip, yapılan hataları tespit etmek ve buna yönelik çözüm önerileri sunmaktır.

Bu çalışma kapsamında konu ile ilgili literatür taraması yapıldıktan sonra, Gaziosmanpaşa ilçesindeki parkların tümü incelenmiştir. Bu incelemeler sonrası, ilçenin demografik yapısını ve alansal büyüklüğünü temsil edecek şekilde her mahalleden en az bir tane örnek park seçilmiştir.

Bu amaç ve kapsam dahilinde hazırlanmış olan tez çalışma beş bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde; tezin ortaya çıkması ve geliştirilmesinde temel alınan unsurlar ele alınarak konunun önemi, çalışmanın amacı ve kapsamı hakkında bilgiler verilmiştir.

Genel kısımlar başlıklı ikinci bölümde; kavramlar, parkları oluşturan doğal ve yapay materyaller literatürlere bağlı olarak anlatılmıştır. Bitkilerin işlevleri, tasarım ve sanat prensipleri gibi genel bilgiler, ilgili tablo ve resimler bu bölümde yer almaktadır.

Çalışma alanı hakkında bilgiler ve tezin oluşturulması esnasında izlenen yol Malzeme ve Yöntem başlıklı üçüncü bölümde açıklanmıştır.

Bulgular başlıklı çalışmanın en önemli parçasını oluşturan dördüncü bölümde; mekansal büyüklüklerine ve konu ile ilgili daha önceden yapılmış olan çalışmalara göre çalışma sahasında mevcut parklar sınıflandırılmıştır. Araştırma alanını temsil edecek şekilde seçilen örnek parkların konumu, fonksiyon alanı, donatı elemanları ve bitkisel tasarıma ilişkin bulguları tespit edilmiştir. İlgili resim, tablo ve haritalara yer verilmiştir.

Tartışma ve sonuç başlıklı beşinci bölümde ise çalışma sonucunda elde edilen veriler literatür bilgileri ile karşılaştırılmış, doğrular ve yapılan yanlışlıklara yer verilmiş, çözüm önerileri sunulmuştur.

Ekler kısmında ise; Araştırma alanının bitki listesi, örnek parkların bitkilendirme tasarımı açısından değerlendirilmesi, parkların büyüklüklerine göre fonksiyon elemanlarının analizi, Gaziosmanpaşa ilçesi park, yeşil alan ve ağaçlandırma alanları adresleri, Gaziosmanpaşa florasında doğal yetişen ağaç, ağaçcık ve çalılar ile allelerde ve sınırlarda kullanılacak bitkilerin listeleri hazırlanmış, tablolara yer verilmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. AÇIK VE YEŞİL ALAN KAVRAMLARI

Açık ve yeşil alan kavramları farklı araştırmacılar tarafından benzer şekilde tanımlanmıştır. Akdoğan (1987)'a göre açık alan kavramı, kent dokusunun önemli temel elemanlarından birisi olup, mimari yapı ve ulaşım alanları dışında kalan açıklıklar veya boş alanlar olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir deyişle, dış mekan üzerinde herhangi bir amaca göre yapılaşmanın olmadığı ve herhangi bir rekreasyonel kullanım potansiyeli bulunan alanlar olarak algılanmaktadır. Örneğin su yüzeyleri, üzerinde bitkisel eleman bulunmayan veya çok sınırlı sayıda bulunan meydanlar ve ulaşım alanları açık alan olarak tanımlanmaktadır.

Bir diğer tanıma göre açık alan; “Gerek belirli bir arazi kullanma özelliğine sahip (tarım,orman, funda, göl v.b.) gerekse belirli işlevlere cevap veren (park bahçe, meydan, gezinti yeri v.b.) kent içindeki veya kent dışındaki inşa edilmemiş boş alanlardır (Barnades ve ark. atfen Yıldızcı, 1982).

Açık alanlar (eski anlamda serbest alanlar); insanın yaşantısını sürdürdüğü üzerinde yapı yapılmış kapalı alanların dışında kalan, ya doğal durumda bırakılmış ya da tarım ve konut dışı dinlenme amaçlı ayrılmış kent parçasıdır. Yeşil alan ise; kent ve kasabalarda insanların dinlenmesine, gezinmesine çocukların oynamasına ayrılan ve bu yerlerin bir taş yığını görünümüne engel olmak amacıyla, kent yönetimlerince düzenlenerek rekreasyon amaçlı, ağaçlı yol gibi ortak kullanım alanlarıdır (Keleş, 1980).

Yeşil alan kavramı ise, mevcut açık alanların bitkisel elemanlar (otsu ve odunsu bitkiler) ile kaplı veya kombine edilmiş yüzey alanları olarak tanımlanmaktadır Akdoğan (1987). Yıldızcı (1982)'ya göre yeşil alan; bitki ile örtülü alanlardır.

23804 sayılı İmar Yönetmeliğin'de ise yeşil alan kavramı “toplumun yararlanması için ayrılan oyun bahçesi, çocuk bahçeleri, dinlenme, gezinti, piknik, eğlence ve kıyı alanları

toplamıdır. İnterpol ölçekteki fuar, botanik ve hayvanat bahçeleri ve bölgesel parklarda yeşil alan kapsamındadır” denilmektedir (URL 1).

Özetle boş alanları inşa edilmemiş alanlar, yeşil alanları ise fiziki yönden açık olmayan fakat işlevleri yönünden açık olan alanlar olarak tanımlayabiliriz (Yıldızcı, 1982). Buna göre her yeşil alan bir açık alan niteliğindedir, ancak her açık alan yeşil alan olmayabilmektedir.

2.2. YEŞİL ALANLARIN SINIFLANDIRILMASI VE STANDARTLARI

Yeşil alan gereksinimi yaş, kültür, meslek, sosyal ve ekonomik duruma bağlı olarak farklılık göstermektedir. Bu nedenle kent içersinde çeşitli tipte yeşil alanlar ortaya çıkmaktadır. Bu yeşil alanlar; etki alanlarına ve işlevlerine göre aşağıdaki gibi sıralanmaktadır (Yıldızcı, 1982).

1. Kent İçindeki Yeşil Alanlar
 - Bina Düzeyi Yeşil Alanlar
 - Komşuluk Ünitesi (İlköğretim Ünitesi) Düzeyinde Yeşil Alanlar; çocuk bahçeleri (0-3 yaş, 4-7 yaş, 8- 15 yaş arası çocuklar için) ve toplu konut bahçeleri.
 - Mahalle Düzeyinde Yeşil Alanlar; mahalle parkları, spor alanları, meydanlar.
 - Kent Düzeyinde Yeşil Alanlar; şehir parkları, hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, kent içi yollar, refüjler ve yaya yolları, mezarlıklar
2. Doğal Yeşil Alanlar
 - Bölge parkları, milli parklar (Yıldızcı, 1982).

Açık yeşil alan standartları, genelde kişi başına düşen açık-yeşil alanların m² miktarı olarak, yani kent üzerindeki yeşil doku barındıran alanların tümünün, kentin genel nüfusuna bölünmesi biçiminde ifade edilmektedir. Ancak bu ifade sadece niceliksel bir yaklaşımdır. Açık yeşil alanlar, kapladığı alan kadar sahip olduğu donanımlar, işlevsellik ve estetik özellikleri ile de önemlilik arz etmektedir (Gül ve Küçük, 2001).

Açık yeşil alan normu, ülkeden ülkeye olduğu kadar ülkedeki kentler arasında da değişebilen bir olgudur. Çünkü kent insanının yaş, kültür, meslek ve ekonomik durumları arasında fark olacağından, yeşil alan gereksinimleri de farklılık gösterecektir. Açık yeşil alanların saptanmasında, kentin fiziksel çevre özellikleri (iklim, topografya, kentin konumu gibi) kadar sosyal, kültürel, ekonomik faktörler, kullanım yoğunluğu da önemli rol oynar. Açık yeşil alanlar kent içindeki işlevlerini yerine getirebilmeleri için nitelik ve nicelik olarak yeterli olmalarının yanı sıra hizmet sundukları insanların

oturdıkları bölgelere (mahalle, semt vb.) yakın yani kolayca ulaşılabilir olmaları da gerekmektedir (Gül ve Küçük, 2001).

2 Kasım 1985 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 3194 Sayılı İmar Kanununda ülkemizdeki kentsel, sosyal ve teknik altyapı standartları (kreş, ilköğretim, ortaöğretim, aktif yeşil alan, sağlık tesisi alanları, vb. gibi) ayrıntılı olarak belirtilmektedir. İlk yürürlüğe giren yönetmelikte 7 m²/kişi olan aktif yeşil alan standardı, 2 Eylül 1996 tarih ve 23804 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “İmar Planı Yapılması ve Değişikliklere Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik” ile 10 m²/kişi olarak değiştirilmiştir (TAU, 2000).

Ülkelerin gelişmişlik seviyeleri arttıkça yeşile verdikleri önem de artmaktadır. Kişi başına düşen yeşil alan miktarının artması, ülkelerin refah düzeyinin yanı sıra, kişilere verdiği önemi de göstermektedir. Yurtdışından bazı ülkelerin şehirlerinde kişi başına düşen yeşil alan miktarları şöyledir; Zürih 60 m², Londra 28m², Hannover (Almanya) 78 m², Amsterdam 45 m², Roma 46m², Stockholm 80 m²'dir (Kırzioğlu, 1995). Türkiye’de ise Kahraman (1999)’a göre Ankara 18,86 m² , İstanbul’da 6,05 m², İzmir’de 0,94 m², Kayseri’de 3,50 m²’dir (URL 2, ve URL 3).

Türkiye gelişmekte olan bir ülke olduğundan kişi başına düşen yeşil alan miktarında gün geçtikçe artış olmaktadır. Ayrıca oluşturulan yeşil alanların daha fonksiyonel olmasına da önem verilmektedir. Bu gelişmeler ülkemizin kişilere verdiği değer gelişmişlik düzeyi ile birlikte arttığının göstergesidir.

2.3. KENT İÇİ YEŞİL ALANLAR İÇERSİNDE PARKLAR VE ÇEŞİTLERİ

Önemli rekratif öğelerden ve kent açık alan sisteminin temel bileşenlerinden biri olan parklar, kentlinin yalnız fiziksel ve zihinsel gelişmesinde değil, dinlenirken eğlenme ve sosyalleşme ortamı yarattıkları için değerlidirler (Aydemir, 1999).

Parklar, kentin ekolojik yönden niteliğinin artmasını sağlayan ve kentlinin doğa ile bağlantı kurduğu, rekreasyonel ve sosyo-kültürel ihtiyaçlarını karşıladığı, kentte yaşamın getirdiği olumsuz koşulları iyileştirici etkiye sahip alanlardır (Erduran ve

Kabaş, 2010). Parklar; şehrin muhtelif semtlerine ve çevresine yapılmış, kullanıcıların ihtiyaçlarına göre fonksiyonel olarak planlanmış alanlardır.

Günümüzde; rekreasyonel, eğitsel, estetik ve kültürel kullanımlar için ayrılmış, kamuya açık, planlı alanlar olarak tanımlanan parklar arasında en sık kullanım görenler, konut aralarında yer alan, yaya olarak erişilebilir olan “komşuluk ünitesi parkı” ile “mahalle parkı”dır. Bunların yanı sıra “Konut Düzeyinde Yeşil Alanlar” ve “Kent Düzeyinde Yeşil Alanlar” da bulunmaktadır (Kızılaslan, 2007).

➤ **Komşuluk Ünitesi Düzeyinde Parklar ve Çocuk Bahçeleri**

Yaklaşık 4-5 bin kişiye hizmet veren komşuluk ünitesi parkı; genç yaşlı herkesin, özellikle hareket yeteneği kısıtlanmış olanların (örneğin; çocuklular, yaşlılar, geçici ve kalıcı engelliler) kısa süreli ama hemen her gün, günün her saatinde kullandığı/kullanabileceği parktır. Konuta uzaklığı çoğu ülkede 500 m. ile sınırlandırılmışsa da toplumsal tercihlere ve yörenin topoğrafik yapısına göre değişebilir (Aydemir, 1999).

Çocuk Bahçeleri (Çocuk oyun alanları):

Çocuk oyun alanları, çocuğun bedensel, ruhsal, duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimi için önemli olan, oyun gereksiniminin giderilmesi amacı ile çocukların topluca bir araya gelebildikleri açık mekanlardır (Özgüç, 1998).

Önder ve Memlük (1997)’e göre kentlerde açık yeşil alan sistemlerinin bir kısmını oluşturan çocuk oyun alanları, genel olarak 0-12 yaş grupların arasındaki çocukların yararlanabileceği ve onların aktif rekreasyon gereksinimini karşılayan, serbest zamanlarını değerlendirdikleri, ruhsal, bedensel, zihinsel gelişmelerine katkıda bulunan, güvenli, ayrıca çocukları oyuna ve düzene teşvik edici nitelikteki alanlar olarak tanımlanmaktadır.

Çocuk oyun alanlarının çeşitli yaş gruplarındaki çocukların oyun eğilimlerine ve yeteneklerine uygun şekilde donatılması gereklidir. Çocuk oyun yerleri üç gruba ayrılabilir (Şekil 2.1).

- 0-3 Yaş arasındaki çocuklar için çocuk oyun alanları
- 4-7 Yaş arasındaki çocuklar için oyun alanları

- 8-15 Yaş arasındaki çocuk oyun alanları (Yıldızcı, 1982).



Şekil 2.1: Çocuk oyun alanı örneği (URL 4).

➤ **Mahalle Ünitesi Düzeyinde Parklar - Mahalle Parkları**

Halka açık kentsel yeşil alanların en küçük elemanlarından birisi olan mahalle parkları daha çok geçiş yeri olarak oluşturulan yeşil alanlar olup mahalle birimine hizmet eden parklardır. Minimum 8 dekar olması gereken mahalle parklarının etki alanı 800 m'yi geçmez. Her çeşit insanın, çocuğun ve yaşlıların günlük rekreasyon gereksinimlerini karşılayabilecek donatı elemanları içermelidir (Yıldızcı, 1982).

2.4. BİTKİLENDİRME TASARIMI

Bitkilendirme tasarımı; şekil, renk ve tekstürü içeren bir görsel bir sanat dalıdır. Ancak dinamik yapıya sahip bu sanat dalı heykeltıraşlık, ressamlık veya mimarlık gibi diğer görsel sanatlardan ayrı ve tektir. Tek olmasının nedeni tasarımı oluşturan materyallerin durağan olmamasıdır (Nelson, 2004 atfen Karaşah, 2006).

Bitkilendirme tasarımı yapacak olan bir tasarımcı, mimari ve iç mimarininde girdiği tüm sanat dalları için geçerli olan temel tasarım prensiplerine başvurur. Çizgi, biçim, renk gibi tasarım öğelerini içeren tekrar, çeşitlilik, denge ve vurgu bu prensiplerdendir. Bu sanat prensiplerine her sanat dalında rastlamak mümkündür (Walker, 1991).

2.4.1. Tasarım Öğeleri

Bitkilerin görsel özellikleri, tasarım öğelerini oluşturur. Bitkilendirme tasarımı öğeleri çizgi, boyut (ölçü) , form (biçim), renk ve tekstür olarak sıralanabilirler.

2.4.1.1. Çizgi (Hat)

Çizgi ve form mantıksal olarak birbirlerinden ayrılamazlar. Çizgi her yerde mevcuttur. Hem doğal, hem de insan yapısı tüm materyaller çizginin kaynağını oluşturmaktadır. Şekil ve formu belirleyen kenarlar çizgi (hat) olarak ortaya çıkabilir. Dallar, çiçek yastığının kenarı, bitkilerin oluşturduğu bir sıra veya bir bitki kütesinin silueti çizgisel bir birim olabilir (Ayaşlıgil, 2004).

Çizgi, tasarımcının bir eseri yaratmak ya da yaratılan eseri kontrol etmek için kullandığı araçtır (Gültekin, 1994). Ustaca kullanıldığında tasarımcı kullanıcının dikkatini odak bir noktaya ya da dikkatlice tasarlanmış bitki gruplarına yönlendirebilir.

Çizgiler, ayrıca görsel ve fiziksel hareketi de kontrol edebilirler. Düz çizgiler etkili ve sabittir ve gözlemcinin gözünü eğri çizgilerden daha fazla bir noktaya yönlendirirler. Eğri veya serbest çizgiler akıcı, çekici ve dinlendiricidir, doğal duyguları yaratırlar (Ingram, 2005). Göz otomatik olarak çizgiyi takip eder. Bu çizgi bir yürüyüş yolu olabileceği gibi bir bitki materyalinin dış hattı olabilir (Engstrom, 2005). Çizgiler düşey (vertikal), yatay (horizontal) ya da köşegen (diagonal) yönde gelişirler (Gültekin, 1994).

2.4.1.2. Form

Bitkilerin dış görünümü olarak tanımlanan form, birçok şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bitki formları çeşitli kaynaklarda değişik şekilde gruplandırılrsa da Yıldırım (2000)'a göre sekiz gruba ayrılmaktadır. Bunlar piramit (konik), yuvarlak (küresel), oval, sütun, geniş (yaygın), sarkıcı, pitoresk ve sürünücü formlardır. Bitkilerin formu, kalıtsal etkilerin ve ekolojik koşulların etkisiyle ortaya çıkar. Bitki türleri farklı ekolojilerde farklı biçimler ortaya koyabilirler (Korkut, 2002). Diğer sanat dallarındaki form etkileri, bitkisel materyallerin formları için de geçerlidir. Örneğin sarkık dallanma yapan *Salix babylonica*, izleyicilerde dinlendirici ve rahatlatıcı etki yaparken, sütun formu *Taxus baccata* 'Fastigiata' izleyicilerde dinamizm etkisi verir.

2.4.1.3. Ölçü (Boyut)

Boyut, bitki materyalindeki en önemli tasarım öğelerinden biridir ve tasarım için bitki seçiminde ilk önce değerlendirilmelidir. Bitki boyutu; bir boşluğun ölçülerini tasarımın ilginçliğini ve tasarımın tüm iskeletini direkt etkiler (Booth, 1996). Bitkilerin mekan içinde yatay ve düşeyde göstermiş oldukları volüm etkisi bitkilerin ölçüsünü verir (Acar, 2001). Bitki materyallerini Booth (1990) ölçülerine göre; büyük ve orta boylu

ağaçlar, küçük ağaçlar, uzun boylu çalılar, orta boylu çalılar, kısa boylu çalılar ve yerörtücüleri olarak sınıflandırmıştır.

2.4.1.4. Renk

Bitkilerde rengin kaynağı; gövde, dal, yaprak, çiçek ve meyvedir. Renk etkisi, yapraklanma, çiçeklenme, meyve oluşturma, yaprak dökme zamanı olmak üzere çeşitlilik göstermektedir (Eroğlu, 2005). Renklerin insan üzerinde bıraktığı etkilere göre tasarlanan alanda yaratılmak istenilen etki, o renklerdeki bitkiler ile sağlanabilmektedir. Bitkilerin mevsimlere göre değişen renkte yaprak, çiçek ve gövde renkleri mekanda farklı etkiler sağlarlar ve kentlerin monoton görünümünü hareketlendirirler (Yılmaz, 2006).

2.4.1.5. Tekstür

Gerek dokunma, gerekse görme duyumuzu etkileyen bir özelliktir. Yaprak ve dallanma özelliklerinin tümü, yani yaprak ölçüleri, biçimi, rengi, alt-üst yüzeylerinin tekstürleri ile dallanma biçimlerinin tümü bitkilerin bütün halindeki tekstür özelliklerini ortaya koymaktadır (Korkut, 2002). Bitkilerde tekstür, yaprak örtüsü ile sürgünlerin büyüklüğü ve bitkinin diğer kısımları arasındaki ilişkiler sonucu ortaya çıkar. Fakat tekstür, bitki ile gözleyen kişi arasındaki mesafeye, mevsimlere bağlı olarak da değişmektedir. Tekstürü oluşturan en önemli unsur yaz aylarındaki yaprak örtüsüdür. Bitkilerde tekstür, kaba, orta ve ince tekstürlü olarak gruplandırılabilir (Ayaşlıgil, 2004).

2.4.2. Tasarım İlkeleri

Bitkisel materyal ile kompozisyon oluştururken; tek tek bitki bireyleri arasında form, tekstür, renk ve bitki karakterleriyle uyumlu kombinasyonlarına dayanan ilişkilerden oluşmalıdır. Bitkilerin uyumlu ilişkileri, tekrar, değişkenlik, denge, vurgu, koram ve ölçek gibi sanat prensipleri vasıtasıyla ulaşılabilir (Ayaşlıgil, 2004).

2.4.2.1. Tekrar (Harmoni)

Tekrar; objelerin biçim, ölçü, renk, ton, tekstür farklılıklarının aynı; aralık veya yönlerinin değişik tekrarlanması olayıdır (Güney,1992). Tekrar bir tasarım öğesinin aynen ya da yakın değerlerde tekrar tekrar kullanılması olayıdır. Tasarımda belli bir düzen, belli bir organizasyon sağlar. Tasarımın kolay algılanmasını sağlar (Acar, 2001). Üç farklı tipte tekrar vardır denilebilir.

Tam Tekrar; objelerin tüm tasarım öğeleri bakımından aynen tekrar edilmesidir. Yani, biçim, ölçü, renk, ton, tekstür bakımından aynı olan objeler eşit aralıklarla aynı yönlerde yerleştirilirler (Güney,1992). Tam tekrarda bütün özellikler eşdeğerdir (Özbilen, 2000).

Aralıklı Tekrar; birden fazla objenin belirli aralıklarla birbirini izlenmesi olayıdır. Bu objeler çeşitli öğeler bakımından farklılıklar gösterebilir ancak tekrar edenlerin aynı özellikte olması gereklidir (Özbilen 2000).

Değişken Tekrar, birbirine çok benzeyen ancak aralarında biçim, ölçü, renk, tekstür, yön ve aralık bakımından ufak farklar olan görünümlerdir (Güney,1992).

2.4.2.2. Değişkenlik (Kontras-Zıtlık)

Değişkenlik; tek biçimliliğin, tek düzeliliğin olmaması halidir (Ayaşlıgil, 2004). Değişkenlik gözlemcinin dikkatini elde tutmak, gözün dikakatini çekmek için kullanılan çizgi, form, tekstür ve renkteki değişiklik ve zıtlıktır (Nelson, 2004). Çeşitliliği sağlamak için monotonluk ve durgunluktan kaçınılır. Çeşitliliğin az olması monotonluğu, çok olması karmaşıklığa sebep olur (Stephens, 2005).

2.4.2.3. Denge

Denge, peyzaj tasarım elemanlarının eşit aralıklarla dağılmasıdır (Austin, 1982). Denge, kompozisyonu oluşturan parçalar arasındaki genel bir eşitliktir. Kompozisyondaki parçalar, bütünü oluştururken stabilite ve huzur duygusu veren bir denge sağlanacak şekilde kullanılmalıdır. Peyzajdaki her bir objenin çizgi, form, tekstür ve renginin ayrı ayrı çekici güçleri vardır ve bu şekilde dikkatimizi çeker. Dengenin rolü ise, birbirleriyle yarışan çekici güçleri eşitlemektir. Kompozisyonda stabilite ve huzuru oluşturacak dengenin iki farklı türü vardır. Bunlardan biri simetrik dengedir. Diğerisi ise perspektif dengedir. Birincisinde tasarımcı, dikey eksenin her iki tarafında formel ya da informal şekilde arajmanlar oluşturarak görsel bir denge yaratmayı amaçlar. Formel bir başka deyişle simetrik dengede eksenin her iki tarafında tamamen birbirinin aynısı olan kompozisyon arajmanları söz konusudur. Asimetrik dengede ise eşitlik, çizgi, form, tekstür ve rengin görsel enerjisini temel alan yapılan seçme ve arajman vasıtasıyla sağlanabilir. Peyzajların bir çoğu informal bir dengeye sahiptir, çünkü formel denge yapay ve çok düşünülüp hesaplanmış gibi görünür ve bu yüzden de insan elinden çıktığı çok belirgindir (Ayaşlıgil, 2004).

Dengenin diğerk bir tipi perspektif dengedir. Perspektif denge, bir peyzajın tamamını oluşturan ön fon, orta fon ve arka fondaki kompozisyon birimlerinin dengesi kapsar. Eğer ikincil derecede öneme sahip olduğu düşünülen bir birim ön fonda ise, fakat orta ve uzak mesafedeki görünümde yer alan elemanlara göre daha fazla dikkati çekecek olursa, kompozisyon iyi bir perspektif dengeye sahip olmayacaktır. Örneğin, yakın görünümde güçlü renklere sahip bir çiçek yastığı gözleyen kişinin dikkatinin orta ve uzak mesafede bulunan daha önemli özelliklere yönelmesini önler (Ayaşlıgil, 2004).

2.4.2.4. Vurgu

Renk, form, doku kontrastları ve çizgi ile sağlanabilen vurgu; mekan içinde dikkatleri bir alana veya bir objeye çekebilmek için kullanılan bir tasarım bileşenidir. Tasarımda algıyı belli noktalara toplayabilmek ve devamını sağlamak ya da bütünün bir noktasını diğer bölümlere oranla daha faala ilgi çekici kılmak için vurguya başvurulabilir. Tasarımda vurgu; sürpriz etkisi yaratır, ilgi toplar (Uzun, 1999). Peyzaj planlamasında her kompozisyonun bir veya birkaç ana görüş noktasının bulunması, bu noktalara vurgu ile dikkat ve ilginin çekilmesi gerekmektedir. Bir kompozisyonda vurgu genellikle şekil, hacim, çizgi ve renk bakımından keskin zıtlıklar meydana getirerek sağlanmaktadır (Korkut, 2002).

2.4.2.5. Dizi- Sıra: Koram

Koram; tasarım özelliklerinde düzenli bir değişiklik hareketlilik veya geçiştir. Kompozisyonun bir parçasından diğer parçasına geçiş formlarda, renklerde, dokularda ve boyutlardaki değişikliklerle oluşturulabilir. Koram peyzaj tasarımının bütününde bir obje, bir alan ya da bir kitleden diğerine geçiş veya harekettir. Bitkilendirme tasarımında koram, bir bitkiden diğerine zevkli bir geçiş ve hareketi amaçlar. Kompozisyonda koramın rolü, gözün bir detaydan diğer detaya olan hareketini kolaylaştırmaktır (Ayaşlıgil, 2004).

2.4.2.6. Oran (Ölçek - Proporsiyon)

Oran, bir mekanın boyutlarını ya da bir objenin büyüklüğünü ifade eder. Oran; mutlak ya da göreceli (relatif) olabilir. Mutlak ölçek bir objenin ya da mekanın alışılmış ölçü birimiyle ölçülmesi sonucu ortaya çıkar. Göreceli ölçek (oran) ise aynı kompozisyon içindeki bir mekan ya da bir objenin, diğer bir mekan ya da obje arasındaki orantı bakımından ilişkisidir. Göreceli ölçek, objelerin büyüklük, alan ve renk açısından

birbirleri arasında bulunan oranın görsel algılanmasıdır (Ayaşlıgil, 2004). Tasarımda çeşitli mekanlar, objeler, üniteler arasında kitle, yüzey ve hacim bakımından uygun bir orantının belirlenmesi zorunludur. Park ve bahçe alanlarının tümünü büyük ağaç gruplarına ayırmak, çim alanlara ve çiçek parterlerine, hatta çalı gruplarına ve ağaçcıklara yer vermemek proporsiyon bakımından hatalıdır (Güleç, 1987). Ölçüler arasında uygun ve uyumlu orantılar bulma sanatı olarak tanımlanan proporsiyonun belirlenmesi için kesin bir kural ve formül yoktur (Tanrıverdi, 1987).

2.5. BİTKİLERİN İŞLEVLERİ

Bitkiler, estetik ve fonksiyonel özellikleri ile bulundukları ortamları oluşturan, dengeleyen, geliştiren, zenginleştiren ve canlandıran elemanlardır (Eroğlu ve ark., 2005). Bitkilerin işlevlerini; bitkisel materyalin mühendislik ve ekolojik, mimari ve estetik kullanımı olmak üzere üç grupta toplamak mümkündür. Tablo 2.1’de gösterilmektedir.

Tablo 2.1: Bitkilerin işlevleri (Booth (1996)’dan faydalanılmıştır).

BİTKİLERİN İŞLEVLERİ		
1- Bitki Materyalinin Mühendislik ve Ekolojik Kullanımı	Görüntü (Işık) Kontrolü	
	Gürültü Kontrolü	
	Erozyon Kontrolü	
	Trafik Kontrolü	
	Kirliliği Havayı Temizleme	
	İklim Kontrolü	
	Doğal Hayatı Koruma	
2- Bitki Materyalinin Mimari Kullanımı	Mekan oluşturma	
	Çevreleme- Kuşatma	
	İlişkilendirme (Bağlama)	
	Görsel Kontrol	Perdeleme
	Sağlama	Mahremiyeti sağlama
3- Bitki Materyalinin Estetik Kullanımı	Tamamlayıcı	
	Birleştirici	
	Vurgulayıcı	
	Tamamlayıcı	
	Yumuşatıcı	
	Görüş çerçeveleyici	

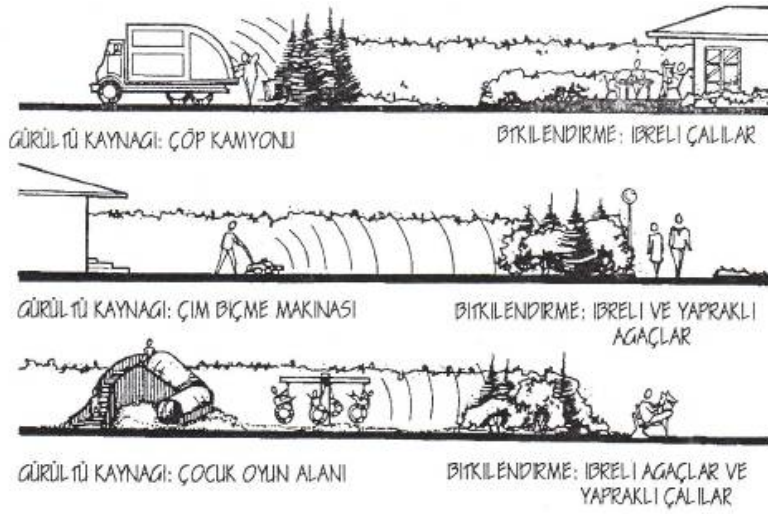
2.5.1. Bitki Materyalinin Mühendislik ve Ekolojik Kullanımı

Bitkisel materyaller gürültü kontrolü (Şekil 2.2), kötü kokuların önlenmesi (Şekil 2.4), toz ve zararlı gazların etkilerinin azaltılması (Şekil 2.5), ısı ve nem kontrolü, rüzgar

kontrolü (Şekil 2.6) ve erozyon kontrolü (Şekil 2.3) gibi fiziksel çevre kontrolünde önemli fonksiyonlar üstlenirler.

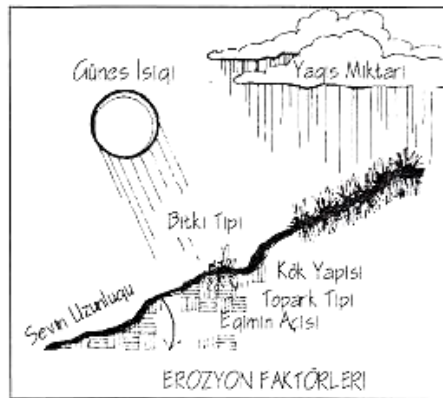
İstenilen fonksiyonu yerine getirmesi için bitkilerin özelliklerinin uygun olması gerekmektedir. Doğru bitki seçimi ve doğru bitkilendirmelerin uygulanması ile istenilen sonuçlara varılabilir. Örneğin maden ocaklarının yollarında toz kontrolünü sağlamak için kullanılan bitkilerle, gürültü kontrolünde kullanılan bitkiler birbirlerinden farklıdır.

Gürültü Kontrolü



Şekil 2.2: Çeşitli bitkilendirme yöntemleri ile gürültüyü önleme (Encyclopedia Britannica, 1974).

Erozyon Kontrolü

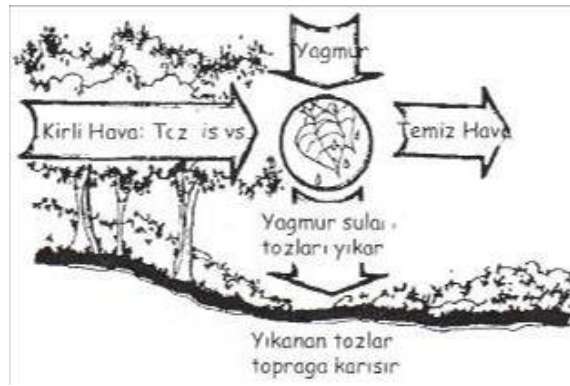


Şekil 2.3: Erozyonu etkileyen faktörler (Encyclopedia Britannica, 1974).

Kirli Havayı Temizleme Kontrolü

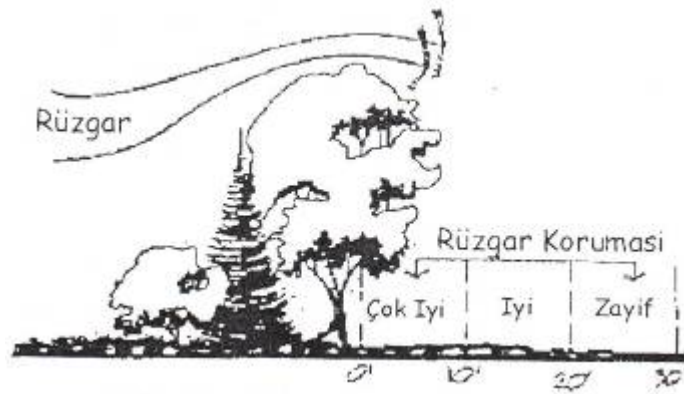


Şekil 2.4: Bitkilerle kötü kokuların emilip güzel kokuların alana hakim olması sağlanabilir (Encyclopedia Britannica, 1974).



Şekil 2.5: Bitkiler hava filtresi gibi görev yaparak kirli havanın temizlenmesine büyük katkıda bulunurlar (Encyclopedia Britannica, 1974).

Rüzgar Kontrolü



Şekil 2.6: Rüzgarın bitkilendirme ile önlenmesi (Encyclopedia Britannica, 1974).

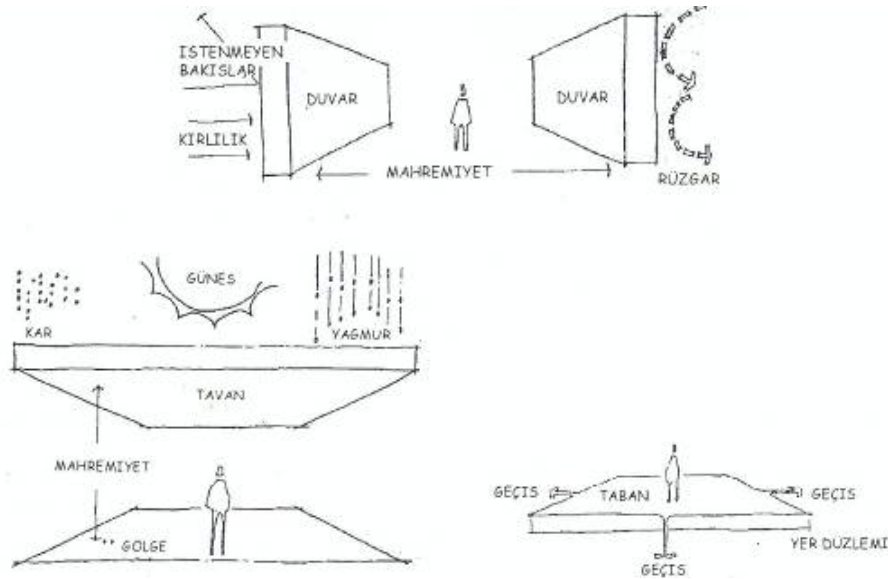
2.5.2. Bitki Materyalinin Mimari Kullanımı

Bitki materyali mimari eleman gibi görevler üstlenebilmekte ve mimari amaçlarla kullanılmaktadır. Bitkilerin mimari kullanımları aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

2.5.2.1.Mekan Oluşturma

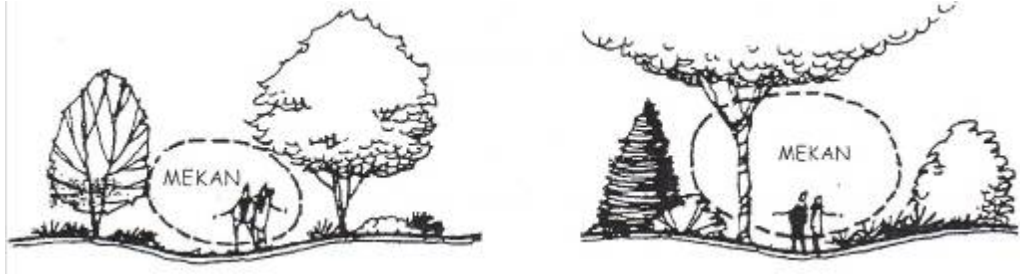
Kentlerdeki ağaçlar, mekansal sınırları oluşturan canlı materyallerdir. Dış alanlardaki odaların yani dış mekanların duvar ve tavanını yaparlar fakat bunu en mimari yapı materyallerinden bile daha incelikle ve ustalıkla oluştururlar. Onlar dış alanlardaki odalar (dış mekanlar) boyunca hareket deneyimini yükseltmek için mekansal ritmi yaratırlar. Mekan oluşumuna ek olarak ağaçlar dış çevredeki ritmi ve geometriyi birleştirir ve uzatırlar ve aynı zamanda bina ölçeğini de insan ölçeğine indirgeyerek düzenlerler. Bu fonksiyonlar ağaçların herhangi bir dekoratif veya yumuşatıcı etkisinden daha fazla hatta birincil derecede önem taşımaktadır (Arnold, 1980).

Mimarideki duvar terimine bitkilendirme tasarımında perdeleme veya çit bitkilendirmesi, tavan terimine ise ağaçların tepe tacları karşılık gelmektedir. Zemin ise bitkilendirme tasarımında yerörtücüler ve çim bitkileri tarafından oluşturulur (Şekil 2.7).



Şekil 2.7: Dış mekanı oluşturan temel düzlemin (Duvar, Taban, Tavan) işlevleri (Austin, 1982).

Tavan elemanı olarak kullanıldığında bitkiler, gölgelemeyi sağlamak, barınmak, dış etkilerden korunmak amacına hizmet ederler. Duvar elemanı olarak ise mahremiyeti sağlamak, bakışları engellemek, toz, gürültü ve kötü kokuların engellenmesi gibi fonksiyonlara hizmet ederler. Taban ise tüm bu özelliklerin devamının sonunda bitkilendirme tasarımına geçişi sağlar (Şekil 2.8).

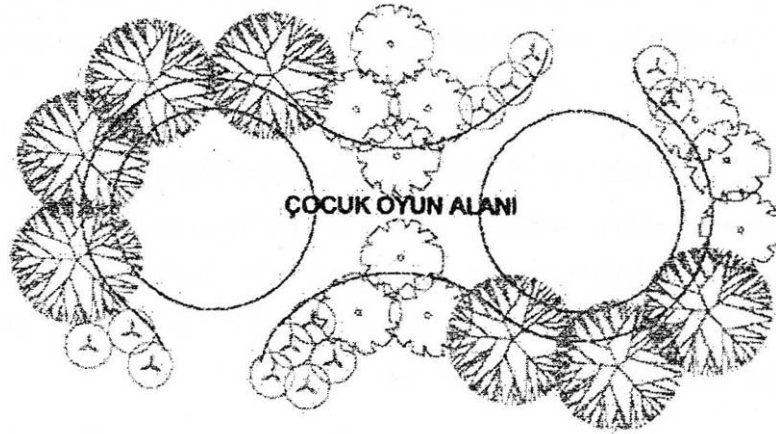


Şekil 2.8: Ağaçların gövde ve taçlarıyla mekan oluşturmaları (Ashihara, 1981).

Bitkiler canlı materyal olduklarından dolayı mekanları dinamik hale getirirler. Çünkü zaman içerisinde, mimari yapılar gibi durağan olmadığı için bitkilerin oluşturduğu mekanlar 3 boyutlu olarak genişlerler.

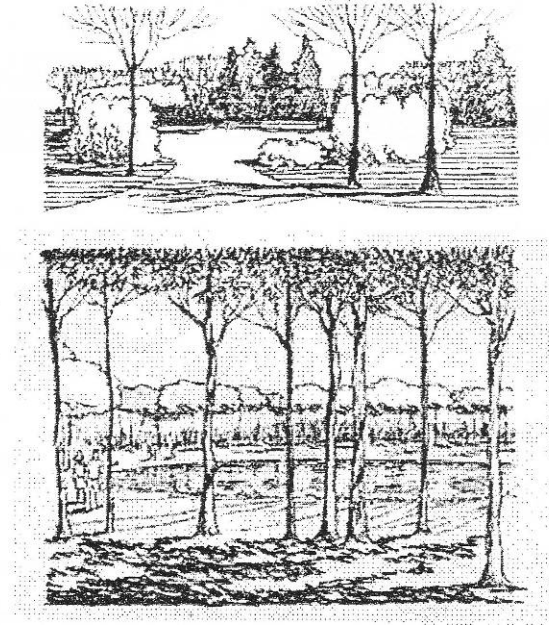
2.5.2.2. Çevreleme ve Kuşatma

Tasarımda oluşturulan mekanların bitkilerle çevrelendirilmesi mümkündür. Bitkilerle çevrelenmiş mekanların kullanıcılar tarafından algılanması daha kolaylaşır ve mekanlar anlam kazanırlar (Şekil 2.9).



Şekil 2.9: Bir çocuk oyun alanının çalı ve ağaçlarla çevrelenişi (Turan, 2003).

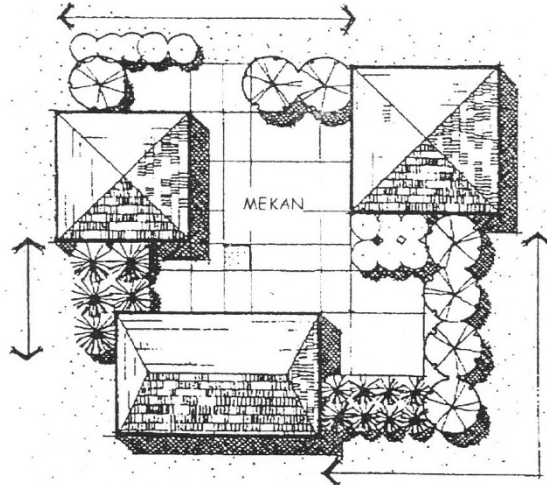
Kuşatmalar ise farklı seviyelerde de olabilmektedir (diz hizası, bel hizası v.b.). Yataylık, düşeylik, tamamen kapalılık gibi tipler, kuşatmanın derecesini gösterirler (Motloch, 1991). Yapılan bitkisel kuşatma ile ya görüntü kontrolü sağlanır ya da görüntülere tamamen izin verilerek kuvvetli sınır hatları belirginleştirilir (Şekil 2.10).



Şekil 2.10: Değişik mekanların farklı bitkilerle kuşatılmaları (Molnar and Rutledge, 1986).

2.5.2.3. İlişkilendirme (Bağlama)

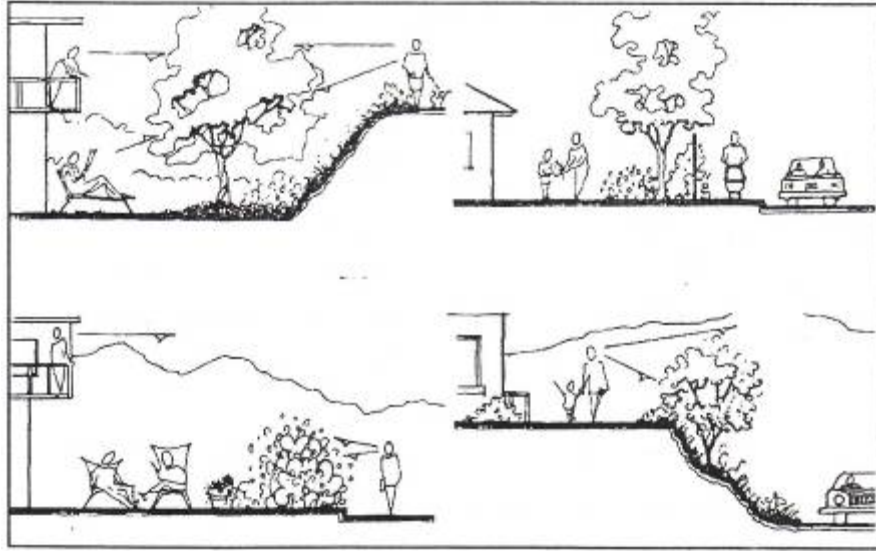
Tasarımı oluşturan tüm öğelerin birbirleri ile arasında bir bağlantı kurulması gerekir. Bir mekandan diğer mekana geçerken kullanılan yollar sadece yatay olarak mekanları birbirine bağlar. Bitkiler ise üçüncü boyutta mekanları birbirlerine bağlarlar ve kullanıcıların görüş çerçevelerine girdiği için mekanların bağlantılarını algılamaları çok daha kolay olur (Şekil 2.11).



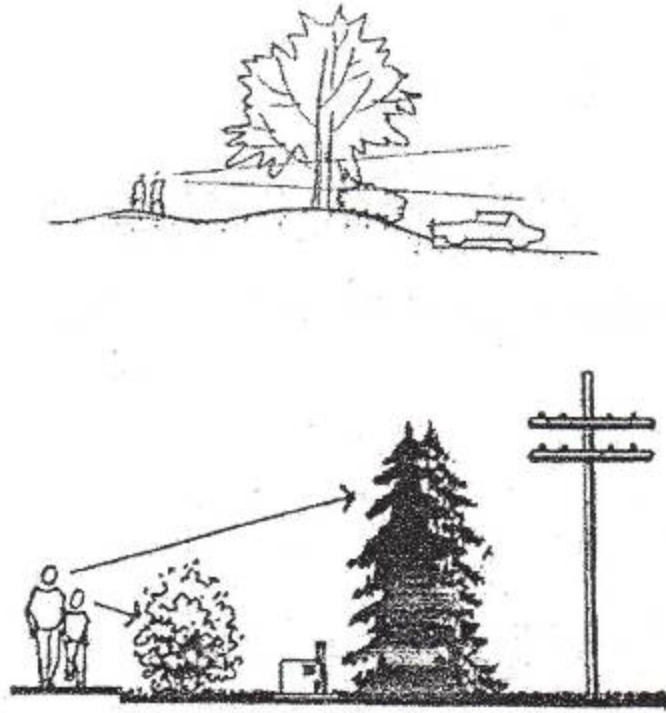
Şekil 2.11: Mevcut yapılar bitkilerle birbirine bağlanarak alanda eksik olan mekansal tanımlama sağlanabilir (Booth, 1996).

2.5.2.4. Görsel Kontrol Sağlama (Perdeleme- Mahremiyet Sağlama)

Tasarım yapılırken istenmeyen görüntüleri gizlemek (perdelemek) yada mahremiyet sağlamak amacı ile bitkilerden faydalanılır (Şekil 2.13). Görsel kontrolde istenilen kapalılığı oluşturmak için çok sık dallanma yapan ağaçlar ve çalılar genellikle bir arada kullanılarak tam kapalılık sağlanır. Şekil 2.12’de görüldüğü üzere, tasarımcının isteğine göre yeryer kısmi perdeleme yapılabilir. Görsel kontrolün istenilen yükseklikte olması da ayarlanılabilir ve o yüksekliğin üzerinde tekrardan görüşlere izin verilebilir. Tasarımcı, tasarımını yaparken neyi gizlemesi gerekiyor neyi ön plana çıkarması gerekiyor ve nerede mahremiyetin sağlanması lazım gibi kararları vererek bitkilendirme tasarımını yapar.



Şekil 2.12: Değişik boyda ve türdeki bitki materyalinin mahremiyet kontrolündeki etkileri (Carpenter and Walker, 1998).



Şekil 2.13: Ağaç ve çalılarla, servis alanı, otopark, çöp kutusu, elektrik direği gibi doğrudan görülmesi istenmeyen obje ve alanların perdelenmesi (Walker, 1990; Simonds, 1983).

2.5.3. Bitki Materyalinin Estetik Kullanımı

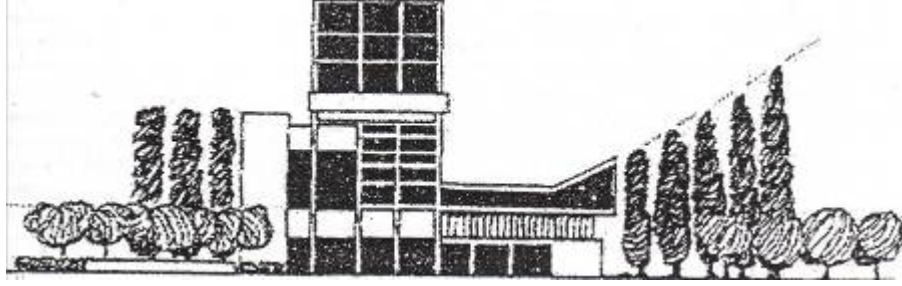
Bitkilerin, formlarından, renklerinden, tekstürlerinden, tür ve yaş ile ilgili diğer özelliklerinden kaynaklanan estetik potansiyelleri bulunmaktadır. Bitki materyalinin estetik amaçlı kullanımları aşağıda maddeler halinde sıralanmaktadır.

2.5.3.1. Tamamlayıcı

Tasarımda kullanılan mimari yapının çizgileri, bitkiler ile alanın tamamına taşınabilir (Şekil 2.14-2.15). Bunu sağlamak için bitkinin formu, rengi ve tekstürü kullanılabilir. Bitkilerin tamamlama özelliği ile tasarımın tamamında bütünlük sağlanmış olur.



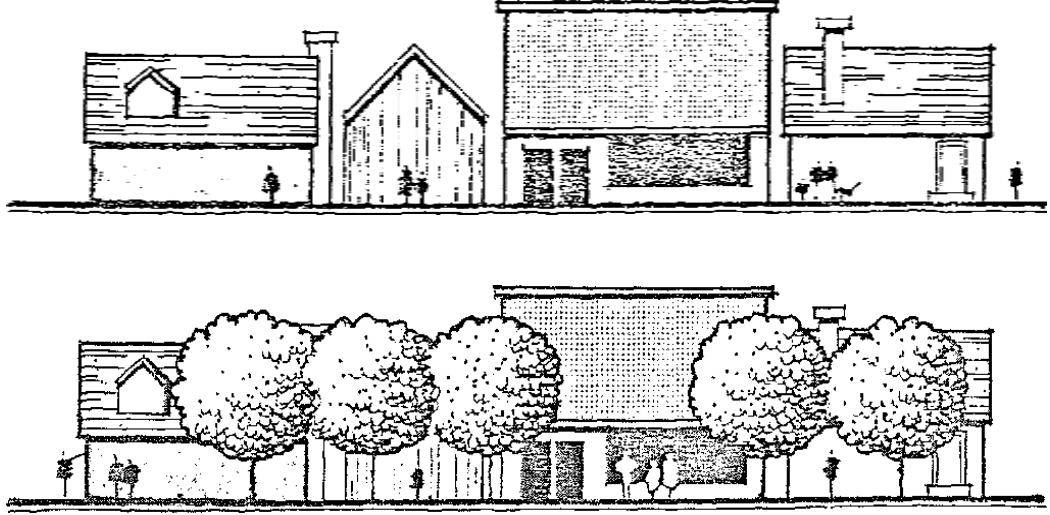
Şekil 2.14: Bitkiler mimari yapıların formlarını tamamlarlar (Robinson, 1992).



Şekil 2.15: Değişik yapıdaki bitkilerle mimari yapıların devamlılığı sağlanabilir (Yıldızcı, 1998).

2.5.3.2. Birleştirici

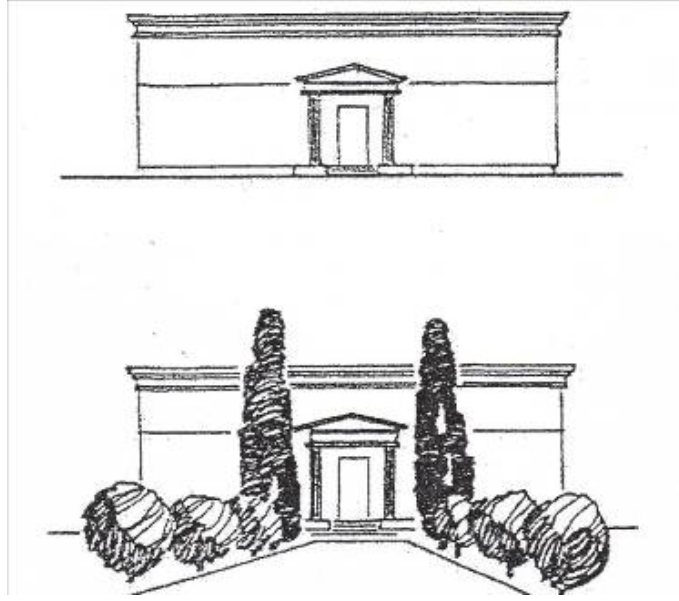
Birleştirici olarak kullanılan bitki materyali, kullanıldığı çevrede bulunan tüm farklı bileşenleri birbirlerine bağlayan ana unsur olarak rol alır(Şekil 2.16) (Both, 1996).



Şekil 2.16: Ağaçları olmayan cadde düzensiz ve dağınıktır, yol ağaçları birleştirici olarak görev yapar ve onların ortaklığı caddeleri koordine eder (Booth, 1996).

2.5.3.3. Vurgulayıcı

Bitkilendirme tasarımında vurgulama, gözlemleyicinin bakışını bir noktaya çekip “ bu alandaki en önemli şey budur” dedirtmek için kullanılmaktadır. Gözleyicilerin park içinde dikkatleri her daim farklı noktalara kaymaktadır. Gözleyicinin dikkatini toplayıp bizim istediğimiz yöne çekebilmek için bitkilerin vurgulayıcı olma özelliği kullanılmaktadır. Vurgu kullanılırken hangi alanların vurgulanacağı çok iyi belirlenmelidir ki, vurgulama amacını aşp bir karmaşaya yol açmasın. Çünkü vurgunun çok kullanılması gözleyicinin vurgulamayı karıştırmasına ve vurgu etkisinin alandan kaybolmasına, alanın sıradanlaşmasına sebep olmaktadır.

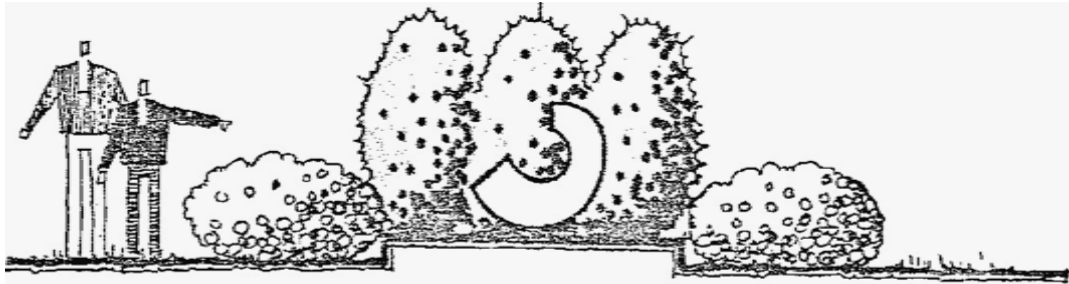


Şekil 2.17: Biçimsel zıtlıkla yapılmış vurgu örneği (Yıldızcı, 1998).

Bitkisel materyalle vurgulamayı oluşturmak için, bitkilerin renk, form gibi özellikleri ile zıtlıklar oluşturarak gözleyicilerin bakışlarının istenilen yere çekilmesi sağlanabilir (Şekil 2.17).

2.5.3.4. Tanımlayıcı

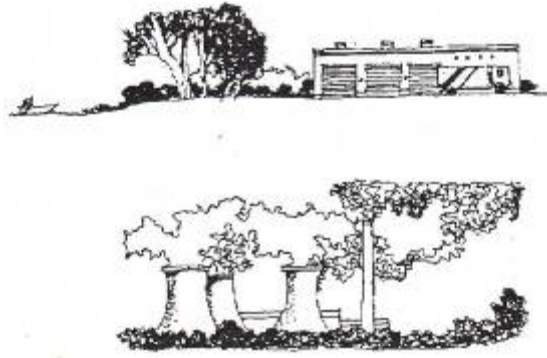
Tasarımcı bitkileri kullanarak, peyzaj düzenleme alanı genelinde, hoş, dekoratif, insanların ilgisini çekebilecek, o mekana daha olumlu değerler katabilecek detaylar oluşturulabilir. Çevresi çim alanla kaplı, tek (soliter) kullanılmış dekoratif bir çalı veya ağaç, güzel yaprak, çiçek, meyve gibi unsurlara sahip bitkiler ile ilgi çekici bir forma sahip ağaç ya da çalı bu işlevi gerçekleştirebilir (Şekil 2.18). Bunlarla birlikte, içi hoş güzel kokulu çiçeklerle dolu bir çiçeklik, saksı yahut dekoratif tırmanıcı, sarılıcı bitkilerle kaplı bir duvar, şevlerdeki yer örtücüler, çim kaplı sahalar da uygun detayların oluşmasında rol oynayabilir.



Şekil 2.18: Bitki materyalleri tanımlayıcı olarak kullanılabilirler (Both, 1996).

2.5.3.5. Yumuşatma

Tasarım yapılırken kullanılan objelerin ya da fonksiyonun özelliklerine göre bitkilerle uyumlaştırma yapılabilir. Örneğin bir mimari yapının yapılış tarzına uygun bir bitkilendirme yapılarak hem o mimari yapının sert beton görüntüsü yumuşatılmış olur hem de mimari yapı ile doğanın uyumlu hale gelmesi sağlanabilir. Şekil 2.19'daki ilk şekilde ağaçlar görüldüğü gibi cadde ve sokaklarda bulunan yapılarla birlikteliğinin sağlanarak, mekanın çeşitlenmesini ve kentlerin monotonluğunu kırarak doğayla uyumu sağlarlar. Şekil 2.19'daki ikinci şekilde ise anlatılmaya çalışıldığı üzere, kentlerdeki büyük kütlelere sahip yapıların bitkiler sayesinde çevredeki peyzajla bütünleşmesi sağlanabilir ve kötü görünümler izole edilerek çevreyle uyumlu bir hale getirilebilir. Görüldüğü üzere bitki materyali kullanılarak yumuşatılan objeler veya mekanlar her zaman daha ilgi çekici ve insancıl görüntüler çizerler (Booth, 1996).



Şekil 2.19: Kentlerde büyük kütleyle sahip yapıların bitkilerle doğaya uyumlu hale getirilmesi (Robinson, 1992).

2.5.3.6. Görüş Çerçeveleme

Bitkisel materyaller, bakan kişinin bulunduğu yere göre görüşü çevreleyerek adeta bir tabloya bakıyormuşçasına manzaralar oluşturabilirler ya da bir pencereden doğayı izliyormuş gibi hisler uyandırılabilir ve gözleyicinin bakışı, bitkilerle istenilen noktaya odaklanabilir (Şekil 2.20). Gözleyicinin bakışını istemediğimiz yerler de yine bitkilerle gizlenebilir.



Şekil 2.20: Bitkilerle görüş çerçeveleme (Robinson, 1992).

Bu tezin konusu bitkilendirme tasarımı olduğundan tasarım öğeleri (Çizgi, Form, Ölçü, renk ve tekstür), tasarım ilkeleri (tekrar, değişkenlik, vurgu, dizi, oran) konularına yer verilmiştir. Bitkilerin işlevlerinden ise bitkilerin mühendislik ve ekolojik kullanımlarına değinilmemiş olup, mimari ve estetik kullanımları değerlendirilmiştir.

3. MALZEME VE YÖNTEM

3.1. MALZEME

3.1.1. Araştırma Alanının Genel Tanıtımı

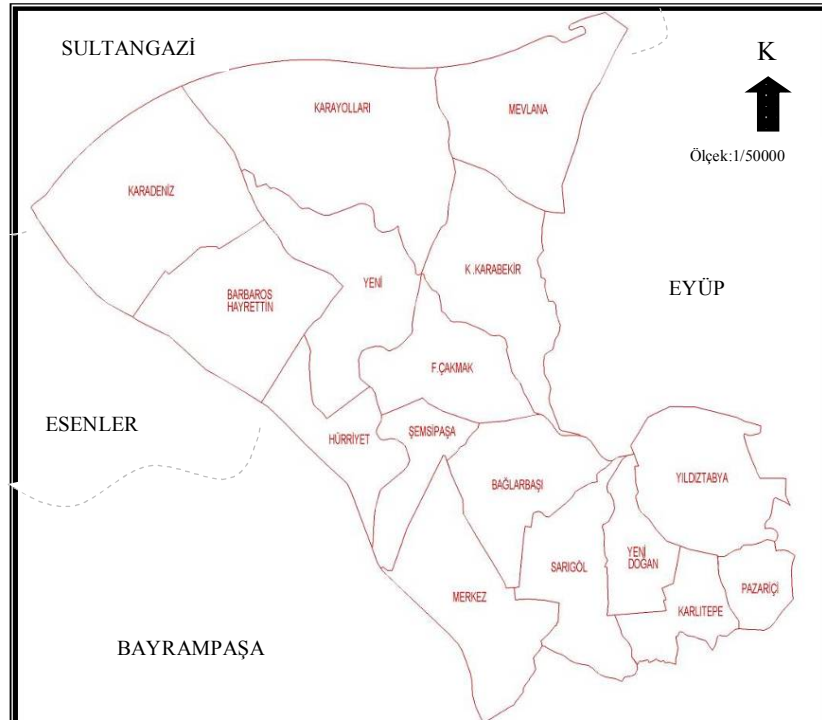
Araştırma alanı; İstanbul metropolüne bağlı Gaziosmanpaşa ilçesindeki parklardır. Gaziosmanpaşa ilçe sınırları, yönetsel bakımdan kuzeyden Sultangazi, doğu ve güneyden Eyüp, batıdan ise Bayrampaşa ve Esenler ile çevrilidir (Şekil 3.1).



Şekil 3.1: İstanbul ili ve ilçeleri haritası (Gaziosmanpaşa ilçesi ve komşu ilçeleri) (URL 4).

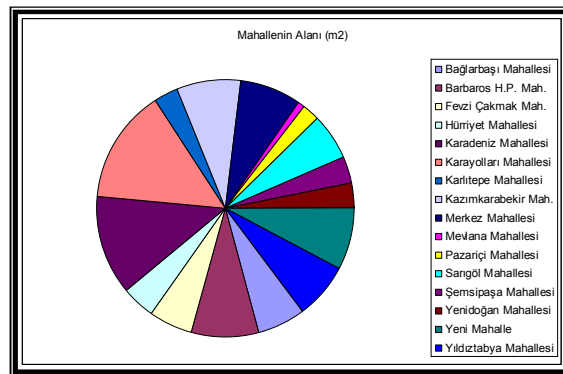
Gaziosmanpaşa, yüzölçümü ve nüfus yoğunluğu bakımından İstanbul'un büyük ilçeleri arasında yer alan önemli yerleşim merkezlerinden biridir. İlçe toprakları 1173 hektarlık alanı kaplamaktadır. Gaziosmanpaşa, nüfus artış hızı açısından İstanbul'un önde gelen ilçelerinden biridir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yaptırılan adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre 1 milyon 13 binlik nüfusuyla Türkiye'nin en büyük ilçesi olmuş ve bu sonuçla nüfus yoğunluğu bakımından, Türkiye'nin 64 ilini de geride bırakmıştır.

Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 5747 sayılı kanunla, Gaziosmanpaşa ilçesi üç'e bölünmüş 2008 yılı itibariyle bölünme sonucunda Gaziosmanpaşa, Arnavutköy ve Sultangazi ilçeleri oluşmuştur. Gaziosmanpaşa ilçesinin yüzölçümü 1173 he düşmüştür (URL 5). Gaziosmanpaşa Belediyesi'ne bağlı 16 tane mahalle bulunmaktadır. Mahalleler: Yıldıztabya, Pazariçi, Karlıtepe, Yenidoğan, Sarıgöl, Bağlarbaşı, Merkez, Şemsipaşa, Fevzi Çakmak, Hürriyet, Barbaros Hayrettinpaşa, Kazım Karabekir, Mevlana, Karayolları, Yeni Mahalle ve Karadeniz Mahallesi' dir (Şekil 3.2).



Şekil 3.2: Gaziosmanpaşa ilçesinin mahalle sınırları (G.O.P. Belediyesi, Proje Bürosu).

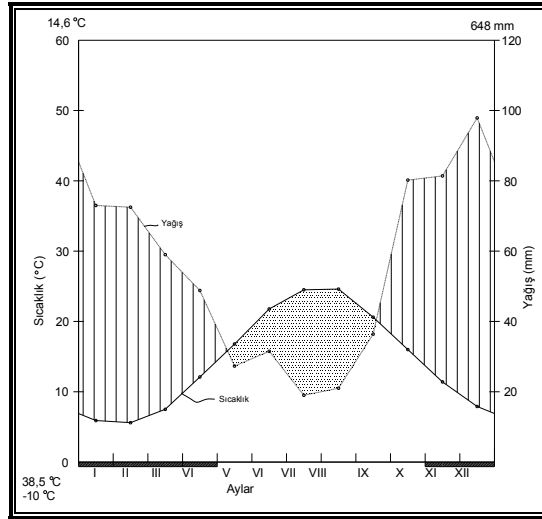
Gaziosmanpaşa ilçesinin yüzölçümünün mahallelere göre dağılımı Şekil 3.3'de görülmektedir



Şekil 3.3: Gaziosmanpaşa ilçesi alanının mahallelere göre dağılımı.

Gaziosmapaşa ilçesinde 96 park bulunmaktadır. Bu parklardaki bitkiler ve bitkilendirmeler araştırmanın ana materyalidir. Bitkilerin doğal yayılışını ve gelişimini etkileyen en önemli ekolojik faktör iklimdir. Özyuvacı (1999)'nın yapmış olduğu çalışmalara göre; İstanbul ili submediterranean iklim bölgesinde bulunmaktadır. Kışları oldukça soğuktur. Kar yağışı normal olup, daha sık don olayı görülür. Yazın kuraklık ve buharlaşma daha az, bağıl nem ve bulutluluk daha şiddetli görülür. Araştırma alanının iklimini ortaya koymak için en yakın meteoroloji istasyonu olan Florya'nın verilerinden faydalanılmıştır. Bu istasyona ait istatistikî meteorolojik veriler Tablo 3.1'de yer almaktadır.

Yerli ve yabancı kökenli bitkilerin kullanımında iklim özellikle de sıcaklık ve yağış (nem) değerleri büyük önem taşımaktadır. Bu meteorolojik değerlerden hareketle araştırma alanına ilişkin Walter diyagramı Şekil 3.4'de görülmektedir.



Şekil 3.4: Florya meteoroloji istasyonu verilerine göre araştırma alanının sıcaklık ve yağış diyagramı (Walter'e göre)

Tablo 3.1: Florya Meteoroloji İstasyonu'na ait iklim verileri (D.M.İ. 2013).Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü, 2013).

Enlem	40													
Boylam	28													
Yükseklik	36	17636-FLORYA 1985 - 2012												
Parametre	Rasat S. (YIL)	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
ortalama sıcaklık	28	5,9	5,6	7,5	12,1	16,8	21,8	24,5	24,6	20,6	16,0	11,4	7,9	14,6
ortalama max. sıcaklık	28	8,8	9,0	11,4	16,5	21,4	26,2	29,1	29,1	25,2	20,0	14,9	10,7	18,5
ortalama min. sıcaklık	28	3,6	3,0	4,7	8,5	12,8	17,4	20,2	20,6	16,8	13,2	8,8	5,5	11,3
max. sıcaklık derecesi	28	18,8	19,6	26,0	30,5	33,5	35,1	37,4	38,5	34,2	31,5	26,4	23,1	38,5
max. sıcaklık günü	28	01.01.2010	27.02.2004	31.03.2013	13.04.1994	15.05.1994	02.06.2006	13.07.2000	12.08.2002	06.09.1995	07.10.1992	03.11.2003	03.12.2010	12.08.2002
min. sıcaklık derecesi	28	-7,0	-10,0	-6,6	-1,4	1,4	8,4	11,0	13,8	9,6	1,8	-1,3	-5,6	-10,0
min. sıcaklık günü	28	27.01.2000	20.02.1985	06.03.1987	10.04.1997	06.05.2004	01.06.1997	10.07.1998	18.08.1987	29.09.2001	30.10.1987	30.11.1989	28.12.1992	20.02.1985
ortalama yağış miktarı (mm)	28	73,0	72,5	59,0	48,8	27,3	31,5	19,0	21,0	36,4	80,2	81,4	97,9	648,0
ortalama bağıl nem (%)	28	77,5	76,5	74,4	72,1	71,5	67,8	66,7	68,2	70,0	75,4	76,5	77,6	72,9
min. bağıl nem (%)	28	27,0	31,0	13,0	14,0	24,0	21,0	16,0	24,0	17,0	20,0	29,0	32,0	
ortalama rüzgar hızı (m_sec)	28	2,6	2,6	2,4	2,2	2,1	2,1	2,6	2,6	2,2	2,2	2,3	2,7	2,4
en hızlı esen rüzgar yönü	28	SSW	NE	SSE	NNE	NNE	NNE	NNE	NE	NW	WSW	WSW	SSW	
en hızlı esen rüzgar hızı	28	21,1	20,7	17,2	19,0	17,7	15,6	14,5	15,5	18,3	15,4	19,4	19,4	
hakim rüzgar yönü	28	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	NNE	
ortalama karla örtülü gün sayısı	28	2,0	3,0	0,8								1,1		
ortalama sisli günler sayısı	28	1,7	1,4	0,9	0,7	0,3	0,0		0,1	0,2	0,5	2,0	1,6	
ortalama dolulu günler sayısı	28		0,1	0,1			0,0		0,0			0,0		
ortalama kırılgılı günler sayısı	28	2,5	2,9	2,3	0,3							1,0	1,5	
ortalama orajlı günler sayısı	28	0,1	0,2	0,3	0,4	1,0	1,6	1,2	1,8	1,7	1,0	0,7	0,6	

3.1.2. Gaziosmanpaşa Parklarının Tanıtımı

Araştırma alanı Gaziosmanpaşa'da toplam 96 park bulunmaktadır (Ek-4). Bu parkları temsilen farklı büyüklük ve mevkilerde toplam 19 örnek park alanı üzerindeki bitkilendirmeler incelenmiştir. Tablo 3.2'de araştırma alanında incelenen örnek alanların adı, mevkisi, büyüklüğü ve fonksiyon alanları bulunmaktadır. Bu tabloya göre araştırma alanındaki parkların büyüklüğü 163 m²'den başlayıp 20.386 m²'ye arasında değişkenlik göstermektedir (Tablo 4.3; Tablo 4.9).

Tablo 3.2: Örnek alanların tanıtımı

Örnek Alan No	Parkın adı	Mevki Mahalle	Büyüklük (m ²)	Parkın Fonksiyon alanları									
				Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Yürüyüş Yolları	Mimari Yapılar	Su Alanları
1	Kırkçeşme Parkı	F. Çakmak	20.386	+	+	+	x	+	+	+	+	x	x
2	Dumlupınar Parkı	Yeni Mah.	8.691	+	+	+	+	+	+	+	+	+	x
3	Fetih Parkı	Mevlana	8.077	+	+	+	+	+	+	+	x	+	+
4	Merkez Mah. Otopark Üstü Parkı	Merkez	5.461	+	+	+	x	+	+	x	x	x	+
5	Şehit Mustafa Gümüş Parkı	Yeni Mah.	4.051	+	+	+	+	+	+	x	x	x	+
6	Validesultan Parkı	F. Çakmak	4.010	+	+	+	x	+	+	x	x	x	+
7	Şehit Tamer Vardar Parkı	Pazariçi	3.888	+	+	+	+	+	+	+	x	+	x
8	Çanakkale Şehitleri Parkı	Karadeniz	2.766	+	+	+	+	+	+	+	x	x	x
9	Hoca Nasrettin Parkı	Merkez	2.295	+	+	+	+	+	+	+	x	x	+
10	Rumeli Parkı	Hürriyet	1.697	+	+	+	+	+	+	+	x	+	+
11	Emek Sokak Parkı	Bağlarbaşı	1.621	+	+	+	+	+	+	+	x	x	x
12	Süzer Sokak Parkı	Yıldıztabya	1.122	+	+	+	+	+	+	+	x	x	x
13	Fatih Caddesi Parkı	Karayolları	889	+	+	+	+	+	+	+	x	x	x
14	617 Sokak Parkı	Karayolları	887	+	+	+	+	+	+	x	x	x	x
15	Şehit Hakan Arlon Parkı	B.Hayrettin Paşa	883	+	+	+	+	+	+	+	x	x	x
16	1.Sokak Parkı	Şemsipaşa	870	+	+	+	+	+	+	+	x	x	x
17	Çilekli Sokak Parkı	Sarıgöl	404	+	+	+	+	+	+	+	x	x	x
18	Göçmenler Sokak Parkı	Karlıtepe	213	+	+	+	x	+	+	+	x	x	x
19	Sayaocağı Caddesi Parkı-1	Yenidoğan	163	+	+	+	+	+	+	x	x	x	x

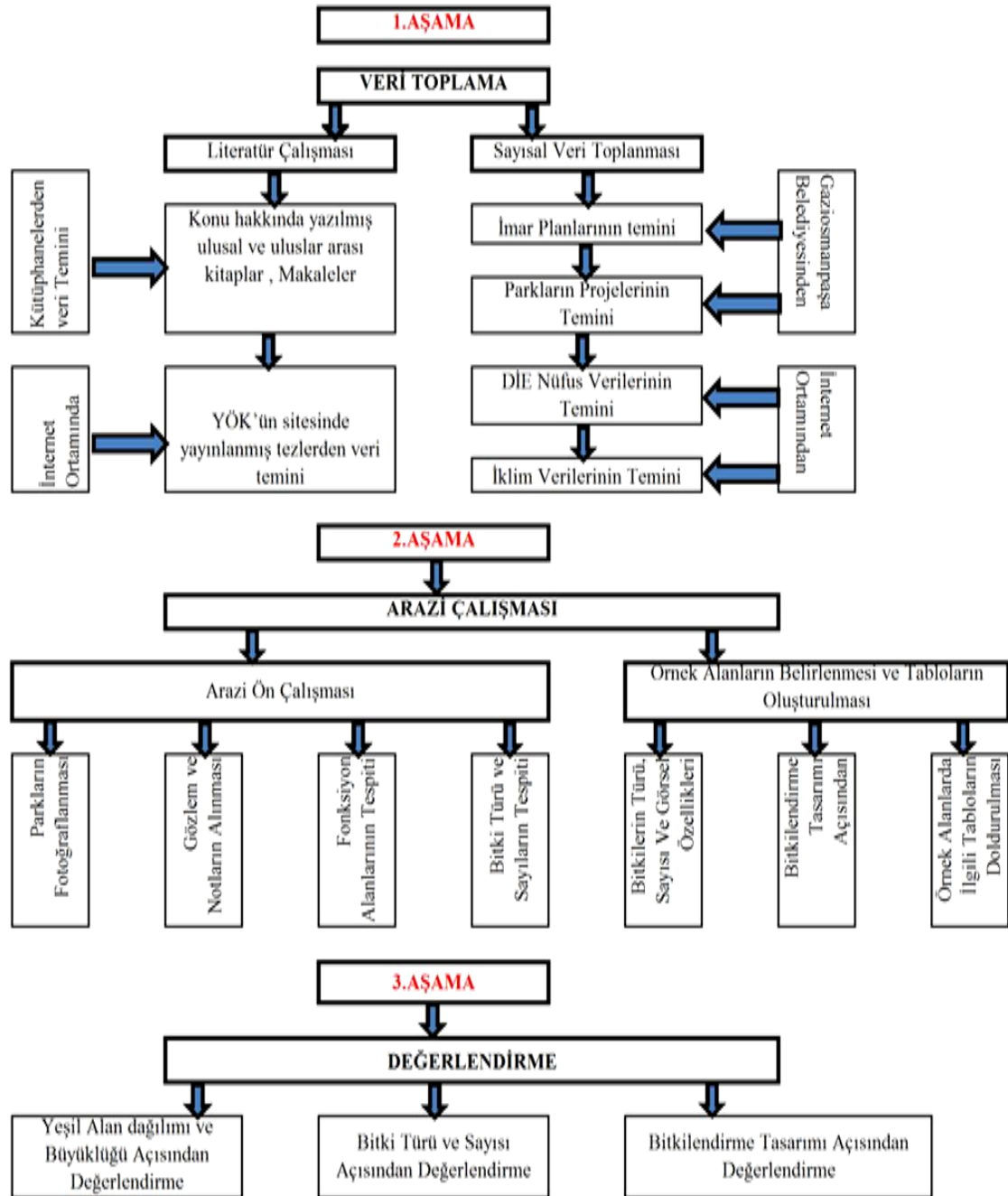
+ : Fonksiyon alanı var

x: Fonksiyon alanı var

3.2. YÖNTEM

Çalışma, Gaziosmanpaşa ilçesi parklarında uygulanan bitkilendirme çalışmalarının tasarım açısından değerlendirmesini konu almaktadır. Bu kapsamda araştırmada izlenen aşamalar Tablo 3.3’de yer almaktadır. Bu tabloya göre çalışma; veri toplama, arazi çalışması ve değerlendirme olmak üzere 3 aşamada gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3.3: Çalışma akış şeması.



3.2.1. Veri Toplama (1. Aşama)

Gaziosmanpaşa parklarını bitkilendirme tasarımı açısından değerlendirebilmek amacıyla öncelikle literatür taraması yapılmıştır. Konu hakkında yazılmış yerli ve yabancı kitaplardan, tezlerden, Yüksek Öğretim Kurumu arşivindeki yazılı kaynaklardan, üniversite kütüphanelerindeki kaynaklardan ve internette yayınlanmış dökümanlardan, bire bir alanla ilgili kurum ve kuruluşlarda çalışan kişilerle yapılan sözlü görüşmelerden sözlü, yazılı ve görsel bilgiler elde edilmiştir.

Araştırma alanına ait sayısal veriler, ilgili kurum ve kuruluşlardan elde edilmiştir. Park alanları ile ilgili yapılan peyzaj projeleri Gaziosmanpaşa Belediyesi Park Bahçeler Müdürlüğünden, ve İmar Müdürlüğünden elde edilmiştir. Gaziosmanpaşa ilçesinin iklim verileri Meteoroloji 1. Bölge Müdürlüğü (İstanbul)’nden, nüfusu ile ilgili veriler Devlet İstatistik Daire Başkanlığı’nın internet sitelerinden temin edilmiştir.

3.2.2. Arazi Çalışması (2. Aşama)

Gaziosmanpaşa Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü’nden alınan Ek-4’de belirtilen adreslerdeki 96 park gezilerek ilk gözlemler, fotoğraf çekimleri ve gerekli notlar alınmıştır. Parkların fonksiyon alanları (Ek-3), parklarda bulunan bitkiler ve sayıları (Ek-1) tespit edilmiştir.

Örnek alanlar sınıflandırılırken; Yıldızcı (1982)’nin yapmış olduğu sınıflandırma dikkate alınmıştır. Bu sınıflandırmaya göre araştırma alanımızda sadece “Komşuluk Ünitesi” ve “Mahalle Ünitesi” düzeylerinde belirtilen minimum büyüklüğe uygun örnek parklar bulunmaktadır. Bu doğrultuda parkların büyüklüklerine göre 8000 m² ‘den büyük yeşil alanlar “Mahalle Ünitesi” düzeyinde parkları, 8000 m² ‘den küçük yeşil alanlar ise komşuluk ünitesi düzeyinde parkları temsil etmektedir. Çalışma alanını temsil edecek şekilde;

- 8000 m² den büyük (toplam 8 park) 3 adet park
- 8000 m² den küçük (88 park) 16 adet park örnek alan olarak seçilmiştir.

Örnek alanların tespitinde bilinçli örnekleme metodu kullanılmıştır. Bilinçli örnekleme; örneğin belirli bir önyargıya dayanarak seçilmesi halidir (Akalp, 2013). Çalışma önyargı olarak “Gaziosmanpaşa ilçesinde bulunan mahallelerin her birinden en az bir adet örnek park” seçilmesini esas almıştır. Bunun amacı Gaziosmanpaşa ilçesini tam olarak temsil edilebilmesidir (Şekil 3.4; Tablo 4.3; Tablo 4.9).

Tablo 3.4: Parkın bitkilendirme tasarımı açısından değerlendirme formu

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI								
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Mimari Yapılar	Su Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1-Bitki Boyutu	Bodur Çalılar									
		Küçük Çalılar									
		Orta Çalılar									
		Büyük Çalılar									
		Kısa Boylu Ağaçlar									
		Orta Boylu Ağaçlar									
		Büyük Ağaçlar									
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu									
		Yuvarlak "Küresel" formlu									
		Oval formlu									
		Sütun formlu									
		Geniş yayılıcı formlu									
		Sarkıcı formlu									
		Pitoresk formlu									
		Palmiye formlu									
		Sürünücü formlu									
	3-Tekstür	İnce tekstür									
		Orta tekstür									
		Kaba tekstür									
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler									
		Polikrom düzenlemeler									
		Doğal düzenlemeler									
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar									
		Aralıklı tekrar									
		Değişken tekrar									
	2-Değişkenlik (Kontras-Zıtlık)	Monoton									
		Dengeli									
		Karmaşık									
	3-Denge										
	4- Vurgu										
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma									
		İlişkilendirme (Bağlama)									
		Çevreleme-Kuşatma									
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)									
		Tamamlayıcı									
		Birleştirici									
		Vurgulayıcı									
		Fon oluşturu									
		Yumuşatıcı									
		Görüş çerçeveleyici									

+: Var

-:Yok

Literatür taraması ve arazi ön çalışmaları sonucunda edinilen bilgiler doğrultusunda “Bitkilendirme Tasarımı Açısından Değerlendirme Formu” hazırlanmıştır (Tablo 3.4). Bu değerlendirme formu her bir örnek park için doldurulmuştur. Ayrıca her bir park için mevcut bitki potansiyeli ve bitkilerin görsel özelliklerini belirlemeye yönelik tablo oluşturulmuş ve doldurulmuştur (Tablo 3.5). Bu çalışmalar sonucunda parklara ilişkin veri tabanı oluşturulmuştur.

Tablo 3.5: Parkın bitki listesi.

Sıra No	TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																		
					Yapraklanma	TEKSTÜR		FORM- BİÇİM							ÖLÇÜ					RENK			
						İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürüncüğü Formlu	Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar
1																							
2																							

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı O: Oranj, M: Mor

3.2.3. Değerlendirme (3.Aşama)

Gerek literatür taraması, gerekse arazi gözlem ve çalışmalarından elde edilen bilgilerin ve her bir park için ayrı ayrı doldurulan iki formun (Tablo3.4; Tablo 3.5) tek bir tabloda değerlendirilip yorumlandığı ve çeşitli sonuçların ortaya konduğu bölümdür. Bu aşamada araştırma alanının yeşil alan dağılımı ve büyüklüğü, kullanılan bitki türleri, bitkilendirme tasarımı ve bitkilerin işlevleri değerlendirilmiştir.

- Araştırma alanının yeşil alan dağılımını tespit için; Gaziosmanpaşa Belediyesi Proje bürosundan imar planları temin edilmiştir. Netcad programı kullanılarak park, çocuk oyun alanı ve yeşil alan olarak gösterilmiş alanların hesabı yapılmıştır. Mevcuttaki park alanlarının ve yeşil alanların hesaplanması için de park bahçeler müdürlüğünden elde edilen veriler kullanılmıştır. İlçenin kişi başına düşen yeşil alan miktarını bulmak için (mahallelere göre) DİE’den elde edilmiş nüfus bilgileri, mahallelerin yüzölçümlerine (Belediye) oranlanarak tablo 3.6 ile elde edilmiştir.

Tablo 3.6: Mahallerin alanı, mevcut yeşil alan ve planlardaki park alanların miktarları.

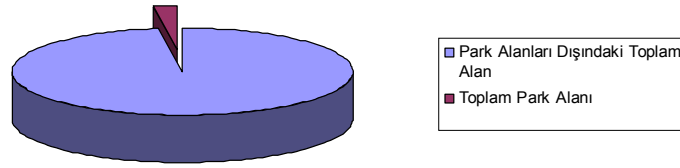
Sıra	Mahalleler	Mahalle Alanı (m ²)	Mahalle Nüfusu	Mevcut Toplam Park Alanı		Mevcut Durumda Kişi Başına Düşen Park Alanı (m ²)	İmar Planlarındaki Toplam Park Alanı		İmar Planlarında Kişi Başına Düşen Park Alanı (m ²)	İmar Planları ile Mevcut Parkların, Kişi Başına Düşen Park Alanlarının Farkı(m ²)
				m ²	%		m ²	%		
1										
2										
3										

- Tez kapsamında Gaziosmanpaşa ilçesindeki örnek park alanlarında tespit edilmiş bitkilerin isimlerinin yazılışı ve yazar (otör-author) bilgileri için; familya, cins, tür, alttür bazında latince isim ve yazar (author) bilgilerinin verildiği “The International Plants Names Index (IPNI, 2009)” ve “ United States Department of Agriculture USDA” isimli online veri tabanından yararlanılmıştır. Bitkilerin yazar (author) bilgilerine tablolarda yer verilmiştir. Metin kısmında yazının bütünlüğünü bozmamak ve akıcılığı sağlamak amacı ile otör bilgisi kullanılmamıştır. Bitkilerin tanımlanmasında Dirr (1998), Krussmann (1984; 1985a; 1985b; 1986), Fitschen (1994), Kayacık (1980; 1981; 1982); ve Yaltırık (1991; 1988a ve 1988b)’ın eserlerinden, fotoğraflardan, yurt içi ve yurt dışındaki üniversite ve enstitülerin web sayfasından faydalanılmıştır. Araştırma alanında kullanılan türlerin doğal ya da egzotik olma durumları için Davis (1965-1988)’in 10 ciltlik ‘Flora of Turkey and the East Aegean Islands’ adlı eseri ile TUBİVES veri tabanından yararlanılmıştır. İlçedeki bütün parklarda kullanılan türler ile türlere ilişkin görsel karakteristikler değerlendirilmiştir.
- Tablo 3.4’den hareketle kullanılan bitkiler ve yapılan bitkilendirmeler görsel özelliklere (boyut, form, renk ve tekstür), tasarım ilkeleri (tekrar, değişkenlik, denge, vurgu, koram ve Oran) ve işlevler (mimari ve estetik) açısından değerlendirilmiştir. Tez bitkilendirme tasarımına yönelik olduğundan mühendislik işlevleri tez kapsamı dışında bırakılmıştır.

4. BULGULAR

Gaziosmanpaşa ilçesinde 16 mahalle ve bu mahallelerde toplam 96 adet park bulunmaktadır (Şekil 4.1). Bu parklar 121 m^2 ile 20.386 m^2 arasında büyüklük göstermektedir. $11.730.000 \text{ m}^2$ lik ilçede parkların toplam alanı 253.825 m^2 dir. Yeşil alanların ilçe yüzölçümündeki oranı grafiksel olarak Tablo 4.1’de gösterilmektedir. Park alanlarının sert zemin dışında kalan toplam yeşil alanları 125.512 m^2 dir. Gaziosmanpaşa ilçesinin imar planlarında park ve yeşil alan olarak gösterilmiş toplam alan 579.909 m^2 dir.

Tablo 4.1: Gaziosmanpaşa ilçesindeki parklarının ilçe yüzölçümüne oranı.



Gaziosmanpaşa ilçesi imar planlarında park olarak ayrılmış alanların bir kısmının, mevcutta yeşil alan olarak kullanılmadığı tespit edilmiştir (Şekil 4.1). Yeşil alanlarda tespit edilen diğer bir problem ise işgallerdir.

İlçenin sonradan yerleşime açılmış kuzey kesimlerinde yer alan mahallelerdeki yeşil alan miktarı, düzensiz gecekondulaşmanın olduğu güney kesime nazaran daha fazla olarak tespit edilmiştir (Şekil 4.1). Örneğin ilçenin yakın geçmişte planlı olarak yerleşime açılan Mevlana mahallesinde kişi başına düşen park alanı $6,91 \text{ m}^2$ iken, ilçenin eski bir gecekondulu yerleşimi olan Karlitepe mahallesinde kişi başına düşen park alanının $0,06 \text{ m}^2$ ’ye düştüğü görülmektedir. Bu mahallelerden istisna olarak Fevzi Çakmak mahallesinde kişi başına düşen park alanı $8,16 \text{ m}^2$ ’dir ve bu miktar ilçe genelinin oldukça üzerindedir. Fevzi Çakmak mahallesinde kişi başına düşen park alanının yüksek olmasının temel sebebi alan içinden geçmekte olan Kırkçeşme koruma galerisi hattıdır. Kırkçeşme galerisi, Kültür ve Turizm Bakanlığınca 18.04.1996 tarih ve 4092 sayılı karar ile kültür ve tabiat kaynaklarını koruma kapsamına alınmıştır. Bu

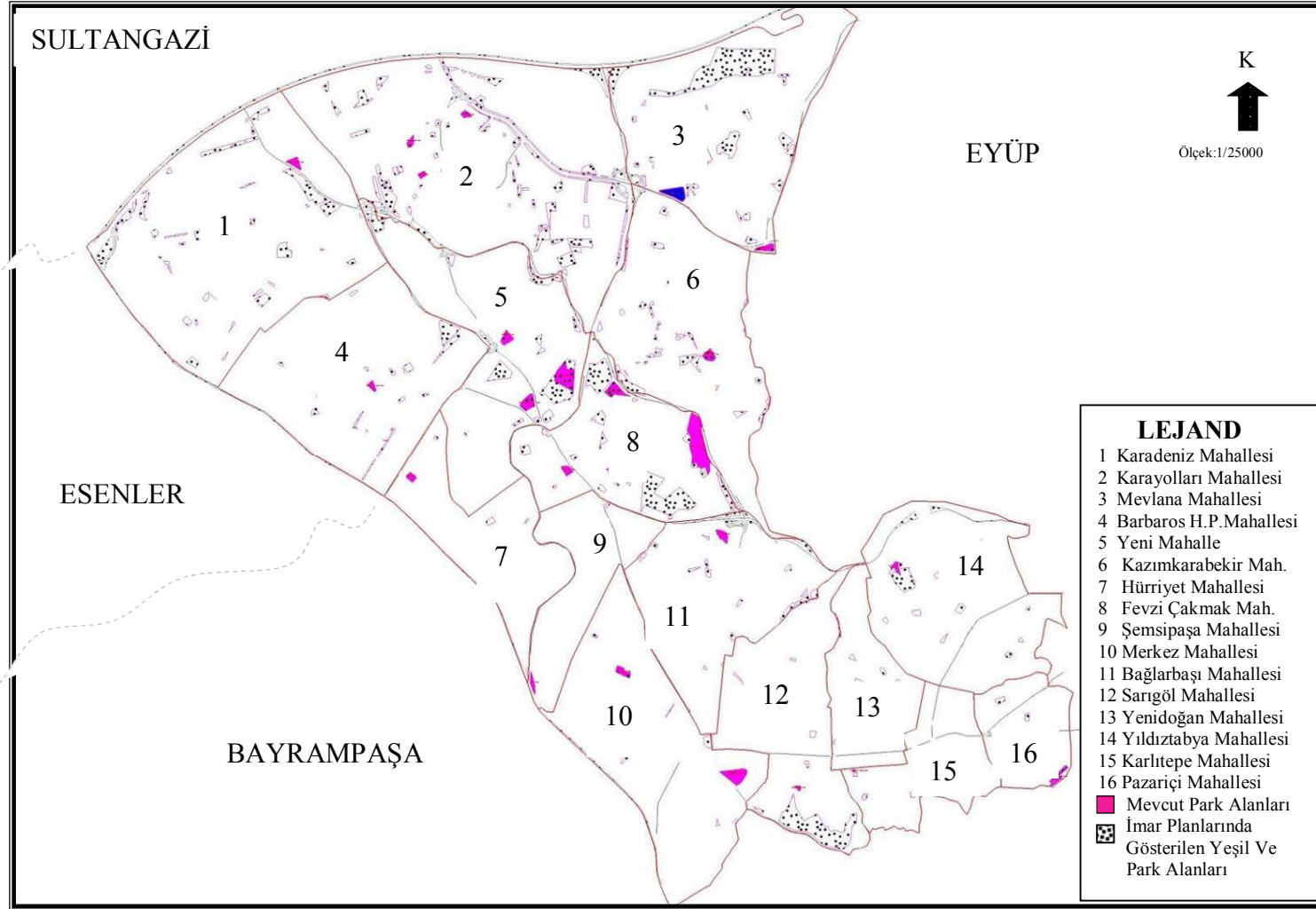
karar gereği sözkonusu galeri hattı ve yakın çevresi yapılaşmaya kapatılmış olup, yeşil alan olarak korunması gerekmektedir.

İlçede başlatılan kentsel dönüşüm projeleri kapsamında yüksek katlı yapılaşmaya gidilmekte ve bu sayede yatayda ortaya çıkan alanlar yeşil alan olarak kullanılmaktadır. Mahalle bazında incelendiğinde ise; parkların bazı mahallelerde yoğunlaştığı Tablo 4.2’de görölmektedir.

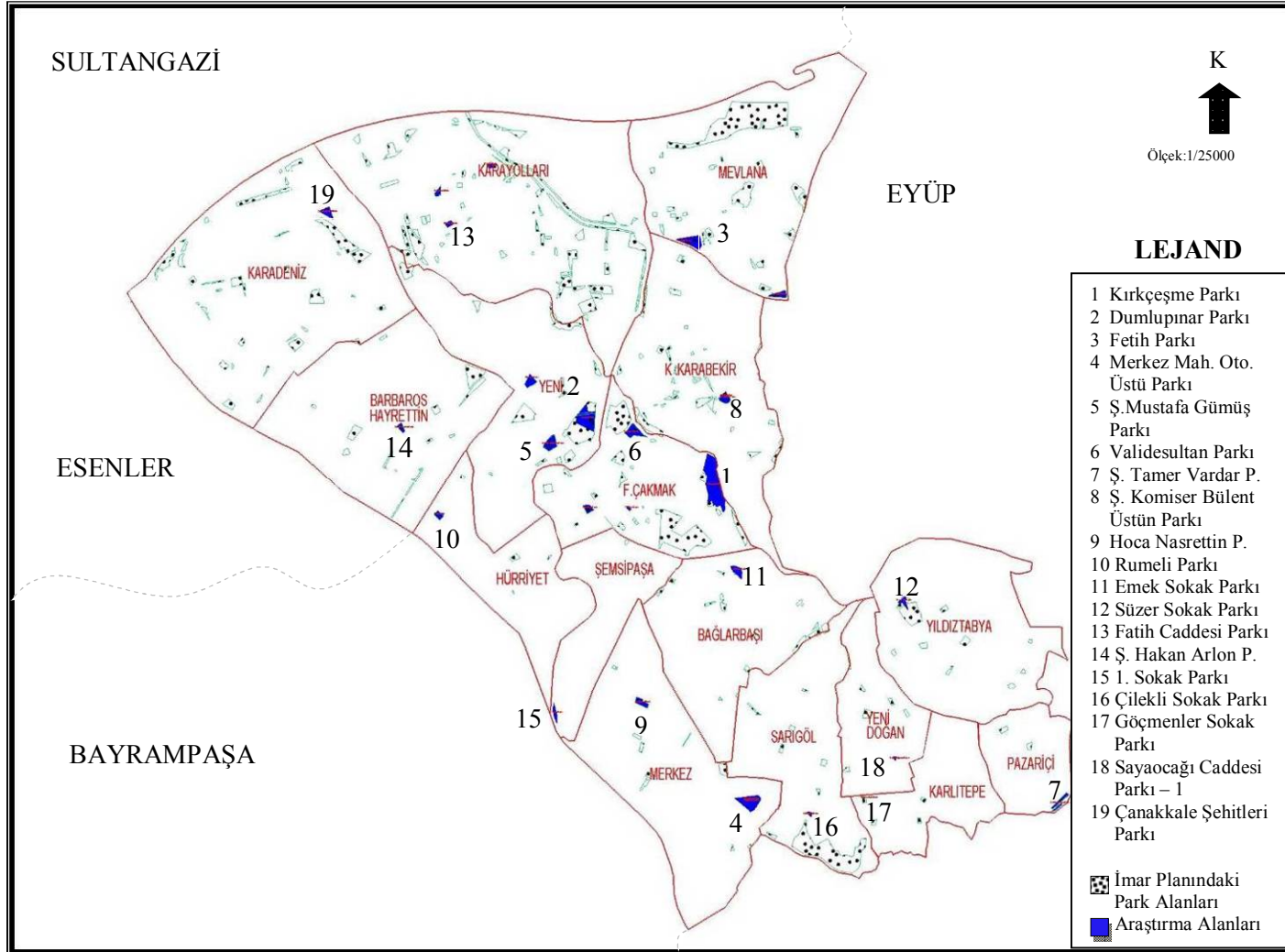
Parklar büyüklüklerine göre sıralandığında; Gaziosmanpaşa ilçesinde 8000 m²’den büyük sekiz park bulunmaktadır. Bu parklar Yıldızcı (1982)’ya göre büyüklük, etki yarıçapları, mahallelere yakınlıkları ve içinde bulundurdıkları fonksiyon yönünden mahalle ünitesi düzeyinde yeşil alanlar kategorisinde değerlendirilebilirler. Bunun dışında kalan 88 adet park ise komşuluk ünitesi düzeyinde yeşil alan kategorisinde değerlendirilecektir. Gaziosmanpaşa ilçesindeki parklar büyüklüklerine göre ve fonksiyon elemanlarına göre Ek 3’de sıralanmaktadır. İlçedeki parkların adresleri Ek 4’de verilmiştir. Araştırma alanında belirlenen örnek alanlar şekil 4.2 gösterilmektedir.

Tablo 4.2: Mahallerin alanı, mevcut yeşil alan ve planlardaki park alanların miktarları.

Sıra	Mahalleler	Mahalle Alanı (m ²)	Mahalle Nüfusu	Mevcut Toplam Park Alanı		Mevcut Durumda Kişi Başına Düşen Park Alanı (m ²)	İmar Planlarındaki Toplam Park Alanı		İmar Planlarında Kişi Başına Düşen Park Alanı (m ²)	İmar Planları ile Mevcut Parkların, Kişi Başına Düşen Park Alanlarının Farkı(m ²)
				m ²	%		m ²	%		
1	Bağlarbaşı Mahal.	653.000	27.195	15.379	2,36	0,57	13.168	2,02	0,48	-0,9
2	Barbaros H.P. Mah.	946.000	51.027	6.415	0,68	0,13	23.477	2,48	0,46	2,35
3	Fevzi Çakmak Mah.	623.000	20.311	50.814	8,16	2,50	96.893	15,55	4,77	13,05
4	Hürriyet Mahallesi	477.000	28.894	2.456	0,51	0,08	3.346	0,70	0,12	0,62
5	Karadeniz Mahallesi	1.438.000	65.818	18.179	1,26	0,28	56.928	3,96	0,86	3,68
6	Karayolları Mahal.	1.826.000	32.331	11.586	0,63	0,36	98.952	5,42	3,06	2,70
7	Karlıtepe Mahallesi	343.000	17.103	213	0,06	0,01	2.408	0,70	0,14	0,13
8	K. Karabekir Mah.	801.000	45.257	22.751	2,84	0,50	31.550	3,94	0,70	0,20
9	Merkez Mahallesi	867.000	26.192	24.490	2,82	0,94	17.030	1,96	0,65	-0,29
10	Mevlana Mahallesi	708.000	22.514	48.907	6,91	2,17	94.451	13,34	4,20	2,13
11	Pazariçi Mahallesi	366.000	12.189	3.888	1,06	0,32	4.949	1,35	0,41	1,03
12	Sarıgöl Mahallesi	571.000	24.339	10.304	1,80	0,42	45.781	8,02	1,88	1,46
13	Şemsipaşa Mahal.	359.000	22.852	1.414	0,39	0,06	1.597	0,44	0,07	0,01
14	Yenidoğan Mahal.	335.000	9.451	640	0,19	0,07	4.795	1,43	0,51	0,44
15	Yeni Mahalle	897.000	33.649	19.749	2,20	0,59	64.557	7,20	1,92	1,33
16	Yıldıztabya Mahal.	566.000	25.017	16.642	2,94	0,67	20.027	3,54	0,80	0,13
	TOPLAM	11.776.000	464.139	253.825	2.16	0,02	579.909	4,92	0,05	0,03



Şekil 4.1: Gaziosmanpaşa İlçesinin mahalleri ve parkların yoğunluk durumu (G.O.P. Belediyesi Proje Bürosu).



Şekil 4.2: Gaziosmanpaşa ilçesindeki örnek parkların dağılımı (G.O.P. Belediyesi Proje Bürosu).

4.1. MAHALLE ÜNİTESİ DÜZEYİNDE YEŞİL ALANLAR (8000 M² DEN BÜYÜK PARKLAR)

Gaziosmanpaşa ilçesinde 16 tane mahalle bulunmaktadır ve bu mahallelerin sadece 5 tanesinde 8000 m² den büyük park bulunmaktadır. İlçede 8000 m² den büyük toplam 8 tane park bulunmaktadır. Tablo 4.3’de Gaziosmanpaşa ilçesinin parklarının bulunduğu mahalle, parkların toplam alanı ve parkların toplam yeşil alanı verilmektedir. Bu çalışma kapsamında seçtiğimiz 3 parkı bitkilendirme tasarımı açısından inceleyeceğiz. İnceleme alanı olarak seçilen parklar, Kırkçeşme parkı, Dumlupınar parkı ve Fetih parkıdır.

Tablo 4.3: Gaziosmanpaşa ilçesindeki 8000 m²’den büyük parkların listesi

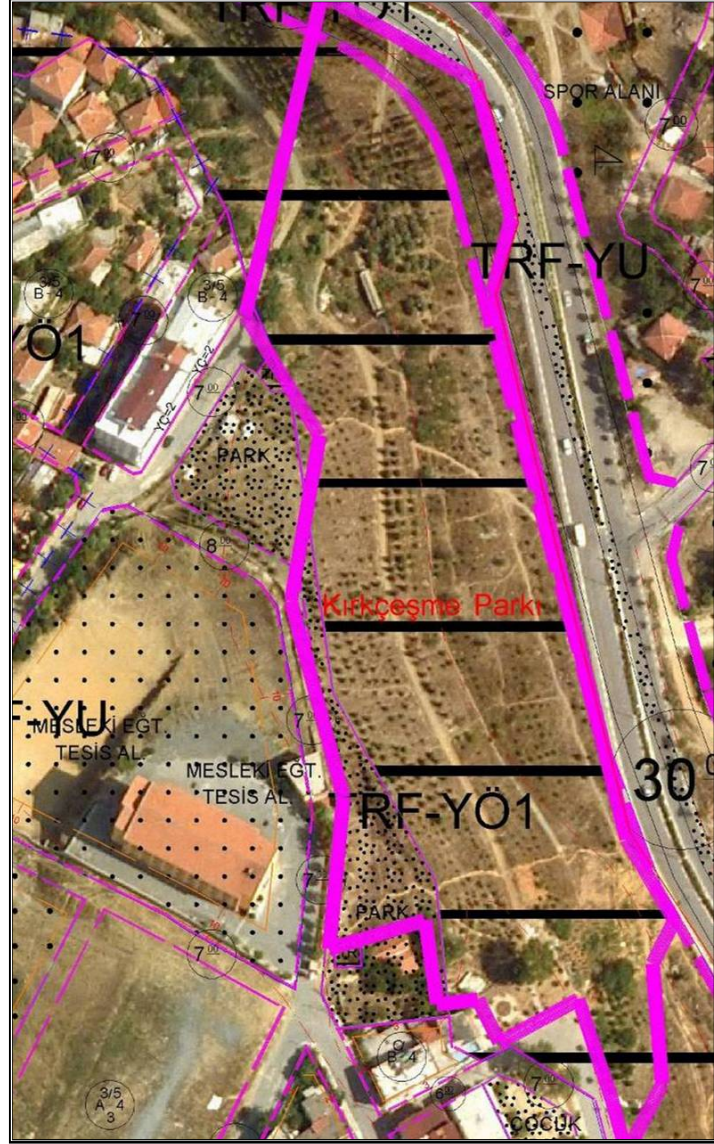
Sıra	Parkın İsmi	Bulunduğu Mahalle	Toplam Yeşil (m ²)	Toplam Alan (m ²)
1	Kırkçeşme Parkı	Fevzi Çakmak	3523	20.386
2	Mevlana Sosyal Tesisleri	Mevlana	9004	17897
3	Şehit Şerife Bacı Parkı	Mevlana	7281	13955
4	Çamlık Parkı	Yıldıztabya	6036	12263
5	Sedat Balkanlı Spor Parkı	Fevzi Çakmak	8331	12557
6	805 Sokak Parkı	Kazım Karabekir	7157	9447
7	Dumlupınar Parkı	Yeni Mahalle	6329	8691
8	Fetih Parkı	Mevlana	6356	8077

4.1.1.Araştırma Alanı-1 Kırkçeşme Parkı

Kırkçeşme Parkı’nın konumu; Fevzi Çakmak mahallesi, Kemal Şeker Bulvarı üzerinde yer almaktadır. Kırkçeşme parkı kuzey-güney yönünde ve doğu bakıdadır. Park Gaziosmanpaşa’nın önemli geçiş noktası olan Kemal Şeker Bulvarı üzerinde olduğundan yoğun talep görmektedir.

Kırkçeşme parkı, Kültür ve Turizm Bakanlığınca 18.04.1996 tarih ve 4092 sayılı karar ile kültür ve tabiat kaynaklarını koruma kapsamına alınmıştır. Bu alan için halktan gelen talepler doğrultusunda Gaziosmanpaşa Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından park haline getirilmiştir. Alan, koruma zonunda yer aldığından hiçbir yapı yapılamamaktadır. Alana hiçbir şekilde zarar verilmeden mevcut her şey korunarak Kırkçeşme parkı oluşturulmuştur. Park koruma kapsamında yer aldığından kuzey ve güneyinde, yapının olmadığı ağaçlık alanlar yer almaktadır. Parkın batısında Kemal

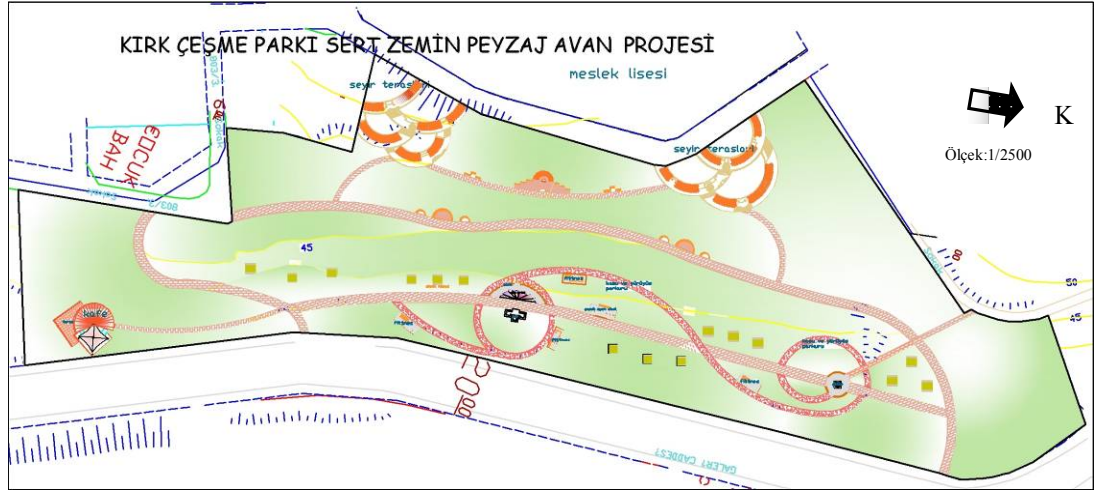
Şeker Bulvarı bulunurken parkın doğusu ise yerleşim alanlarıyla çevrilidir. Parkın 200m. Kuzey-batısında Fahrettin Özüdoğru Ticaret Meslek Lisesi bulunmaktadır (Şekil 4.3).



Şekil 4.3: Kırkçeşme Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Parkın, çevredeki en yaşlı ağaçlara ve en geniş yeşil alana sahip olması sebebiyle kullanıcı çekme kapasitesi çok yüksektir (Şekil 4.7).

Parkın alanı 20.386 m²'dir. Kırkçeşme parkı Gaziosmanpaşa'nın en büyük parkı olduğundan yoğun kullanıma sahiptir.



Şekil 4.4: Kırkçeşme Parkı sert zemin peyzaj avan projesi (G.O.P. Bel. Park Bahçeler Müdürlüğü).

Parkta fonksiyon alanı olarak dinlenme alanı, spor alanları (fitnes) ve koşu parkuru bulunmaktadır. Parkta organize çocuk oyun alanı bulunmamasına rağmen çocuklar çim alanları ve doğal alanları oyun alanı olarak kullanmaktadırlar. Organize çocuk oyun alanı bulunmadığından Tablo 4.4’de, Kırkçeşme Parkı’nın, bitkilendirme tasarımı açısından değerlendirme tablosunda değerlendirmeye alınmamıştır. Parkta donatı elemanı olarak pergola, bank, fitnes grupları bulunmaktadır (Şekil 4.6, Şekil 4.8).

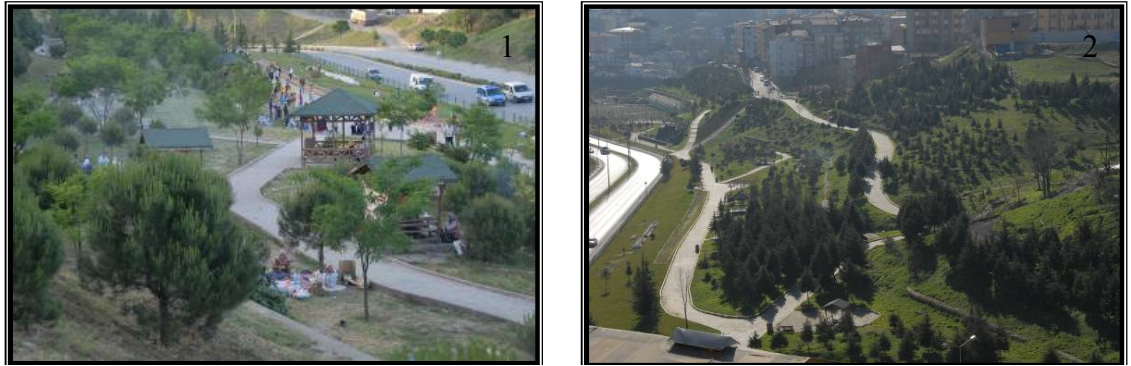


Şekil 4.5: Kırkçeşme Parkı girişi (FINDIK, 2010).

Parkın ikisi Kemal Şeker Bulvarı üzerinde ve bir tanesi parkın güney batısında, 803 Sokakta olmak üzere toplamda üç adet girişi bulunmaktadır. Şekil 4.5’de parkın girişi görülmektedir.



Şekil 4.6: 1- Kırk Çeşme Parkı'nda fitness aletleri. 2- Kırkçeşme Parkı dinlenme alanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.7: Kırk Çeşme Parkı'ndan genel görüşler (soldaki fotoğraf FINDIK, 2010, sağdaki fotoğraf ŞAHİN, 2008).



Şekil 4.8: 1- Kırkçeşme Parkı yürüyüş parkuru. 2- Kırkçeşme Parkı'nda bulunan pergola (FINDIK, 2010).

Kırkçeşme Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları Tablo 4.4'ten yararlanılarak irdelenmiştir. Bu park mevcut plantasyon sahası içinde yer aldığından ve çok yoğun bitkiye sahip olduğundan, parkın kuruluşu aşamasında ekstra bir bitkilendirme yapılmamıştır. Dolayısı ile bitki sayısı tespit edilememiştir.

Parkın girişi ve spor alanları dışındaki tüm fonksiyon alanlarında *Acer negundo*, *Robinia pseudoacacia*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Pinus nigra* ve *Cedrus libani* kullanılmıştır.

Tasarım ilkeleri açısından bakıldığında parkta renk açısından yeşil rengin tonlarının hakim olduğu monokrom bir düzenleme grlmektedir. Yollar, sınırlar ve yürüyüş yollarında monoton bir düzenleme yapılmışken, dinlenme alanları ve açık alanlarda karmaşık değişken bir düzenleme hakimdir. Sınırlarda tam tekrar varken, diğer alanlarda değişken tekrar vardır. Sınırlarda eksensel koram ve simetrik denge vardır. Yollarda asimetrik denge bulunmaktadır.

Kullanılan bitkilerin mimari ve estetik işlevleri ile ilgili bulgular Tablo 4.4’de var (+) yok (-) şeklinde işaretlenmiştir. Buna göre yollar ve yürüyüş yollarında yönlendirme yapılmıştır. Açık alanlar ve sınırlarda yapılan bitkilendirme ile park estetik olarak doğayla uyumlu olarak yumuşatma özelliği kullanılmıştır. Sınırlarda evreleme kuşatma ve yumuşatma vardır.

Tablo 4.4: Kırk Çeşme Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından değerlendirilmesi.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI						
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Yürüyüş Yolları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	-	+
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	+	+	-	+
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	+	+	+	+	-	+
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	+	-	+	-	-	+
		Oval formlu	-	+	+	+	-	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sürüncü formlu	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	+	+	-	+
		Orta tekstür	-	+	+	+	-	-	+
		Kaba tekstür	-	-	-	-	-	-	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	+	+	+	+	-	+
		Polikrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1-Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	+	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	+	+	+	-	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras-Zıtlık)	Monoton	-	+	-	-	+	-	+
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	+	+	-	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	+
	5-Koram		-	+	-	-	+	-	+
	6-Oran		-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	-	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-		-	-	-	+
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	-	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	+
		Tanımlayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	+	+	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

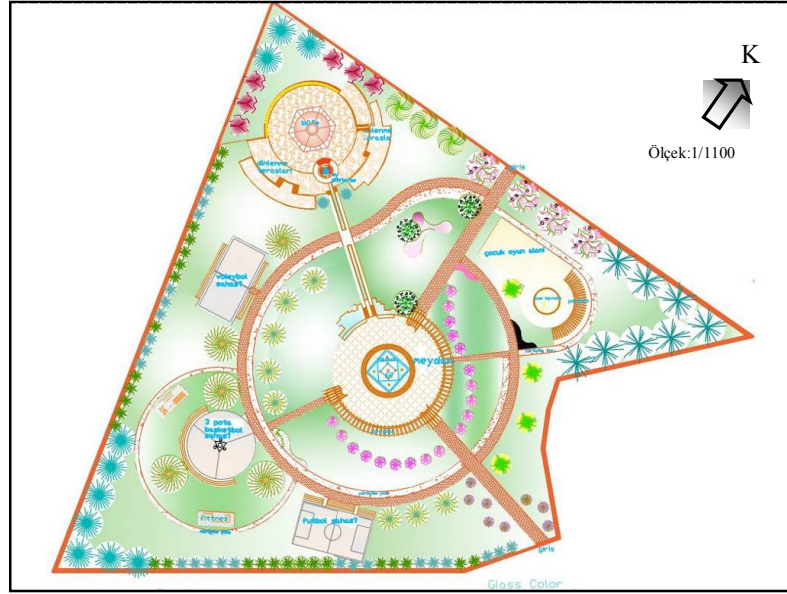
4.1.2.Araştırma Alanı-2 Dumlupınar Parkı

Dumlupınar Parkı'nın konumu, Yeni Mahalle sınırları içerisinde, kuzey-güney yönünde ve batı bakıda yer almaktadır. Parkın batısından 602 Sokak geçmektedir, doğu ve kuzey doğusunda iş merkezleri yer alırken, kuzey batı ve batısında yerleşim alanları bulunmaktadır. Parkın 100 m. batısında Sakarya İlköğretim Okulu, 250 m. güney batısında Dumlupınar İlköğretim Okulu bulunmaktadır (Şekil 4.9). Park 2006 yılında tesis edilmiş ve halkın kullanımına açılmıştır.



Şekil 4.9: Dumlupınar Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Gaziosmanpaşa ilçesinin en büyük yedinci parkıdır. Dumlupınar Parkı 8691 m² büyüklüğündedir ve 6329 m²'si yeşil alandır. Parkın projesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından hazırlanmış (Şekil 4.10) olmasına rağmen tam olarak uygulanmamıştır. Parkın fonksiyon alanlarını Çocuk oyun alanı, dinlenme alanları, spor alanı (basketbol sahası, 3 pota basket ve fitnes alanları) ve yürüyüş parkuru oluşturmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak, bank, pergola, çocuk oyun grubu, fitnes aletleri, basketbol sahası donatıları ve bayrak bulunmaktadır (Şekil 4.11, Şekil 4.12, Şekil 4.13).



Şekil 4.10: Dumlupınar parkı Peyzaj Projesi (G.O.P. Bel. Park Bahçeler Müdürlüğü).

Parkın 602 Sokak üzerinde biri doğu diğeri batıda olmak üzere iki tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.11-1).



Şekil 4.11: 1- Dumlupınar Parkı'nın girişi. 2- Dumlupınar Parkı'nın genel görünüşü. (FINDIK, 2010).



Şekil 4.12: Dumlupınar Parkı sınır duvarı, yolları ve dinlenme alanı (pergola) görüntüsü (FINDIK, 2010).



Şekil 4.13: Dumlupınar Parkı spor alanlarından görüntüler (FINDIK, 2010).



Şekil 4.14: 1- Dumlupınar Parkı'nın çocuk oyun alanından bir görüntü. 2- Dinlenme alanlarında bitkilerin mekan oluşturma işlevi kullanılmamıştır (FINDIK, 2010).

Dumlupınar Parkı'nın girişinde ve çocuk oyun alanında bitki kullanılmamıştır (Şekil 4.14). Parkıçi yollarda *Acer negundo*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Tilia cordata*; dinlenme alanlarında, *Acer negundo*, *Fraxinus angustifolia*; parkın diğer açık alanlarında, *Acer negundo*, *Acer platanoides*, *Acer tataricum*, *Cedrus atlantica*, *Cedrus libani*, *Cercis siliquastrum*, *Cupressus arizonica*, *Cupressus sempervirens*, *Fraxinus angustifolia*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Malus floribunda*, *Platanus×hispanica*, *Prunus cerasifera* “Pissardi Nigra”, *Prunus serrulata* “Kanzan”, *Robinia pseudoacacia*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Tilia argentea*, *Tilia cordata* kullanılmıştır (Şekil 4.13, Şekil 4.14). Dumlupınar Parkı'nın sınırlarında, *Cedrus atlantica*, *Cedrus libani*, *Cupressus arizonica*, *Cupressus sempervirens*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”; spor amaçlı kullanılan yürüyüş yollarında, *Malus floribunda*, *Prunus serrulata* “Kanzan”, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Tilia cordata* kullanılmıştır (Şekil 4.11-2, Şekil 4.12). Parkı'nın mimari yapılarında ve basketbol sahası etrafında herhangi bir bitki kullanılmamıştır (Şekil 4.13). Tablo 4.5’da hangi

fonksiyon alanında, hangi görsel özelliklere sahip bitki kullanıldığı varlık (+), yokluk (-) şeklinde işaretlenmiştir. Kullanılan bu bitkilere ait görsel özellikler ise Tablo 4.6'de yer almaktadır.

Tasarım ilkeleri açısından bakıldığında; hangi fonksiyon alanında, hangi tasarım kriterinin kullanıldığı Tablo 4.5'da (+) olarak işaretlenmiştir.

Kullanılan bitkilerin mimari ve estetik işlevleri ile ilgili bulgular tablo 4.5'da var (+), yok (-) şeklinde işaretlenmiştir. Buna göre parkın yollarında ve yürüyüş yollarında bitkilerin ilişkilendirme (bağlama) ve yönlendirme işlevi kullanılmıştır. Dinlenme alanlarında mekan etkisi sağlanmamıştır (Şekil 4.14). Parkın dinlenme alanlarında ilişkilendirme kullanılırken, açık alanlarında yumuşatma kullanılmıştır.

Tablo 4.5: Dumlupınar Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI								
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Yürüyüş Yolları	Mimari Yapılar
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Ölçü	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	-	-	+	-	-	-	-
		Büyük Ağaçlar	-	+	-	-	+	+	-	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit “Konik”Formlu	-	-	-	-	+	+	-	-	-
		Yuvarlak “Küresel” formlu	-	+	+	-	+	-	-	-	-
		Oval formlu	-	+	-	-	+	+	-	+	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		İnce tekstür	-	-	-	-	+	+	-	+	-
		Orta tekstür	-	+	-	-	+	+	-	-	-
	4-Renk	Kaba tekstür	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Monokrom düzenlemeler	-	+	-	-	-	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	-	+	-	+	+	-	+	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-	-	+	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	+	-	-	+	+	-	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	+	-	-	-	-	-	+	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	-	-	+	+	-	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	-	-	-
5- Koram		-	+	-	-	+	-	-	+	-	
6-Oran		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	+	+	-	-	-	-	+	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	-	-	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

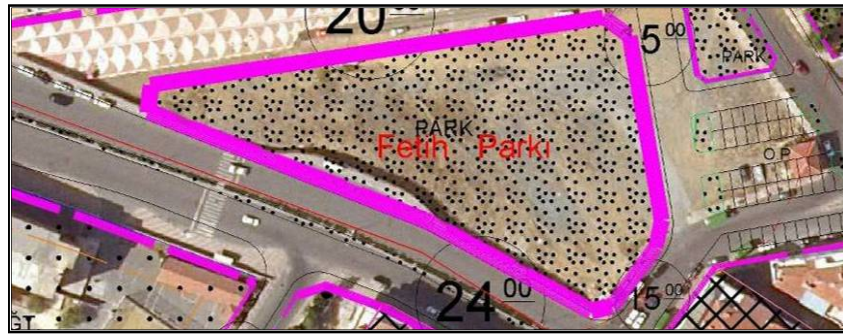
Tablo 4.6: Dumlupınar Parkı'nın bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																			
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalllar	Orta Çalllar	Küçük Çalllar	Bodur Çalllar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Sarmal Formlu	Sarkacı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	15	YD		X							X							X		YS	B
<i>Acer platanoides</i> L.	ACERACEAE	Çınar Yap. Akçaağaç	6	YD	X								X								X	YS	
<i>Acer tataricum</i> L.	ACERACEAE	Tatar Akçaağacı	1	YD		X							X								X	MY	B
<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Manetti ex Carrière	PINACEAE	Atlas Sediri	7	HY	X							X							X			MY	
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	PINACEAE	Toros Sediri	2	HY	X							X						X			Y		
<i>Cercis siliquastrum</i> L.	CAESALPINIACEAE	Erguvan	4	YD			X						X						X		Y	ER	
<i>Cupressus arizonica</i> Greene	CUPRESSACEAE	Mavi Servi	5	HY	X							X						X			Y		
<i>Cupressus sempervirens</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Servi	1	HY		X						X						X			MY		
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	OLEACEAE	Sivri Meyveli Dişbudak	3	YD	X									X				X			Y		
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb. 'Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	5	HY			X							X					X		Y		
<i>Malus floribunda</i> Siebold ex Van Houtte	ROSACEAE	Süs Elması	7	YD		X							X						X		Y	P	
<i>Platanus orientalis</i> L.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	2	YD	X								X							X	Y		
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. 'Pissardi Nigra'	ROSACEAE	Kırmızı Yapraklı Süs Eriği	5	YD		X								X					X		K	P	
<i>Prunus serrulata</i> Lindl. 'Kanzan'	ROSACEAE	Süs Kirazı	5	YD		X								X					X		K	P	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	PAPILIONACEAE	Yalancı Akasya	1	YD		X								X				X			Y	B	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	21	YD		X							X					X			Y	B	
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüşü Ihlamur	3	YD	X								X							X	GY	S	
<i>Tilia cordata</i> Mill.	TILIACEAE	Küçük Yapraklı Ihlamur	14	YD	X								X						X		Y	S	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı

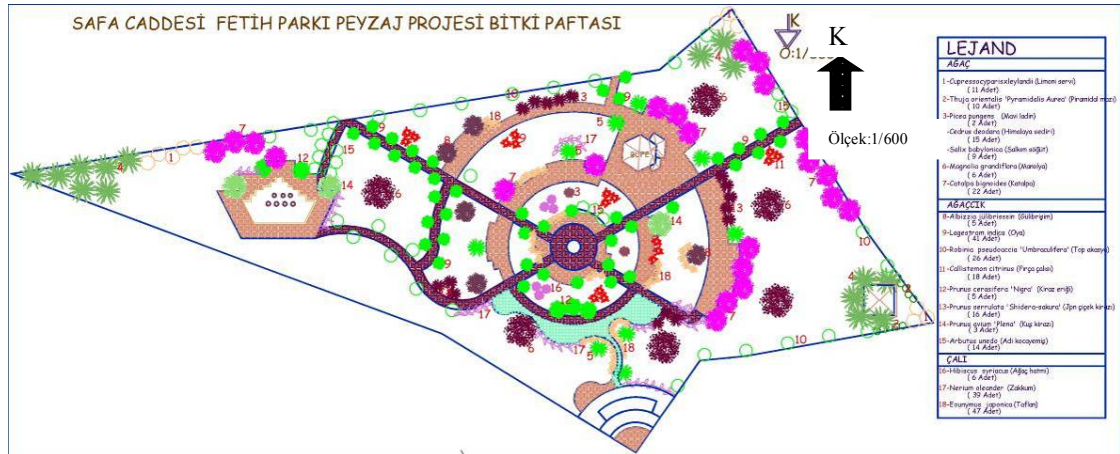
4.1.3.Araştırma Alanı-3 Fetih Parkı

Park, Mevlana mahallesinde Sefa Caddesi üzerinde yer almaktadır. Park kuzey-güney yönünde, kuzey bakıdadır. Parkın Kuzeyinde Sefa Caddesi bulunurken parkın güneyinde bulunan Hekimsuyu caddesi batı yönünde devam ederek parkın batısında Sefa caddesi ile kesişmektedir ve parkın batısından 832 Sokak ve 832/1 sokak geçmektedir. Parkın etrafı yerleşim alanı ile çevrilidir (Şekil 4.15). Parkın 100 m güneyinde Küçükköy İmam Hatip Lisesi ve 100 m. kuzeyinde Mevlana Anadolu Lisesi bulunmaktadır. Fetih parkı projesi Gaziosmanpaşa Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğüne projelendirilmiş ve 2005 yılında uygulanmıştır (Şekil 4.16).



Şekil 4.15: Fetih Parkı'nın Hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

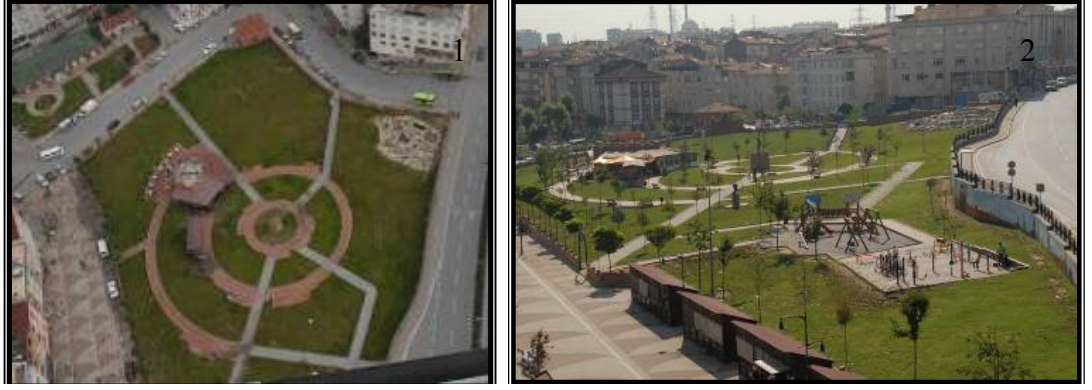
Gaziosmanpaşa ilçesinin en büyük sekizinci parkıdır. Fetih parkı 8077 m² büyüklüğündedir ve 6356 m²'si yeşil alandır. Kullanıcılar tarafından yoğun talep görmektedir.



Şekil 4.16: Fetih Parkı peyzaj projesi (DURSUN, N., 2005)

Parkta fonksiyon alanı olarak çocuk oyun alanı, spor alanı (fitnes), su elemanı (kaskatlı doğaltaşlı havuz), dinlenme alanı ve kafeterya yer almaktadır. Fonksiyon alanlarında donatı elemanı olarak, bank, çocuk oyun grubu, heykel (Ulubatlı Hasan heykeli), büst

(Fatih Sultan Mehmet büstü), fitness grubu ve duvar resimleri yer almaktadır (Şekil 4.17, Şekil 4.21). Parkın iki tanesi Sefa caddesi üzerinde, bir tanesi 832 Sokak üzerinde ve bir tanesi 832/1 Sokakta olmak üzere 4 tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.17, Şekil 4.18).



Şekil 4.17: 1- Parkın helikopterden çekilmiş genel görünümü. 2- Parkın genel görünümü (ŞAHİN, 2007).



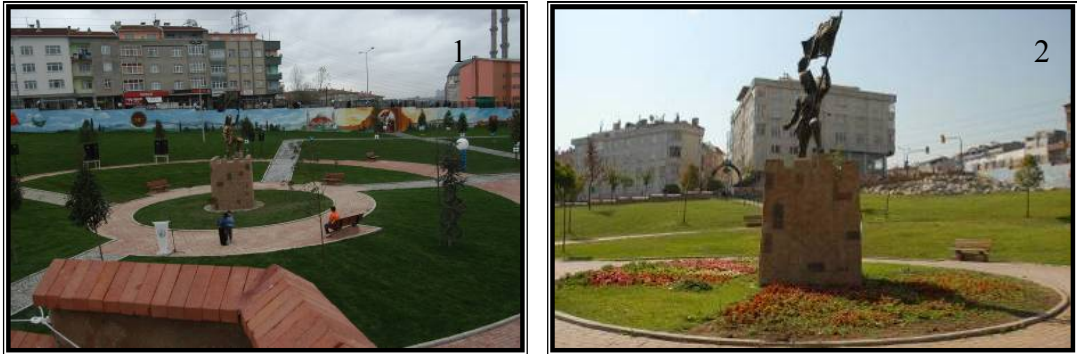
Şekil 4.18: Fetih Parkı'nın girişleri (FINDIK,2010).



Şekil 4.19: Hiyerarşik sıra gözetilmeden tek yönlü yol bitkilendirmesi yapılmış (FINDIK,2010).



Şekil 4.20: 1- Fetih parkı yollarından görünüş. 2- Fetih parkı havuzundan görüntü (FINDIK,2010).



Şekil 4.21: 1- Duvar resimleri. 2- Fetih parkı Ulubatlı Hasan heykeline ait kış görüntüsü ve yaz görüntüsü (ŞAHİN, 2007).



Şekil 4.22: Fetih Parkı'nda bulunan kafeterya (FINDIK,2010).



Şekil 4.23: Fetih Parkı çocuk oyun alanı ve fitnes alanında bitki kullanılmamıştır. (FINDIK,2010).

Fetih Parkı'nın girişlerde, spor alanları ve su alanları çevresinde herhangi bir bitki kullanılmamıştır (Şekil 4.20-2). Park için yollarda, *Acer platanoides* "Crimson King", *Prunus serrulata* "Kanzan", *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera"; dinlenme alanlarında, *Acer platanoides* "Crimson King", *Cedrus atlantica*, *Liriodendron tulipifera*, *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera" (Şekil 4.19); çocuk oyun alanlarında ise *Photinia x fraseri* "Tige", *Prunus serrulata* "Kanzan" (Şekil 4.23); parkın diğer açık alanlarında *Acer platanoides* "Crimson King", *Cedrus atlantica*, *Ligustrum japonicum* "Tige", *Ligustrum japonicum* "Variegatum Tige", *Ligustrum ovalifolium*, *Liriodendron tulipifera*, *Magnolia grandiflora*, *Photinia x fraseri* "Tige", *Prunus cerasifera* "Pissardi Nigra", *Prunus serrulata* "Kanzan", *Pyrus calleryana* "Chanticleer"; sınırlar da, *Prunus cerasifera* "Pissardi Nigra", *Prunus serrulata* "Kanzan", *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera"; mimari yapılarda *Ligustrum ovalifolium* gibi taksonlara yer verilmiştir (Şekil 4.22). Tablo 4.7'de hangi fonksiyon alanında, hangi görsel özelliklere sahip bitki kullanıldığı varlık (+), yokluk (-) şeklinde işaretlenmiştir. Kullanılan bu bitkilere ait görsel özellikler ise Tablo 4.8'de yer almaktadır.

Parkta tespit edilen tasarım ilkeleri açısından bakıldığında; hangi fonksiyon alanında, hangi tasarım kriterinin kullanıldığı Tablo 4.7'de varlık (+), yokluk (-) şeklinde işaretlenmiştir.

Kullanılan bitkilerin işlevleri ile ilgili bulgular Tablo 4.7'de (+), (-) şeklinde işaretlenmiştir. Buna göre dinlenme alanında mekan etkisi sağlanmıştır. Parkın yolların da bitkilerin işlevlerinden ilişkilendirme (bağlama) ve yönlendirme kullanılmıştır. Parkın çevresi sınır elemanı olarak taş duvarlar ile çevrilmiştir. Taş duvarların paralelinde bitkilendirme ile çevreleme ve kuşatma yapılmıştır. Açık alanlar ilişkilendirme, bağlama ve görüş çerçeveleme varken, mimari yapılarda çevreleme-kuşatma, tamamlayıcı, vurgulayıcı ve yumuşatma vardır.

Tablo 4.7: Fetih Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI								
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Mimari Yapılar	Su Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1-Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	+	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	-	-	-
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	-	+	+	-	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit “Konik”Formlu	-	-	+	-	+	-	-	-	-
		Yuvarlak “Küresel” formlu	-	+	+	-	+	+	-	-	-
		Oval formlu	-	+	+	+	+	+	-	+	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	Sürünlücü formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		İnce tekstür	-	+	+	+	+	+	-	-	-
		Orta tekstür	-	+	-	+	+	+	-	+	-
	4-Renk	Kaba tekstür	-	+	+	+	+	-	-	-	-
		Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-	+	-
		Polikrom düzenlemeler	-	+	+	+	+	+	-	+	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1- Tekrar (Harmoni)		Tam Tekrar	-	-	-	+	-	-	-	+	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Değişken tekrar	-	+	+	-	-	+	-	-	-	
2-Değişkenlik (Kontras-Zıtlık)	Monoton	-	-	-	+	-	-	-	+	-	
	Dengeli	-	+	-	-	-	-	-	-	-	
	Karmaşık	-	-	+	-	-	+	-	-	-	
3-Denge		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	-	+	-	
5-Koram		-	+	-	-	+	-	-	-	-	
6-Oran		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	+	-	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	+	+	-	+	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-	+	-
		Birleştirici	-	+	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-	+	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	-	+	-	+	-
		Görüş çerçeveleyici	-	+	-	-	+	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.8: Fetih Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM								TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi
<i>Acer platanoides</i> L. 'Crimson King'	ACERACEAE	Krmz Çınar Yap. Akça ağaç	3	YD	X									X								X	K	
<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Manetti ex Carrière	PINACEAE	Atlas Sediri	2	HY	X							X							X				M	
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb. 'Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	2	HY				X						X						X		Y		
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb. 'Variegatum Tige'	OLEACEAE	Alacalı Tijli Japon Kurtbağrı	2	HY		X								X						X		YS		
<i>Ligustrum ovalifolium</i> Hassk.	OLEACEAE	Oval Yapraklı Kurtbağrı	50	HY				X						X						X		Y		
<i>Liriodendron tulipifera</i> L.	MAGNOLIACEAE	Lale Ağacı	3	YD	X								X								X	Y	O	
<i>Magnolia grandiflora</i> L.	MAGNOLIACEAE	Büyük Çiçekli Manolya	15	HY	X								X								X	Y	B	
<i>Photinia x fraseri</i> Dress 'Tige'	ROSACEAE	Alev Ağacı	2	HY		X								X							X	K		
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. 'Pissardi Nigra'	ROSACEAE	Kırmızı Yapraklı Süs Eriği	2	YD		X								X						X		K	P	
<i>Prunus serrulata</i> Lindl. 'Kanzan'	ROSACEAE	Süs Kirazı	48	YD		X								X						X		K	P	
<i>Pyrus calleryana</i> Decne. 'Chanticleer'	ROSACEAE	Süs Armudu	2	YD			X								X					X		Y	B	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı O: Oranj

4.2. KOMŞULUK ÜNİTESİ DÜZEYİNDE YEŞİL ALANLAR (8000 M² ‘DEN KÜÇÜK PARKLAR)

Gaziosmanpaşa ilçesinde büyüklüğü 8000 m²‘den küçük 88 tane park bulunmaktadır. Tablo 4.9’da parkların bulunduğu mahalle, parkların toplam alanı ve parkların toplam yeşil alanı verilmektedir. Bu çalışma kapsamında inceleme alanı olarak seçtiğimiz 16 parkı bitkilendirme tasarımı açısından inceleyeceğiz. Tablo 4.9’da inceleme alanları kırmızı ile gösterilmiştir.

Tablo 4.9: Gaziosmanpaşa ilçesinde 8000 m² ‘den küçük parkların listesi.

Sıra	Parkin İsmi	Bulunduğu Mahalle	Toplam Yeşil (m ²)	Toplam Alan (m ²)
1	Mezarlık Sokak Parkı	Sarıgöl	4.796.77	7737
2	Üçşehitler Parkı	Bağlarbaşı	2976	5567
3	MerkezMah.Otoparküstü Parkı	Merkez	1869	5.461
4	Veysel Karani Parkı	Bağlarbaşı	1531	5082
5	621 Sokak Parkı	Karayolları	2387	4361
6	Şehit Mustafa Gümüş Parkı	Yeni Mahalle	2159	4.051
7	Validesultan Parkı	Fevzi Çakmak	2818	4010
8	Şehit Tamer Vardar Parkı	Pazariçi	1835	3888
9	Şehit Hasan Güreşen Parkı	Merkez	2596	3810
10	Mehmet Akif Caddesi Parkı	Karadeniz	1937	3674
11	Cumhuriyet Meydanı	Merkez	673	3401
12	Şelale Parkı	Fevzi Çakmak	1776	2982
13	Kutlu Doğum Parkı	Kazım Karabekir	2305	2780
14	Cebeci 1 Parkı	Yeni Mahalle	1703	2768
15	Çanakkale Şehitleri Parkı	Karadeniz	1599	2766
16	Mehmet Niyazi Özdemir Parkı	Karadeniz	1092	2725
17	Mevlana Parkı	Mevlana	1900	2637
18	Ş. Komiser Bülent Üstün Parkı	Kazım Karabekir	1804	2527
19	Zafer Parkı	Kazım Karabekir	2051	2357
20	Hoca Nasrettin Parkı	Merkez	740	2295
21	797 Sokak Parkı	Fevzi Çakmak	1646	2249
22	23 Nisan Parkı	Kazım Karabekir	1318	1968
23	Çamlık Parkı-2	Yıldıztabya	1237	1857
24	1132/1 Sokak Parkı	B. Hayrettin Paşa	1015	1851
25	Hamidiye Caddesi Parkı	Karadeniz	762	1714
26	Rumeli Parkı	Hürriyet	801	1697
27	Galeri Caddesi Parkı	Karayolları	848	1633
28	Emek Sokak Parkı	Bağlarbaşı	1009	1621
29	Ş.Polis Kadir Erdoğan Parkı	Bağlarbaşı	1009	1621
30	Fevzi Çakmak Parkı	Fevzi Çakmak	739	1593
31	Fetih Gençlik Parkı	Kazım Karabekir	845	1529
32	541 Sokak Parkı	Yeni Mahalle	742	1488
33	1215 Sokak Parkı	Karadeniz	1111	1450
34	Namık Kemal Caddesi Parkı	Karadeniz	697	1432
35	832 Sokak Parkı	Mevlana	750	1431
36	İsmail Hakkı Demir Parkı	Fevzi Çakmak	806	1389
37	Ş.Recep Bodur Parkı	Fevzi Çakmak	483	1285
38	Şehit Tarkan Selvi Parkı	Bağlarbaşı	1037	1278
39	1181/1 Sokak Parkı	B. Hayrettin Paşa	630	1235
40	Karadeniz Parkı	Karadeniz	475	1231
41	634 Sokak Parkı	Karayolları	490	1223
42	Abdi İpekçi Caddesi Parkı	Karayolları	592	1179
43	Ahmet Davutoğlu Parkı	Merkez	336	1157

Tablo 4.9 (Devam): Gaziosmanpaşa ilçesinde 8000 m² 'den küçük parkların listesi.

	Parkin İsmi	Bulunduğu Mahalle	Toplam Yeşil (m ²)	Toplam Alan (m ²)
44	Şehit Sezer Yüksel Parkı	Mevlana	646	1157
45	Seyrantepe Parkı	Fevzi Çakmak	515	1143
46	Yücel Sokak Parkı	Sarıgöl	429	1141
47	Süzer Sokak Parkı	Yıldıztabya	583	1122
48	Yeşilpınar 1 Parkı	Mevlana	418	1086
49	651 Sokak Parkı	Karayolları	536	989
50	Selanik Caddesi Parkı	Karadeniz	301	913
51	1031 Sokak Parkı	B. Hayrettin Paşa	514	896
52	Fatih Caddesi Parkı	Karayolları	430	889
53	617 Sokak Parkı	Karayolları	498	887
54	Şehit Hakan Arlon Parkı	B. Hayrettin Paşa	241	883
55	1. Sokak Parkı	Şemsipaşa	498	870
56	Şehit Mustafa Karakaş Parkı	Yeni Mahalle	432	829
57	538 Sokak Parkı	Yeni Mahalle	361	828
58	Gündoğdu Sokak Parkı	Yıldıztabya	412	801
59	1168 Sokak Parkı	Karadeniz	489	779
60	Şehit Ayhan Akgün Parkı	Bağlarbaşı	221	766
61	761/1 Sokak Parkı	Fevzi Çakmak	382	757
62	1140 Sokak Parkı	Karadeniz	290	647
63	770 Sokak Parkı	Fevzi Çakmak	237	612
64	Şehit Engin Danyıldız Parkı	Yıldıztabya	299	600
65	Yeşilpınar 2 Parkı	Mevlana	337	569
66	Ertuğrul Gazi parkı	Bağlarbaşı	253	562
67	İstanbul Caddesi parkı	Şemsipaşa	227	544
68	48/1 Sokak Parkı	Bağlarbaşı	213	503
69	Sayaocağı Caddesi 2 Parkı	Yenidoğan	205	477
70	Çimentepe Sokak Parkı	Sarıgöl	121	472
71	Hürriyet Parkı	Hürriyet	219	471
72	1076 Sokak Parkı	Barbaros Hayrettin Paşa	172	458
73	Havuzbaşı 2 parkı	Merkez	207	427
74	Tikveşli Sokak	Merkez	194	418
75	1088 Sokak Parkı	Barbaros Hayrettin Paşa	200	418
76	Çilekli Sokak Parkı	Sarıgöl	199	404
77	Sefa Sokak Parkı	Merkez	48	391
78	Yayla Sokak Parkı	Sarıgöl	90	340
79	510 Sokak Parkı	Yeni Mahalle	123	332
80	289 Sokak parkı	Hürriyet	46	287
81	535 Sokak Parkı	Yeni Mahalle	52	255
82	920/1 Sokak Parkı	Kazım Karabekir	92	243
83	Göçmenler Sokak Parkı	Karlıtepe	80	213
84	901 Sokak Parkı	Mevlana	40	207
85	501 Sokak Parkı	Yeni Mahalle	26	165
86	Sayaocağı Cad. 1 Parkı	Yenidoğan	27	163

4.2.1.Araştırma Alanı 4- Merkez Mahallesi Otopark Üstü Parkı:

Merkez Mahallesi Otoparküstü parkını konumu, Merkez Mahallesinde kuzey-güney yönünde güney bakıdadır. Parkın batısından İslambey Caddesi, doğusundan Madalyon Sokak geçmektedir. Parkın 20 m. kuzeyinde Gaziosmanpaşa Belediyesi Binası, 450 m. kuzeyinde Bekir Sami Dedeoğlu İlköğretim Okulu bulunmaktadır. Parkın etrafı yerleşim alanları ile çevrilidir (Şekil 4.24) .



Şekil 4.24: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu)

Park, Gaziosmanpaşa ilçesinin merkezinde bulunmasından dolayı ve Merkez Mahallesinin yeşil alan azlığı nedeniyle çok büyük bir öneme sahiptir. Park çok yoğun kullanıcı talebini karşılamaya çalışmaktadır. Parkın projesi ve uygulaması Fen İşleri Müdürlüğü tarafından yapılmıştır (Şekil 4.25). Park yer altı otoparkı üzerine çatı teras mantığı ile yapılmıştır. 2008 yılında tesis edilmiştir.



Şekil 4.25: Merkez Mahallesi Otoparküstü Park peyzaj projesi (Proje A. FINDIK).

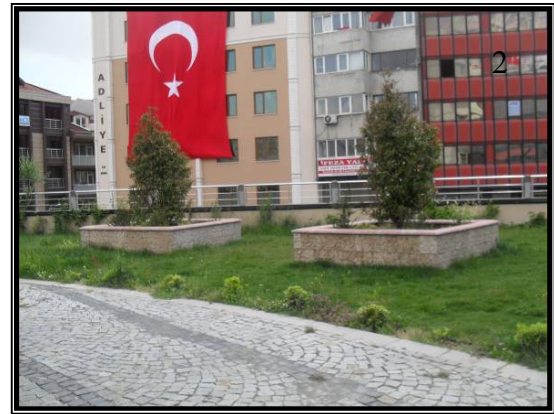
Park 5.461 m² büyüklüğündedir ve 1896 m²'si yeşil alandır. Park, su elemanı, dinlenme, bitki gösteri ve kafeterya fonksiyon alanlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak, pergolalar, banklar, fiskeyli su gösteri havuzu ve oturma elemanları yer almaktadır. Parkın kuzeyinde üç tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.26).



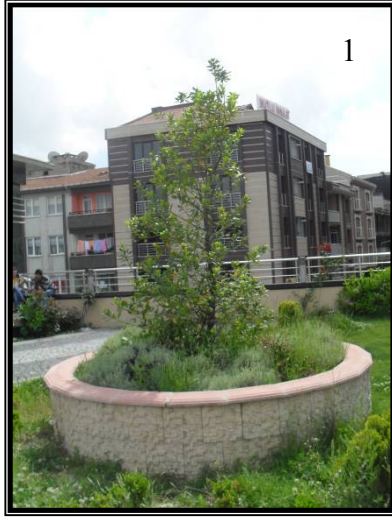
Şekil 4.26: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın genel görünüşü (ŞAHİN, 2009).



Şekil 4.27: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın pergolaları. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın sınır bitkilendirmesi (FINDIK, 2010).



Şekil 4.28: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'daki *Cedrus atlantica* bitkilerinden görünüş. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'daki muhtelif yerlerde bulunan saksılıklardan görünüş (FINDIK, 2010).



Şekil 4.29: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'ndaki toprak seviyesinin yükseltmek için oluşturulması saksılıklar ve bu saksılığın kullanımı. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki yol kesişimlerindeki vurgu (FINDIK, 2010).



Şekil 4.30: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın kot çözümünde uygulanan bitkilendirme ve yolların kesişimi (FINDIK, 2010).



Şekil 4.31: 1- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki trafo. 2- Merkez Mahallesi Otoparküstü Park'daki duvar kenarlarının bitkilendirmesi (FINDIK, 2010).

Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın çatı bahçesi niteliği taşıması nedeniyle bu parkta sınırlı sayıda ağaç ve çok sayıda çalı kullanılmıştır. *Magnolia grandiflora*, ×*Hesperotropsis leylandii* (Syn. × *Cupressocyparis leylandii*) , *Ilex aquifolium* “Pyramidalis”, *Ilex aquifolium* “Nelly St.”, *Photinia x fraseri* “Red Robin”, *Cedrus atlantica* “Glauc” gibi boylu ağaçlar yükseltilmiş saksılıklar içerisinde kullanılmıştır.

Parkın girişlerinde *Buxus sempervirens*, *Magnolia grandiflora*, *Nandina domestica*; yollarında *Buxus sempervirens*, *Cedrus atlantica* “Glauc”, × *Hesperotropsis leylandii*, × *Hesperotropsis leylandii* “Spiralle”, × *Hesperotropsis leylandii* “Topiary” (Şekil 4.29-2), *Euonymus japonicus*, *Ilex aquifolium* “Pyramidalis”, *Ilex aquifolium* “Nelly St.” (Şekil 4.29-1), *Juniperus sabina*, *Lavandula angustifolia*, *Photinia x fraseri*, *Photinia x fraseri* “Red Robin”, *Rosa*, *Platycladus orientalis* (Syn. *Thuja orientalis*, *Biota orientalis*) “Aurea Nana”, *Santolina chamaecyparissus* gibi daha çok çalı formu bitkiler kullanılmıştır (Şekil 4.26). Dinlenme alanlarında × *Hesperotropsis leylandii* “Spiralle”, × *Hesperotropsis leylandii* “Topiary”, *Hedera helix*, *Jasminum sp.*, *Rosa L.* “Climbing”, *Rosa sp.*, *Platycladus orientalis* “Aurea Nana”, *Santolina chamaecyparissus*; parkın sınırlarında *Abelia x grandiflora*, *Berberis thunbergii* “Atropurpurea Nana”, *Cotoneaster wateteri* “Cornubia”, × *Hesperotropsis leylandii* , *Euonymus japonicus*, *Laurus nobilis*, *Nandina domestica*, *Photinia x fraseri*, *Photinia x fraseri* “Red Robin”, *Pittosporum tobira* “Nana”, *Rosa sp.*, *Spiraea x bumalda*, *Spiraea x vanhouttei*, *Viburnum opulus*, *Viburnum tinus*, *Viburnum tinus* “Lucidum” gibi çalılara yer verilmiştir (Şekil 4.27, Şekil 4. 28, Şekil 4.31). Parkın içinde iki farklı kot çözümü bulunmaktadır. Alt kottan üst kota geçişte belirli noktalarda merdiven ve rampa kullanılmıştır (Şekil 4.30). Merdiven ve rampanın olmadığı yerlerde, *Photinia x fraseri* ve *Rosa sp.* ile kot çözümlenmiştir. Açık alanlarda *Buxus sempervirens*, *Magnolia grandiflora*, *Nandina domestica*, *Pittosporum tobira* “Nana” kullanılmıştır Parkın kenarında bulunan trafonun etrafında ise × *Hesperotropsis leylandii* kullanılmıştır. Su alanında ise bitkiye yer verilmediği tespit edilmiştir. Bitkilendirmeye ve tasarıma ilişkin diğer bilgiler Tablo 4.10’de ve Tablo 4.11’de yer almaktadır.

Bu parktaki bitkilendirmelerde, bitkilerin ilişkilendirme, bağlama, vurgulama, fon oluşturma ve dekorasyon malzemesi olarak kullanılma gibi özelliklerinden faydalandığı tespit edilmiştir. İşlevlere ilişkin diğer bulgular Tablo 4.10’da yer almaktadır.

Tablo 4.10: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI						
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Sınırlar	Su Alanları	Mimari Yapılar	Açık Alanlar
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	+	+	+	+	-	-	+
		Küçük Çalılar	+	+	+	+	-	-	+
		Orta Çalılar	-	+	-	+	-	+	-
		Büyük Çalılar	-	+	-	+	-	+	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	+	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	-	-	-
		Büyük Ağaçlar	+	-	+	-	-	-	+
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	+	+	+	-	-	-
		Yuvarlak "Küresel" formlu	+	-	-	+	-	-	+
		Oval formlu	+	+	-	+	-	+	+
		Sütun formlu	-	+	+	+	-	-	-
		Geniş yayılcı formlu	+	-	-	+	-	+	+
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Palmye formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	+	+	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	+	+	+	+	-	-	+
		Orta tekstür	-	+	+	+	-	+	+
		Kaba tekstür	+	+	-	+	-	+	+
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	+	+	+	+	-	+	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	+	+	-	+	-
		Aralıklı tekrar	+	+	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	-	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	+	+	+	+	-	+	-
		Karmaşık	-	-	-	-	-	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		+	-	+	+	-	-	-
	5-Koram		-	+	-	+	-	-	-
	6-Oran		-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	+	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	+	+	-	-	-	+	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	+	-	-	+	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	+	-	-	+	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	+	-	+	+	-	-	-
		Fon oluşturu	+	-	-	+	-	+	-
		Yumuşatıcı	-	-	+	+	-	+	-
		Görüş çerçeveleyici	-	+	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.11: Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																			
				Yapraklanma	ÖLÇÜ						FORM- BİÇİM								TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür
<i>Abelia x grandiflora</i> (André) Rehd.	CAPRIFOLIACEA	Büyük Çiçekli Abelya	30	HY					X				X						X			Y	BP
<i>Berberis thunbergii</i> DC. 'Atropurpurea Nana'	BERBERIDACEAE	Bodur Kırmızı Yapraklı Berberis	20	YD							X		X						X			K	
<i>Buxus sempervirens</i> L.	BUXACEAE	Adi Şimşir	1500	HD						X			X						X			Y	
<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Manetti 'Glaucua'	PINACEAE	Mavi(Aşılı) Atlas sedir	3	HY	X							X							X			M Y	
<i>Cotoneaster salicifolius</i> Franch.	ROSACEAE	Söğüt yap. Dağ Muşmulası	200	HY				X					X							X		Y	B
× <i>Hesperotropsis leylandii</i> (A.B. Jacks. & Dallim.)	CUPRESSACEAE	Leylandi Melez Servisi	20	HY	X														X	X		Y	
× <i>Hesperotropsis leylandii</i> (A.B. Jacks. & Dallim.) 'Spiralle'	CUPRESSACEAE	Spiral Leylandi Melez Servisi	12	HY		X													X			Y	
× × <i>Hesperotropsis leylandii</i> (A.B. Jacks. & Dallim.) 'Topiary'	CUPRESSACEAE	Şekilli Leylandi Melez Servisi	2	HY		X													X			Y	
<i>Euonymus japonicus</i> Thunb.	CELASTRACEAE	Japon Taflanı	100	HY				X					X							X		Y	
<i>Hedera helix</i> L.	ARALIACEAE	Adi Orman Sarmaşığı	22	HY																X		Y	
<i>Ilex aquifolium</i> L. 'Pyramidalis'	AQUIFOLIACEAE	Pir Formlu Çoban Püskülü	2	HY				X				X								X		Y	
<i>Ilex x meserveae</i> S.Y.Hu'Nelly St.'	AQUIFOLIACEAE	Meserve Çoban Püskülü	6	HY				X							X					X		Y	
<i>Jasminum</i> sp.	OLEACEAE	Yasemin	10																				
<i>Juniperus sabina</i> L.	CUPRESSACEAE	Sabin Ardıcı	50	HY		X					X								X	X		Y	
<i>Laurus nobilis</i> L.	LAURACEAE	Akdeniz Defnesi	2	HY			X								X					X		Y	B
<i>Lavandula angustifolia</i>	LABIATAE	Lavanta	200	YD							X							X	X			G Y	M
<i>Magnolia grandiflora</i> L.	MAGNOLIACEAE	Büyük Çiçekli Manolya	9	HY	X								X								X	Y	B
<i>Nandina domestica</i> Thunb.	BERBERIDACEAE	Cennet Bambusu	80	YD							X					X			X			K	

Tablo 4.11 (Devam): Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																			
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Formlu	Sarkacı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür
<i>Photinia x fraseri</i> Dress 'Red Robin'	ROSACEAE	P. Alev ağacı	6	HY	X								X							X	K		
<i>Pitosporum tobira</i> 'Nana'	PITTOSPORACEAE	Bodur Çin Pitosporum	200	HY							X		X						X		Y		
<i>Rosa</i> L. 'Climbing'	ROSACEAE	Sarmaşık Gülü	10																				
<i>Rosa</i> L.	ROSACEAE	Gül	60																				
<i>Santolina chamaecyparissus</i> L.	ASTERACEAE	Lavantin	30	YD														X					
<i>Spiraea x bumalda</i> Burvenich	ROSACEAE	Pembe Çiçekli İspirya	5	YD					X				X						X		Y	P	
<i>Spiraea x vanhouttei</i> (Briot) Zab.	ROSACEAE	Beyaz :Çiçekli İspirya	20	YD					X				X						X		Y	B	
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco 'Aurea Nana'	CUPRESSACEAE	Altuni Bodur Top Batı Mazısı	23	HY					X			X						X			YS		
<i>Viburnum opulus</i> L.	CAPRIFOLIACEAE	Adi Kartopu	20	YD				X					X						X		Y	B	
<i>Viburnum tinus</i> L.	CAPRIFOLIACEAE	Herdemyeşil Kartopu	40	HY						X			X						X		Y	B	
<i>Viburnum tinus</i> L.var. <i>lucidum</i>	CAPRIFOLIACEAE	Parlak Yapraklı Kartopu	44	HY					X				X							X	Y	B	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı O: Oranj, M: Mor

4.2.2.Araştırma Alanı 5- Şehit Mustafa Gümüş Parkı

Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın konumu, Yeni Mahallede kuzeydoğu-güneybatı yönünde güney bakıya sahiptir. Parkın doğusunda Cebeci Caddesi, batısında Hacı Salih Efendi Caddesi ve kuzeyinde 539/1 Sokak yer almaktadır. Parkın 20 m. doğusunda Dumlupınar İlköğretim Okulu, Parkın hemen güneyinde Küçükköy Merkez Cami ve parkın 200 m. kuzeyinde Sakarya İlköğretim Okulu yer almaktadır (Şekil 4.32).



Şekil 4.32: Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Şehit Mustafa Gümüş Parkı 4.051 m² büyüklüğündedir ve 2159 m²'si yeşil alandır. Park, katlı otopark üstünü yeşillendirmek amaçlı yapılmıştır. Alanda fonksiyon alanı olarak, dinlenme alanları, su elemanı, çocuk oyun alanı ve spor alanı ve büfe bulunmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak bank, asma germe, süs havuzu, Atatürk heykeli, çocuk oyun grubu ve fitnes grubu yer almaktadır. Parkın bir tanesi Cebeci Caddesinde diğeri Hacı Salih Efendi Caddesinde olmak üzere iki tane girişi bulunmaktadır. Parkın projesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından projelendirilmiş (Şekil 4.33), uygulaması Fen İşleri Müdürlüğü tarafından 2006 yılında uygulanmıştır. Şehit Mustafa Gümüş Parkı yer altı otoparkı üzerine çatı teras mantığı ile yapılmış bir parktır.



Şekil 4.33: Şehit Mustafa Gümüş Parkı bitkilendirme projesi (G.O.P. Bel. Park ve Bahçeler Müdürlüğü).



Şekil 4.34: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın genel görünüş (ŞAHİN, 2007). 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın kafeterya girişi (FINDIK, 2010).



Şekil 4.35: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı çocuk oyun alanı 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı spor (fitnes) alanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.36: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın havuzu. 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın Atatürk heykeli ve yürüyüş yolu (FINDIK, 2010).



Şekil 4.37: 1- Şehit Mustafa Gümüş Parkı girişi. 2- Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın bina dışında kalan kısmından görüntü (FINDIK, 2010).

Parkın bir kısmı otoparkın üstünde, bir kısmı da normal zemin üzerine konumlanmıştır. *Cedrus atlantica*, *Acer negundo*, *Acer platanoides* gibi ağaç formu bitkilere sadece normal topraklı kısımlarda yer verilmiştir. Otoparkın üstüne gelen, çatı bahçesi niteliğindeki kısımlarda *Ilex aquifolium* “Golden Queen” *Rosa* ve *Photinia x fraseri* gibi çalı türleri kullanılmıştır.

Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın dinleme alanlarında, çocuk oyun alanlarında bitki kullanılmamıştır (Şekil 4.34, Şekil 4.35). Parkı'nın normal zemin toprağı niteliğinde olan açıklık alanlarında *Acer negundo*, *Acer platanoides*, *Catalpa bignonioides*, *Cedrus atlantica*, *Magnolia grandiflora* ve *Tilia argentea* gibi ağaçlara ve *Ilex aquifolium* “Golden Queen”, , *Photinia x fraseri*, ve *Rosa* sp. gibi çalılara yer verilmiştir.

Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın sınırlarında (normal zemin toprağı) *Acer platanoides*, *Catalpa bignonioides*, *Cedrus atlantica* kullanılmıştır. Parkta mevcut mimari yapının (kafeteryanın) etrafında *Magnolia grandiflora*, *Photinia x fraseri*, *Rosa* sp. kullanılmıştır. Parkın su alanında ise bitki kullanılmamıştır (Şekil 4.36-1).

Parkta kullanılan bitkilere ait görsel karakteristikler (Tablo: 4.12) ile bitkilendirmenin tasarım kriterlerine göre değerlendirilmesi (Tablo 4.13) tablolarda gösterilmiştir.

Parkta kullanılan bitkiler ve yapılan bitkilendirmeler mimari ve estetik açıdan bazı işlevleri yerine getirmiştir. Mesela sınırlarda yapılan bitkilendirmeler ile çevreleme-kuşatma sağlanmıştır. Sınırlarda ve açık alanlarda bitkilendirme ile park estetik ve

doğayla uyumlu hale getirilerek, bitki materyalinin estetik işlevinden yumuşatma özelliği kullanılmıştır. Mimari yapılardan kafeterya çevresinde çevreleme-kuşatma, vurgulama, yumuşatma ve dekorasyon malzemesi olarak bitkilerden faydalanılmıştır. (Şekil 4.37). Parkın içinde bulunan Atatürk heykeli çevresinde herhangi bir bitkilendirme yapılmamıştır. Sadece çimlerin içine konumlandırılmıştır.

Tablo 4.12: Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI							
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Mimari Yapılar	Su Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	+	-	+	-
		Büyük Çalılar	+	-	-	-	+	-	+	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	+	+	-	-	-	+	-	-
		Büyük Ağaçlar	+	+	-	-	+	-	+	-
	2-Form (Biçim)	Piramit “Konik”Formlu	+	-	-	-	+	-	-	-
		Yuvarlak “Küresel” formlu	-	+	-	-	+	+	+	-
		Oval formlu	-	-	-	-	+	+	+	-
		Sütun formlu	+	-	-	-	+	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	+	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		İnce tekstür	+	-	-	-	+	+	-	-
		Orta tekstür	-	+	-	-	+	-	+	-
	4-Renk	Kaba tekstür	-	+	-	-	+	+	+	-
		Monokrom düzenlemeler	-	+	-	-	-	+	-	-
		Polikrom düzenlemeler	+	-	-	-	+	+	+	-
	TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
Tam Tekrar			-	-	-	-	-	+	+	-
Aralıklı tekrar			-	-	-	-	-	-	-	-
2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)		Değişken tekrar	+	-	-	-	+	-	-	-
		Monoton	-	-	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	+	-
3-Denge		Karmaşık	+	-	-	-	+	-	-	-
			-	-	-	-	-	-	-	-
4- Vurgu			+	-	-	-	-	-	+	-
5-Koram			-	-	-	-	-	+	-	-
6-Oran		-	-	-	-	-	-	-	-	
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	-	-	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	+	+	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	+	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	+	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	+	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	+	-	-	-	-	-	+	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	-	+	+	-
Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

+: Var

-:Yok

Tablo 4.13: Şehit Mustafa Gümüş Parkı'nın bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK			
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	1	YD		X							X							X		YS	B		
<i>Acer platanoides</i> L.	ACERACEAE	Çınar Yap. Akçaağaç	10	YD	X								X								X	YS			
<i>Catalpa bignonioides</i> Walter	BIGNONIACEAE	Sigara Ağacı	8	YD		X									X						X	Y	B		
<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Manetti ex Carrière	PINACEAE	Atlas Sediri	4	HY	X							X						X				M			
<i>Ilex aquifolium</i> L. 'Golden Queen'	AQUIFOLIACEAE	Sarı Alacalı Çoban Püskülü	2	HY				X						X					X			YS			
<i>Magnolia grandiflora</i> L.	MAGNOLIACEAE	Büyük Çiçekli Manolya	1	HY	X								X							X	Y	B			
<i>Photinia x fraseri</i> Dress	ROSACEAE	Alev Çalısı	45	HY				X						X						X	K				
<i>Rosa</i> L.	ROSACEAE	Gül	2	YHY					X										X		Y				
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüşi Ihlamur	1	YD	X								X							X	GY	S			

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz P:Pembe S:Sarı

4.2.3.Araştırma Alanı 6- Validesultan Parkı

Park, Fevzi Çakmak Mahallesi'nde kuzeydoğu-batı yönünde ve kuzeydoğu bakıdadır. Parkın batısından Validesuyu Caddesi ve kuzeydoğusundan Kemal Şeker Bulvarı geçmektedir. Parkın güneyinde yerleşim alanları vardır. Parkın 60m. batısında Validesuyu Cami parkı, 200 m. güneyinde Validesuyu Konakları yer almaktadır. Parkın adı, kırkçeşmeleri yaptıran Valide Sultana ithafen Validesultan olmuştur (Şekil 4.38).



Şekil 4.38: Validesultan Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu)

Validesultan Parkı 4010 m² büyüklüğündedir ve 2818 m²'si yeşil alandır. Parkta fonksiyon alanı olarak dinlenme alanı, su alanı ve kafeterya bulunmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak bank, pergola, heykelli süs havuzu, ve kafeterya bulunmaktadır (Şekil 4.39, Şekil 4.42). Parkın bir tanesi Kemal Şeker Bulvarında diğer bir tanesi Validesultan Caddesinde olmak üzere iki tane girişi bulunmaktadır. Parkta anıt niteliği taşıyan iki adet çınar ağacı vardır (Şekil 4.40). Park kot farkından dolayı iki kısımda çözümlenmiştir. I. kısım Validesultan heykelinin bulunduğu kısım, II. kısım ise tarihi çınar ağaçlarının bulunduğu kısımdır.



Şekil 4.39: 1- Validesultan Parkı'nda bulunan Validesultan heykeli ve havuzun bulunduğu I. Kısım. 2- Validesultan Parkı'nda tarihi çeşme ve buna fon olarak oluşturulmuş resimlerin ağaçlar kullanılarak görüş çerçevesi (FINDIK, 2010).



Şekil 4.40: Validesultan Parkı içinde bulunan tarihi 2 çınar ağacı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.41: Validesultan Parkı yollarına ait görüntüler (FINDIK, 2010).



Şekil 4.42: 1- Validesultan Parkı dinlenme alanı yanında yapılmış olan bitkilendirme. 2- Valisultan Parkı pergolası (FINDIK, 2010).

Validesultan Parkı'nın girişlerinde, su alanları çevresinde herhangi bir bitki kullanılmamıştır. Park içi yollarda, *Acer negundo*, *Acer platanoides*, *Fraxinus angustifolia*, *Ligustrum japonicum* "Tige"; dinleme alanlarında *Platanus x acerifolia*,

Platycladus orientalis, *Rosa* sp, *Washingtonia filifera*; parkın diğer açık alanlarında *Acer negundo*, *Acer platanoides*, × *Hesperotropsis leylandii*, *Cydonia oblonga*, *Fraxinus angustifolia*, *Juniperus communis*, *Juniperus scopulorum* “Skyrocket”, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Ligustrum japonicum* “Variegatum Tige”, *Morus alba*, *Nerium oleander*, *Pinus nigra*, *Platycladus orientalis*, *Robinia pseudoacacia*, *Robinia pseudoacacia*“Umbraculifera”, *Rosa* sp., *Salix matsudana* “Tortuosa”, *Tilia argentea*, *Tilia platyphyllos* (Şekil 4.39, Şekil 4.41); sınırlar da, *Acer negundo*, *Acer platanoides*, *Fraxinus angustifolia*, *Juniperus communis*, *Pinus nigra*, *Robinia pseudoacacia*, *Robinia pseudoacacia*“Umbraculifera”, *Tilia argentea* ve *Tilia platyphyllos* gibi taksonlara yer verilmiştir. Tablo 4.14’te hangi fonksiyon alanında, hangi görsel özelliklere sahip bitki kullanıldığı varlık (+), yokluk (-) şeklinde işaretlenmiştir. Kullanılan bu bitkilere ait görsel özellikler ise Tablo 4.15’de yer almaktadır.

Parkta tespit edilen tasarım ilkeleri açısından bakıldığında; hangi fonksiyon alanında, hangi tasarım kriterinin kullanıldığı Tablo 4.14’de varlık (+), yokluk (-) şeklinde işaretlenmiştir. Örneğin; dinlenme alanları ve açık alanlarda karmaşık kontrast ve değişken tekrar, yollarda monoton çeşitlik ve değişken tekrar vardır. Dinlenme alanında vurgu yapılmıştır.

Kullanılan bitkilerin işlevleri ile ilgili bulgular Tablo 4.14’de (+), (-) şeklinde işaretlenmiştir. Buna göre dinlenme alanında mekan etkisi sağlanmıştır. Parkın yolların da bitkilerin işlevlerinden ilişkilendirme (bağlama) ve yönlendirme kullanılmıştır. Açık alanlarda görüş çerçeveleme ve yumuşatma vardır.

Tablo 4.14: Valide Sultan Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI						
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Açık Alanlar	Sınırlar	Mimari Yapılar	Su Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	+	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	+	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	-
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	-
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	-	+	+	+	-	-
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	+	+	+	+	-	-
		Oval formlu	-	+	-	+	-	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	+	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	+	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	+	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	+	+	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	+	+	-	-
		Orta tekstür	-	+	+	+	+	-	-
		Kaba tekstür	-	+	+	+	+	-	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	+	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	+	-	+	-	-	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	+	+	-	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras-Zıtlık)	Monoton	-	+	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	+	-	+	+	-	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		-	-	+	-	-	-	-
	5-Koram		-	+	-	-	-	-	-
	6-Oran		-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	+	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	+	-	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	+	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	+	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	+	+	+	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	+	-	+	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.15: Valide Sultan Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA		TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																			
					Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK	
						Boylu Ağaçlar	Ağaçlar	Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Form.	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünlücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	9	YD		X							X							X		YS	B	
<i>Acer platanoides</i> L.	ACERACEAE	Çınar Yap. Akçaağaç	10	YD	X								X								X	YS		
× <i>Hesperotropsis leylandii</i> (A.B. Jacks. & Dallim.)	CUPRESSACEAE	Leylandi Melez Servisi	2	HY	X													X	X		Y			
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	ROSACEAE	Ayva	1	YD			X								X				X		GY	B		
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	OLEACEAE	Sivri Meyveli Dişbudak	4	YD	X								X					X			Y			
<i>Juniperus communis</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Ardıç	19	HY							X						X	X			Y			
<i>Juniperus scopulorum</i> Sarg. 'Skyrocket'	CUPRESSACEAE	Kayalık Dağ Ardıcı	1	HY								X						X						
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb.'Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	4	HY		X							X						X		Y			
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb.'Variegatum Tige'	OLEACEAE	Alacalı Tijli Japon Kurtbağrı	1	HY		X							X						X		YS			
<i>Morus alba</i> L.	MORACEAE	Ak Dut	1	YD		X							X							X	Y	B		
<i>Nerium oleander</i> L.	APOCYNACEAE	Zakkum	3	HY			X						X					X			Y	P		
<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold	PINACEAE	Kara Çam	22	HY	X							X						X			Y			
<i>Platanus orientalis</i> L.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	2	YD	X								X							X	Y			
<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	PAPILIONACEAE	Yalancı Akasya	4	YD		X							X					X			Y	B		
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	4	YD		X							X					X			Y	B		
<i>Rosa</i> L.	ROSACEAE	Gül	15	YHY				X											X		Y			
<i>Salix matsudana</i> Koidz. 'Tortuosa'	SALICACEAE	Türbişon Söğüdü	4	YD							X							X			GY	S		
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco	CUPRESSACEAE	Batı Mazısı	1	HY		X						X						X			Y			
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüşü İhlamur	4	YD	X								X							X	GY	S		
<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	TILIACEAE	Büyük Yapraklı İhlamur	1	YD	X								X							X	Y	S		
<i>Washingtonia filifera</i> (Lindl.) H.Wendl.	ARECACEAE	Çöl Palmiyesi	5	HY		X											X			X	Y			

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY: Mavi-Yeşil, Y: Yeşil, GY: Gri-Yeşil B: Beyaz P: Pembe S: Sarı

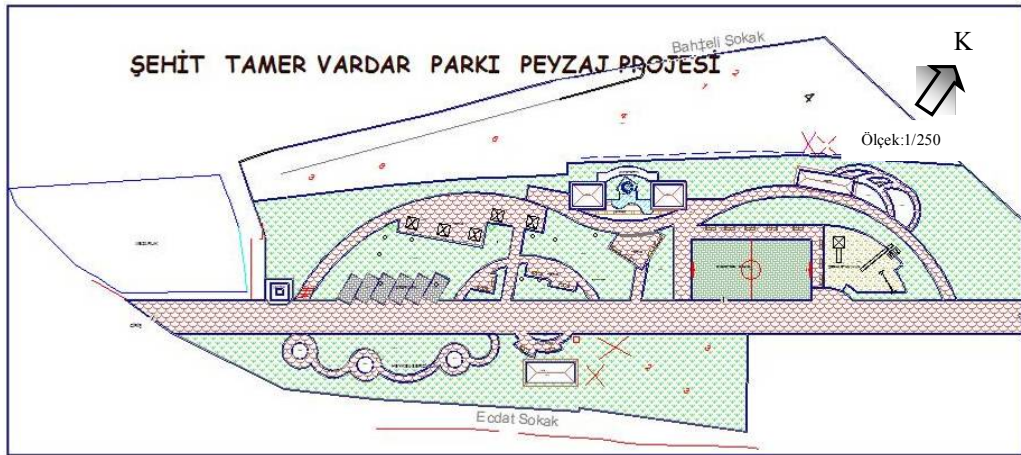
4.2.4.Araştırma Alanı 7- Şehit Tamer Vardar Parkı

Park Pazariçi Mahallesi'nde kuzeydoğu-güneybatı yönünde ve güneybatı bakıdadır. Parkın güneydoğusundan Ecdat Sokak ve kuzeybatısından ise Bahçeli Sokak geçmektedir. Parkın etrafı yerleşim alanları ile çevrilidir. Park Eyüp Piere Loti tepesinin hemen yanında bulunmaktadır ve Haliç manzarasına sahiptir. Park bu özelliğinden ve Pazariçi mahallesi'nde fazla park olmamasından dolayı çok yoğun kullanıcı potansiyeline sahiptir (Şekil 4.47).



Şekil 4.43: Şehit Tamer Vardar Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu)

Şehit Tamer Vardar Parkı'nın alanı 3888 m² büyüklüğündedir ve 1835 m²'si yeşil alandır. Park Bahçeler Müdürlüğü tarafından projesi yapılmış kısmen uygulanmıştır (Şekil 4.44). Park, çocuk oyun, dinlenme ve spor fonksiyon alanlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu, bank, pergola, fitnes grubu, basketbol sahası, bayrak ve çeşme yer almaktadır (Şekil 4.45, Şekil 4.46, Şekil 4.47). Parkın bir tanesi Bahçeli Sokakta diğeri Ecdat Sokakta olmak üzere iki tane girişi vardır.



Şekil 4.44: Şehit Tamer Vardar Parkı Peyzaj Projesi (Proje: N. DURSUN).



Şekil 4.45: 1- Şehit Tamer Vardar Parkı'ndaki çeşmeden görüntü. 2- Şehit Tamer Vardar Parkı dinlenme alanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.46: 1- Şehit Tamer Vardar Parkı'ndaki ana yol. 2- Şehit Tamer Vardar Parkı çocuk oyun alanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.47: 1- Şehit Tamer Vardar parkı bayrağı. 2- Basketbol sahası (FINDIK, 2010).

Şehit Tamer Vardar Parkı'nın girişlerinde ve spor alanlarında bitki kullanılmamıştır (Şekil 4.47). Park içi yollarda, *Cedrus libani*, *Fraxinus angustifolia*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera” kullanılmıştır. Dinleme alanlarında *Acer negundo*, *Fraxinus angustifolia*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Prunus*

cerasifera “Pissardi Nigra”, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”; çocuk oyun alanlarında *Fraxinus angustifolia*, *Platanus x acerifolia*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”; park içi açık alanlarda *Acer negundo*, *Cedrus libani*, *Cupressus sempervirens*, *Cydonia oblonga*, *Ficus carica*, *Fraxinus angustifolia*, *Juglans regia*, *Juniperus communis*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Morus alba*, *Nerium oleander*, *Pinus nigra*, *Populus tremula*, *Prunus cerasifera* “Pissardi Nigra”, *Punica granatum*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Platycladus orientalis*, *Tilia argentea* gibi ağaç ve çalılar kullanılmıştır. Sınırlarında *Fraxinus angustifolia*, *Ligustrum japonicum* “Tige” boylu, piramit formlu, ince tekstürlü, yaprağını dökmeyen yeşil ibreli *Pinus nigra*, *Platanus x acerifolia*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Tilia argentea*; çeşmenin yanında ise *Ligustrum japonicum* “Tige” kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.17’de fonksiyon alanlarında kullanılan bitkilerin görsel özellikleri gösterilmiştir. Parkta tespit edilen tasarım ilkeleri açısından bakıldığında; hangi fonksiyon alanında, hangi tasarım kriterinin kullanıldığı da Tablo 4.16’de var (+), yok (-) şeklinde işaretlenmiştir. Örnek olarak; çocuk oyun alanları, sınırlarda ve açık alanlarda karmaşık kontrast, yine çocuk oyun alanları ile açık alanlarda değişken tekrar, sınırlarda koram tasarım kriteri tespit edilmiştir.

Kullanılan bitkilerin işlevleri ile ilgili bulgular Tablo 4.16’de (+), (-) şeklinde işaretlenmiştir. Örneğin; çocuk oyun alanlarında ve mimari yapıların çevresinde bitkilerin mekan yaratma işlevinden, açık alanlarda ve mimari yapıların çevresinde bitkilerin yumuşatıcı işlevinden faydalanılmıştır.

Tablo 4.16: Şehit Tamer Vardar Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI							
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Mimari Yapılar
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	+	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	-	+
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit “Konik”Formlu	-	+	-	-	+	+	-	-
		Yuvarlak “Küresel” formlu	-	-	+	+	+	+	-	-
		Oval formlu	-	+	+	+	+	+	-	+
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Palmye formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		İnce tekstür	-	+	+	+	+	+	-	-
		Orta tekstür	-	+	+	+	+	+	-	+
	4-Renk	Kaba tekstür	-	-	-	+	+	+	-	-
		Monokrom düzenlemeler	-	+	-	+	-	-	-	+
		Polikrom düzenlemeler	-	-	+	-	+	+	-	-
	TASARIM İLKELERİ	1-Tekrar (Harmoni)	Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
Tam Tekrar			-	-	-	-	-	-	-	-
Aralıklı tekrar			-	-	-	-	-	-	-	-
2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)		Değişken tekrar	-	-	-	+	+	-	-	-
		Monoton	-	-	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-	-
3-Denge		Karmaşık	-	-	-	+	+	+	-	-
		4- Vurgu	-	-	-	-	-	-	-	+
	5-Koram	-	-	-	-	-	+	-	-	
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	6-Oran	-	-	-	-	-	-	-	-
		Mekan oluşturma	-	-	-	+	-	-	-	+
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	-	-
		Mahremiyetimsağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-	+
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-	+
		Fon oluşturuç	-	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	-	-	+
Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-	-		

+: Var

-:Yok

Tablo 4.17: Şehit Tamer Vardar parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK		
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçağaç	2	YD		X							X								X		YS	B
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	PINACEAE	Toros Sediri	1	HY	X							X							X			Y		
<i>Cupressus sempervirens</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Servi	5	HY		X						X							X			MY		
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	ROSACEAE	Ayva	2	YD			X								X					X		GY	B	
<i>Ficus carica</i> L.	MORACEAE	İncir	1	YD			X						X								X	Y	B	
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	OLEACEAE	Sivri Meyveli Dişbudak	21	YD	X									X					X			Y		
<i>Juglans regia</i> L.	JUGLANDACEAE	Adi Ceviz	1	YD	X								X								X	Y		
<i>Juniperus communis</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Ardiç	2	HY							X							X	X			Y		
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb. Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	8	HY		X								X						X		Y		
<i>Morus alba</i> L.	MORACEAE	Ak Dut	2	YD		X							X								X	Y	B	
<i>Nerium oleander</i> L.	APOCYNACEAE	Zakkum	1	HY				X						X					X			Y	P	
<i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold	PINACEAE	Kara Çam	5	HY	X							X							X			Y		
<i>Platanus orientalis</i> L.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	3	YD	X								X								X	Y		
<i>Populus tremula</i> L.	SALICACEAE	Titrek Kavak	5	YD	X									X						X		GY		
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. 'Pissardi Nigra'	ROSACEAE	Kırmızı Yapraklı Süs Eriği	3	YD		X								X						X		K	P	
<i>Punica granatum</i> L.	PUNICACEAE	Nar	1	YD			X							X					X			Y	K	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	12	YD		X							X						X			Y	B	
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco	CUPRESSACEAE	Batı Mazısı	3	HY		X						X							X			Y		
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüş İhlamur	4	YD	X								X								X	GY	S	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz K:Kırmızı P:Pembe S:Sarı

4.2.6.Araştırma Alanı 9- Hoca Nasrettin Parkı

Hoca Nasrettin Parkı'nın konumu, Merkez Mahallesinde kuzeybatı-güneydoğu yönünde ve güneybatı bakıdadır. Parkın doğusundan Bağlar Caddesi, güneyinden 5. Bağlar Sokak ve kuzeyinden Yeşil Yaprak Sokak geçmektedir. Parkın güneyinde Gaziosmanpaşa stadı ve halı saha bulunurken parkın etrafı yerleşim alanı ile çevrilidir (Şekil 4.50).



Şekil 4.50: Hoca Nasrettin Parkı hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Hoca Nasrettin Parkı'nın alanı 2295m² büyüklüğündedir ve 740 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı, dinlenme alanı ve spor alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu (Şekil 4.51), bank, süs havuzu ve basketbol sahası yer almaktadır. Parkın bir tanesi Bağlar Caddesi üzerinde diğeri 5. Bağlar Sokakta olmak üzere iki tane girişi bulunmaktadır (4.52).



Şekil 4.51: Hoca Nasrettin Parkı çocuk oyun alanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.52: Hoca Nasrettin Parkı girişleri (FINDIK, 2010).



Şekil 4.53: Görsel etkisi yüksek bitkilerin Hoca Nasrettin Parkı içinde kullanımı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.54: Hoca Nasrettin Parkı'nın konutlar ile sınırı (FINDIK, 2010).

Hoca Nasrettin parkında kullanılan bitkiler ve yapılan bitkilendirmelerin tasarım açısından bulguları Tablo 4.18'de ve Tablo 4.19'da yer almaktadır. Bu tablolara göre park yollarında; *Acer negundo*, *Acer negundo* "Varigatum", *Cercis siliquastrum*,

dinleme alanlarında *Acer negundo*, *Acer negundo* “Varigatum”, *Acer palmatum* “Dissectum Garnet”, *Acer platanoides*, *Cercis siliquastrum*, *Fraxinus angustifolia*, *Juglans regia*, *Tilia argentea* kullanılmıştır. Çocuk oyun alanlarında *Acer negundo* “Varigatum”, *Carpinus betulus*, *Cercis siliquastrum*, *Fraxinus angustifolia*, *Tilia argentea*’ya yer verildiği tespit edilmiştir. Parkın açıklık alanlarında ise; *Acer negundo*, *Acer negundo* “Varigatum”, *Acer palmatum* “Dissectum Garnet”, *Acer platanoides*, *Aesculus hippocastanum*, *Carpinus betulus*, *Catalpa bignonioides*, *Cedrus atlantica* “Glauc”, *Cedrus libani*, *Cercis siliquastrum*, *Cotoneaster wateteri* “Cornubia”, *Crataegus oxyacantha*, *Cupressus arizonica*, *Cydonia oblonga*, *Euonymus japonicus*, *Fraxinus angustifolia*, *Juglans regia*, *Juniperus communis*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Nerium oleander*, *Picea pungens*, *Pinus nigra*, *Platanus x acerifolia*, *Quercus robur*, *Tilia argentea* kullanılmıştır (Şekil 4.53, Şekil 4.54)). Parkın sınırlarında *Acer platanoides*, *Aesculus hippocastanum*, *Fraxinus angustifolia*, *Picea pungens*, *Pinus nigra*, *Platanus x acerifolia*, *Tilia argentea* kullanılmıştır. Spor alanlarında *Cedrus atlantica* “Glauc”, *Cedrus libani*, *Pinus nigra*, *Platanus x acerifolia* Ancak bu parkın su alanında bitki kullanılmamıştır.

Dinlenme alanlarında, çocuk oyun alanında, açık alanlarda ve sınırlarda karmaşık kontrast uygulanmış. Sınırlarda, dinlenme alanlarında tam tekrar varken, çocuk oyun alanında, açık alanlarda ve sınırlarda değişken tekrar vardır.

İşlevsel açıdan bitkiler bu parkın dinlenme alanlarında mekan etkisi yaratma; sınırlarda çevreleme-kuşatma ve yumuşatma amacıyla kullanılmıştır (Tablo 4.18).

Tablo 4.18: Hoca Nasrettin Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI							
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Su Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	+	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	-	-	-
		Büyük Ağaçlar	-	-	+	+	+	+	+	-
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	-	-	-	+	+	+	-
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	+	+	+	+	+	+	-
		Oval formlu	-	-	+	+	+	+	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	+	-	+	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Palmye formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	-	+	+	+	+	+	-
		Orta tekstür	-	+	+	+	+	-	-	-
		Kaba tekstür	-	-	+	+	+	+	+	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	+	+	+	+	+	+	+	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1-Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	+	-	-	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	+	-	+	+	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	+	+	+	+	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	-	-
	5-Koram		-	+	-	-	-	-	-	-
	6-Oran		-	-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	-	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	+	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.19: Hoca Nasrettin Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
				Yapraklanma	ÖLÇÜ								FORM- BİÇİM								TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalllar	Orta Çalllar	Küçük Çalllar	Bodur Çalllar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geçirgen Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	3	YD		X							X							X		YS	B		
<i>Acer negundo</i> L. 'Variegatum'	ACERACEAE	Alacalı Dişbudak Yap.Akçaağaç	3	YD		X							X							X		Pa			
<i>Acer palmatum</i> Thunb. 'Dissectum Garnet'	ACERACEAE	Japon Akçaağacı	2	YD			X								X				X			K			
<i>Acer platanoides</i> L.	ACERACEAE	Çınar Yap. Akçaağaç	2	YD	X								X								X	YS			
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	HIPPOCASTANACEAE	Beyaz Çiçekli At Kestanesi	4	YD	X								X								X	Y	B		
<i>Carpinus betulus</i> L.	BETULACEAE	Adi Gürgen	2	YD	X								X							X		Y			
<i>Catalpa bignonioides</i> Walter	BIGNONIACEAE	Sigara Ağacı	1	YD		X										X					X	Y	B		
<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Manetti 'Glauca'	PINACEAE	Mavi(Aşılı) Atlas sedir	3	HY	X							X							X			M			
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	PINACEAE	Toros Sediri	2	HY	X							X							X			Y			
<i>Cercis siliquastrum</i> L.	CAESALPINIACEAE	Erguvan	5	YD			X						X							X		Y	ER		
<i>Cotoneaster salicifolius</i> Franch.	ROSACEAE	Söğüt yap. Dağ Muşmulası	3	HY				X						X						X		Y	B		
<i>Crataegus oxyacantha</i> (L.) Walter 'Rosea'	ROSACEAE	Pembe Çiçekli Geyikdikeni	1	YD			X							X					X			Y	B		
<i>Cupressus arizonica</i> Greene	CUPRESSACEAE	Mavi Servi	1	HY	X							X							X			Y			
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	ROSACEAE	Ayva	1	YD			X									X				X		YG	B		
<i>Euonymus japonicus</i> Thunb.	CELASTRACEAE	Japon Taflanı	2	HY				X					X							X		Y			
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	OLEACEAE	Sivri Meyveli Dişbudak	1	YD	X									X					X			Y			
<i>Juglans regia</i> L.	JUGLANDACEAE	Adi Ceviz	1	YD	X								X								X	Y			
<i>Juniperus communis</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Ardiç	1	HY		X							X						X			Y			

Tablo 4.19 (Devam): Hoca Nasrettin Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM								TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkacı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb. 'Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	1	HY		X								X							X		Y	
<i>Nerium oleander</i> L.	APOCYNACEAE	Zakkum	1	HY				X						X						X		Y	P	
<i>Picea pungens</i> Engelm.	PINACEAE	Mavi Ladin	3	HY	X							X							X			MY		
<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold	PINACEAE	Kara Çam	10	HY	X							X							X			Y		
<i>Platanus orientalis</i> L.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	9	YD	X								X								X	Y		
<i>Quercus robur</i> L.	FAGACEAE	Saplı Meşe	1	YD		X							X							X		Y		
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüşü Ihlamur	2	YD	X								X								X	GY	S	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil Pa:Panaşe B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı

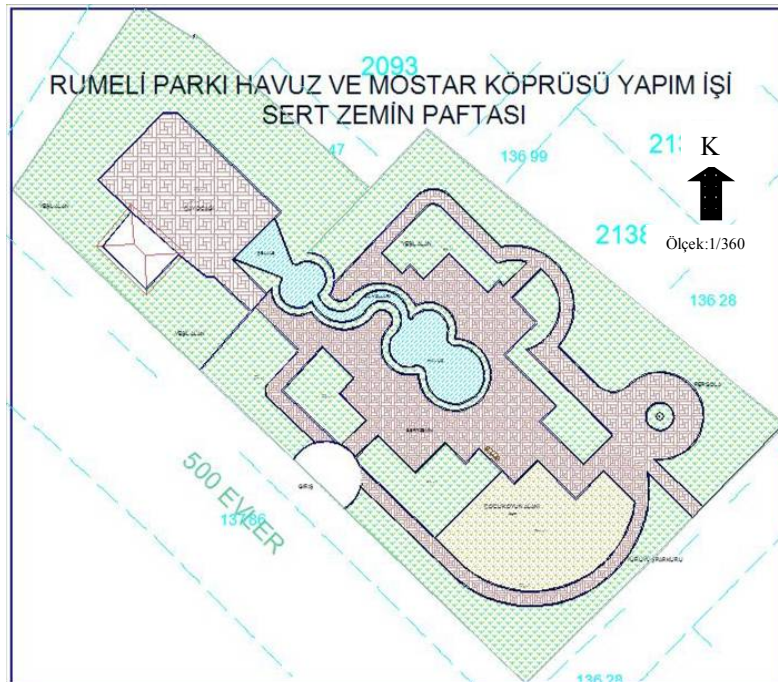
4.2.7.Araştırma Alanı 10- Rumeli Parkı

Rumeli Parkı'nın konumu, Hürriyet Mahallesinde güneybatı-kuzeydoğu yönündedir. Parkın güneydoğusundan 500 Evler Caddesi, kuzeybatısından Poligon Caddesi ve güneydoğusundan 274 Sokak geçmektedir. Parkın kuzeyinde Behçet Canbaz Lisesi bulunurken parkın etrafı yerleşim alanları ile çevrilidir (Şekil 4.55). Park ve Bahçeler Müdürlüğüne yapılan proje kısmen uygulanmıştır (Şekil 4.56) Rumeli Parkı, Hürriyet mahallesindeki üç parktan biri olduğundan ve merkezi bir konumda yeraldığından dolayı yoğun kullanıcı potansiyeline sahiptir.



Şekil 4.55: Rumeli Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Rumeli Parkı'nın alanı 1697 m² büyüklüğündedir ve 801 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı, dinlenme alanı, su alanı, kafeterya ve spor alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır.



Şekil 4.56: Rumeli Parkı peyzaj projesi (Proje N. DURSUN 2005).

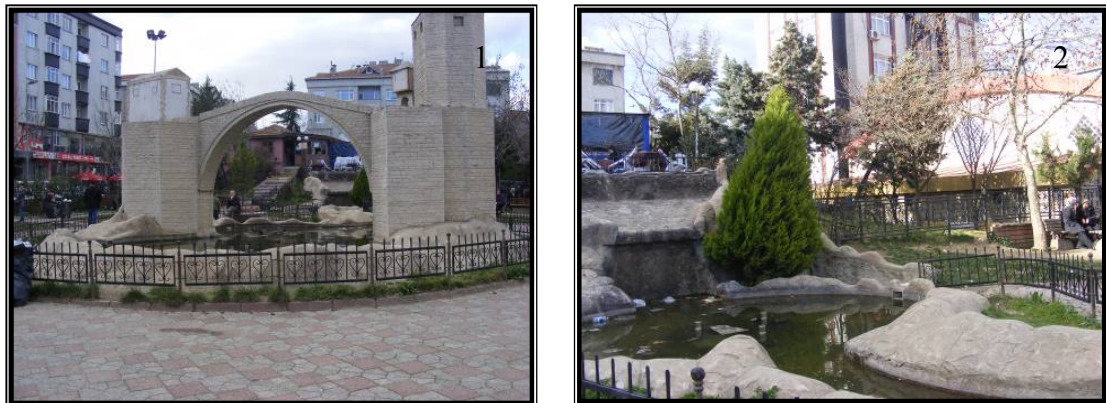
Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu, bank, heykelli süs havuzu ve fitness grubu yer almaktadır (Şekil 4.58, Şekil 4.59). Parkın bir tanesi 500 Evler Caddesi üzerinde, diğeri 274 Sokakta olmak üzere iki tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.57).



Şekil 4.57: Rumeli Parkı'nın girişleri (FINDIK, 2010).



Şekil 4.58: Rumeli Parkı'nda bulunan Mostar köprüsü heykeli ve süs havuzunun gece ve gündüz görüntüleri (ŞAHİN, 2008).



Şekil 4.59: 1- Rumeli Parkı Mostar köprüsü ve havuzu çevresinin ferforje çitler. 2- Rumeli Parkı süs havuzu içinde bulunan bitki dikim alanına uygun olmayan *Cupressus macrocarpa* "Goldcrest" (limoni servi)'nin dikilmesi (FINDIK, 2010).



Şekil 4.60: 1- Rumeli Parkı süs havuzu kenarı. 2- Rumeli Parkı içinde yer alan kafeterya (FINDIK, 2010).



Şekil 4.61: 1- Rumeli Parkı dinlenme alanları. 2- Rumeli Parkı sınır bitkilendirmesi görüntüsü (FINDIK, 2010).

Rumeli Parkında kullanılan bitkiler ve yapılan bitkilendirmelerin tasarım açısından bulguları Tablo 4.20 ve Tablo 4.21’de yer almaktadır. Buna göre parkın girişlerinde hiçbir bitki kullanılmadığı, park içi yollarda; *Acer negundo*, *Cercis siliquastrum*, *Fraxinus angustifolia*, ve *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera” kullanıldığı tespit edilmiştir. Dinleme alanlarında *Acer negundo*, *Acer platanoides*, *Fraxinus angustifolia*, *Pinus nigra*, *Platanus x acerifolia*, *Prunus cerasifera* “Pissardi Nigra”, *Prunus domestica*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera” gibi ağaç formu bitkiler yanında *Rosa* sp., *Viburnum opulus* “Roseum” gibi çalılar kullanıldığı görülmüştür. Çocuk oyun alanlarında *Acer negundo*, *Acer platanoides*, *Cedrus libani*, *Cercis siliquastrum*, *Fraxinus angustifolia*, *Juniperus communis*, *Pinus nigra*, *Prunus domestica*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Tilia cordata*, *Viburnum opulus* kullanılmıştır.

Acer negundo, *Acer platanoides*, *Acer tataricum*, *Ailanthus altissima*, *Cedrus libani*, *Cercis siliquastrum*, *Crataegus oxyacantha*, *Cydonia oblonga*, *Euonymus japonicus* “Aureo-varigata”, *Fraxinus angustifolia*, *Juniperus communis*, *Juniperus sabina*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Nerium oleander*, *Pinus nigra*, *Prunus cerasifera* “Pissardi Nigra”, *Prunus domestica*, *Prunus laurocerasus*, *Prunus serrulata* “Kanzan”, Rumeli Parkı’nın açık alanlarında kullanılan bitkilerden bazılarıdır (Şekil 4.60, Şekil 4.61). Sınırlarda *Cercis siliquastrum*, *Fraxinus angustifolia*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Pinus nigra*; spor alanlarında *Cupressus arizonica*, *Fraxinus angustifolia*, *Juniperus communis*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”; mimari yapıların çevresinde *Acer negundo*, *Cedrus libani*, *Cercis siliquastrum*, *Cotoneaster wateteri* “Cornubia”, *Nerium oleander*, *Rosa sp.*, *Viburnum opulus*, *Viburnum opulus* “Roseum”; su alanında *Cupressus macrocarpa* “Goldcrest” (limoni servi) kullanılmıştır (Şekil 4.59-2).

Dinlenme alanlarında, açık alanlarda ve sınırlarda yapılan bitkilendirmelerde karmaşık kontrast ve değişken tekrar tasarım ilkeleri kullanılmıştır.

Bu parkta bitkiler mimari ve estetik açıdan dinlenme alanında mekan oluşturma, sınırlarda çevreleme-kuşatma ve yumuşatma gibi amaçlarla kullanılmıştır.

Tablo 4.20: Rumeli Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI									
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları	Mimari Yapılar	Su Alanları	
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	+	-	-	+	-	
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Orta Çalılar	-	-	+	-	+	-	-	+	-	
		Büyük Çalılar	-	-	-	+	+	-	-	+	-	
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	+	
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	+	+	-	
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	+	+	+	
	2-Form (Biçim)	Piramit “Konik”Formlu	-	-	+	+	+	-	+	+	+	
		Yuvarlak “Küresel” formlu	-	+	+	+	+	+	+	+	+	
		Oval formlu	-	+	+	+	+	+	+	+	-	
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	+	-	-	-	-	
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	+	-	-	+	-	
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	+	+	+	+	+	-	
		Orta tekstür	-	+	+	+	+	+	-	+	-	
		Kaba tekstür	-	+	+	+	+	+	-	-	-	
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	+	-	-	
		Polikrom düzenlemeler	-	+	+	+	+	+	-	+	-	
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Değişken tekrar	-	-	+	-	-	-	-	-	-	
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		Karmaşık	-	-	+	+	+	+	-	+	-	
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	-	-	+	
	5-Koram		-	-	+	-	-	+	-	-	-	
6-Oran		-	-	-	-	-	-	-	-	-		
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-	-	+	-	
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	+	-	-	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.21: Rumeli Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ		ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
					Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK			
						Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Sarmal Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	4	YD		X							X								X		YS	B		
<i>Acer platanoides</i> L.	ACERACEAE	Çınar Yap. Akçaağaç	3	YD	X								X									X	YS			
<i>Acer tataricum</i> L.	ACERACEAE	Tatar Akçaağacı	2	YD		X							X									X	MY	B		
<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	SIMAROUBACEAE	Cennet Ağacı	2	YD	X								X								X		Kv	K		
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	PINACEAE	Toros Sediri	2	HY	X							X							X			Y				
<i>Cercis siliquastrum</i> L.	CAESALPINIACEAE	Erguvan	7	YD			X						X							X		Y	ER			
<i>Cotoneaster salicifolius</i> Franch.	ROSACEAE	Söğüt yap. Dağ Muşmulası	8	HY				X						X						X		Y	B			
<i>Crataegus oxyacantha</i> (L.) Walter 'Rosea'	ROSACEAE	Pembe Çiçekli Geyikdiken	1	YD			X						X						X			Y	B			
<i>Cupressus arizonica</i> Greene	CUPRESSACEAE	Mavi Servi	9	HY	X							X							X			Y				
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	ROSACEAE	Ayva	1	YD			X									X				X		GY	B			
<i>Euonymus japonicus</i> Thunb.	CELASTRACEAE	Japon Taflanı	2	HY				X					X							X		Y				
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	OLEACEAE	Sivri Meyveli Dişbudak	12	YD	X									X					X			Y				
<i>Juniperus communis</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Ardıç	2	HY		X						X							X			Y				
<i>Juniperus sabina</i> L.	CUPRESSACEAE	Sabin Ardıcı	2	HY		X					X							X	X			Y				
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb. Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	1	HY		X								X						X		Y				
<i>Nerium oleander</i> L.	APOCYNACEAE	Zakkum	2	HY				X						X					X			Y	P			
<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold	PINACEAE	Kara Çam	2	HY	X							X							X			Y				
<i>Platanus orientalis</i> L.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	3	YD	X								X								X	Y				
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. 'Pissardi Nigra'	ROSACEAE	Kırmızı Yapraklı Süs Eriği	3	YD		X								X						X		K	P			

Tablo 4.21(Devam): Rumeli Parkı bitki listesi.

			BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
					ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK		
					Yapraklanma	Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkacı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür
<i>Prunus domestica</i> L.	ROSACEAE	Erik	2	YD		X								X							X		Y	B
<i>Prunus laurocerasus</i> L.	ROSACEAE	Karayemiş	1	HY				X						X								X	Y	B
<i>Prunus serrulata</i> Lindl. 'Kanzan'	ROSACEAE	Süs Kirazı	1	YD		X								X						X		K	P	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	4	YD		X							X						X			Y	B	
<i>Rosa</i> L.	ROSACEAE	Gül	2	YHY					X											X		Y		
<i>Tilia cordata</i> Mill.	TILIACEAE	Küçük Yapraklı İhlamur	1	YD	X								X							X		Y	S	
<i>Viburnum opulus</i> L.	CAPRIFOLIACEA	Adi Kartopu	1	YD				X						X						X		Y	B	
<i>Viburnum opulus</i> L. "Roseum"	CAPRIFOLIACEA	Steril Adi Kartopu	2	YD					X					X						X		Y	B	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, Ka:Kahverengi GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı

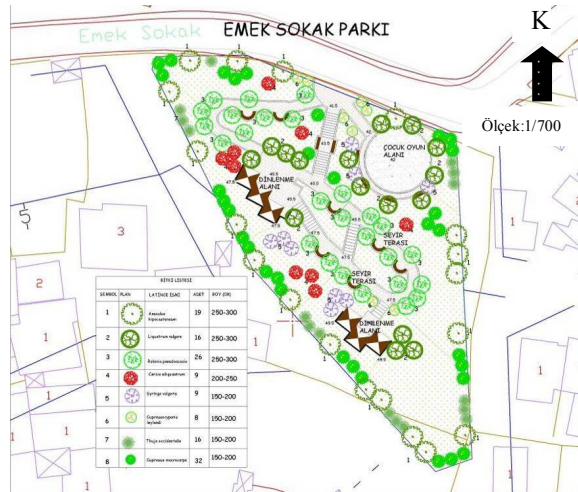
4.2.8.Araştırma Alanı 11- Emek Sokak Parkı

Emek Sokak Parkı'nın konumu, Bağlarbaşı Mahallesinde kuzey-güney yönünde, kuzey bakıdadır. Parkın kuzeyinden Emek Sokak geçmekte ve parkın etrafı yerleşim alanları ile çevrilidir (Şekil 4.62). Park birkaç sene öncesine kadar gecekondular arasında kalmakta olan bir bahçe idi. 2008 yılında Gaziosmanpaşa Belediyesi Projeler Müdürlüğü tarafından yapılan proje doğrultusunda alan, park olmuştur (Şekil 4.63). Park alanında bulunan mevcut ağaçlar korunduğundan dolayı park içinde çok çeşitli meyve ağaçları mevcuttur.



Şekil 4.62: Emek Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan sınırları (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Parkın projesi Gaziosmanpaşa Belediyesi Proje Bürosu tarafından yapılmış olup uygulaması Gaziosmanpaşa Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından yapılmıştır. Parkın alanı 1.621 m² büyüklüğündedir ve 1.009 m²'si yeşil alandır.



Şekil 4.63: Emek Sokak Parkı peyzaj projesi(Proje A. FINDIK, 2008).

Park çocuk oyun alanı, dinlenme alanı ve spor alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu, fitnes grubu ve banklar vardır. Parkın Emek Sokak üzerinde bir tane girişi vardır (Şekil 4.64, Şekil 4.65).



Şekil 4.64: Emek Sokak Parkı'nın genel görünüşü (FINDIK, 2010).



Şekil 4.65: 1- Emek Sokak Parkı çocuk oyun alanı. 2- Emek Sokak girişi (FINDIK, 2010).

Emek Sokak Parkı'nın girişinde ve çocuk oyun alanında bitki kullanılmamıştır. Yollarında, sınırlarında ve spor alanlarında *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera” ve *Lagerstroemia indica*; dinleme *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera; açık alanlarda kısa *Corylus colurna*, *Ficus carica*, *Juglans regia*, *Laurus nobilis*, *Malus domestica*, *Prunus avium*, *Prunus domestica*, *Punica granatum*, *Pyrus communis* gibi taksonlara yer verilmiştir. Tablo 4.22’de hangi fonksiyon alanında, hangi görsel özelliklere sahip bitki kullanıldığı (+), (-) şeklinde işaretlenmiştir. Kullanılan bu bitkilere ait görsel özellikler ise Tablo 4.23’de yer almaktadır.

Parkta tespit edilen tasarım ilkeleri açısından bakıldığında; hangi fonksiyon alanında, hangi tasarım kriterinin kullanıldığı Tablo 4.22’de (+), (-) şeklinde işaretlenmiştir.

İşlevleri açısından bitkiler dinlenme alanlarında mekan oluşturmak, yollarda ilişkilendirme ve yönlendirme, sınırlarda çevreleme-kuşatma amacıyla kullanılmıştır.

Tablo 4.22: Emek Sokak Parkı’nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI						
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	+	-	-	+	+	+
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	-	+	+	+
		Büyük Ağaçlar	-	-	-	-	+	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit “Konik”Formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Yuvarlak “Küresel” formlu	-	+	+	-	+	+	+
		Oval formlu	-	-	-	-	+	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	+	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	-	+	+	+
		Orta tekstür	-	+	-	-	+	+	+
		Kaba tekstür	-	-	-	-	+	-	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	+	-	-	-	+
		Polikrom düzenlemeler	-	+	-	-	+	+	+
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	+	-	-
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	+	+	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	-	-	-
	2- Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	+	+	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	-	-	+	+	-
	3- Denge		-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	-
	5- Koram		-	+	-	-	-	+	-
	6- Oran		-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	+	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	+	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 2.23: Emek Sokak Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK		
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çahlar	Orta Çahlar	Küçük Çahlar	Bodur Çahlar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi
<i>Corylus colurna</i> L.	BETULACEAE	Türk Fındığı	4	YD			X									X					X		Y	
<i>Ficus carica</i> L.	MORACEAE	İncir	3	YD			X						X									X	Y	B
<i>Juglans regia</i> L.	JUGLANDACEAE	Adi Ceviz	1	YD	X								X								X	Y		
<i>Lagerstroemia indica</i> (L.) Pers.	LYTHRACEAE	Oya Ağacı	8	YD			X						X							X		Y	P	
<i>Laurus nobilis</i> L.	LAURACEAE	Akdeniz Defnesi	3	HY			X								X					X		Y	B	
<i>Malus domestica</i> Borkh.	ROSACEAE	Elma	2	YD		X							X							X		Y	P	
<i>Prunus avium</i> L.	ROSACEAE	Kiraz	2	YD		X								X						X		Y	P	
<i>Prunus domestica</i> L.	ROSACEAE	Erik	3	YD		X								X						X		Y	B	
<i>Punica granatum</i> L.	PUNICACEAE	Nar	1	YD			X							X								Y	K	
<i>Pyrus comminus</i> L.	ROSACEAE	Armut	1	YD			X								X					X		Y	B	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	34	YD		X							X						X			Y	B	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil Y:Yeşil, K:Kırmızı, B:Beyaz P:Pembe S:Sarı O: Oranj, M: Mor

4.2.9.Araştırma Alanı 12- Süzer Sokak Parkı

Süzer Sokak Parkı'nın konumu, Yıldıztabya Mahallesi'nde kuzeydoğu-güneybatı yönünde, kuzeydoğu bakıdadır. Parkın kuzeybatısından Süzer ve Şafak sokak geçmektedir ve çevresi yerleşim alanları ile çevrilidir (Şekil 4.66).



Şekil 4.66: Süzer Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 1122 m² büyüklüğündedir ve 583 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı, dinlenme alanı ve spor alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu (Şekil 4.69), banklar ve basketbol sahası (Şekil 4.68) yer almaktadır. Parkın bir tanesi Süzer Sokak diğer iki tanesi Şafak Sokak üzerinde olmak üzere üç tane girişi vardır (Şekil 4.67).



Şekil 4.67: Süzer Sokak Parkı'nın dinlenme alanlarından ve çim alanı görünüşler (FINDIK, 2010).



Şekil 4.68: Süzer Sokak Parkı'nın basket sahası (FINDIK, 2010).



Şekil 4.69: 1- Süzer Sokak Parkı'nın çocuk oyun alanından görünüş. 2- Süzer Sokak Parkı çevreleme elemanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.70: Süzer Sokak Parkı'nın dinlenme alanından ve girişinden görünüş (FINDIK, 2010).

Süzer Sokak Parkı'nın girişlerinde ve park içi yollarda bitki kullanılmamıştır. Dinlenme alanlarında *Acer platanoides*, *Prunus cerasifera* "Pissardi Nigra", *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera", *Salix alba* (Şekil 4.70); çocuk oyun alanlarında *Juniperus communis*, *Nerium oleander*, *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera", *Viburnum opulus* "Roseum"; açık alanlarda *Acer platanoides* "Crimson King", *Acer platanoides*, *Aesculus hippocastanum*, *Euonymus japonicus*, *Juniperus communis*, *Nerium oleander*, *Prunus cerasifera* "Pissardi Nigra", *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera", *Salix alba*, *Tilia argentea*, *Viburnum opulus* "Roseum" kullanıldığı tespit edilmiştir. Spor alanlarında ise *Juniperus communis*, *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera" kullanılmıştır. Tablo 4.25'de parkta kullanılan bitkilerin özellikleri yer almaktadır.

Tablo 4.24'da bu parktaki bitkilendirmelerde sadece açık alanlardaki düzenlemelerde karmaşık değişkenlik ilkesine yer verildiği tespit edilmiştir. Bu parkın yalnızca açık alanlardaki bitkilendirmelerinde bitkilerin sadece yumuşatma özelliği kullanılmıştır.

Tablo 4.24: Süzer Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI						
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	+	+	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	+	+	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	-	+	+	+	-	+
		Büyük Ağaçlar	-	-	+	+	+	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	-	-	+	+	-	+
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	-	+	+	+	-	+
		Oval formlu	-	-	+	+	+	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	+	-	+	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sürüntücü formlu	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	-	+	+	+	-	+
		Orta tekstür	-	-	+	+	+	-	-
		Kaba tekstür	-	-	+	-	+	-	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	+	-	-	+
		Polikrom düzenlemeler	-	-	+	+	+	-	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	-	-	-
	2- Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	-	-	+	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	-
	5- Koram		-	-	-	-	-	-	-
	6- Oran		-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	-	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	-	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturuucu	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.25: Süzer Sokak Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
				Yapraklanma	ÖLÇÜ								FORM- BİÇİM								TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürüncü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi
<i>Acer platanoides</i> L. 'Crimson King'	ACERACEAE	Krmz Çınar Yap. Akçaağaç	1	YD	X								X								X	K			
<i>Acer platonoides</i> L.	ACERACEAE	Çınar Yap. Akçaağaç	5	YD	X							X									X	YS			
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	HIPPOCASTANACEAE	Beyaz Çiçekli At Kestanesi	2	YD	X							X									X	Y	B		
<i>Euonymus japonicus</i> Thunb.	CELASTRACEAE	Japon Taflanı	1	HY			X					X							X		Y				
<i>Juniperus communis</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Ardıç	3	HY		X					X							X			Y				
<i>Nerium oleander</i> L.	APOCYNACEAE	Zakkum	2	HY			X						X					X			Y	P			
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. 'Pissardi Nigra'	ROSACEAE	Kırmızı Yapraklı Süs Eriği	9	YD		X							X						X		K	P			
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	4	YD		X						X						X			Y	B			
<i>Salix alba</i> L.	SALICACEAE	Ak Söğüt	1	YD		X						X						X			Y				
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüşü Ihlamur	1	YD	X							X								X	GY	S			
<i>Viburnum opulus</i> L. "Roseum"	CAPRIFOLIACEAE	Steril Adi Kartopu	2	YD				X					X						X		Y	B			

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz P:Pembe S:Sarı

4.2.10.Araştırma Alanı 13- Fatih Caddesi Parkı

Fatih Caddesi Parkı'nın konumu, Karayolları Mahallesi'nde kuzey-güney yönünde, kuzeydoğu bakıdadır. Parkın güneybatısından Fatih caddesi, batısından ise 634 sokak geçmektedir ve etrafı yerleşim alanı ile çevrilidir. Parkın 200 m. güneyinde Emine Sabit Büyükbayrak İlköğretim Okulu bulunmaktadır (Şekil 4.71).



Şekil 4.71: Fatih Caddesi Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 889 m² büyüklüğündedir ve 430 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı, dinlenme alanı ve spor alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu (Şekil 4.72), banklar (Şekil 4.73) ve basketbol sahası (Şekil 4.75) yer almaktadır. Parkın bir tanesi Fatih Caddesi diğeri 634 Sokak üzerinde olmak üzere iki tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.74).



Şekil 4.72: Fatih Caddesi Parkı çocuk oyun alanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.73: 1- Fatih Caddesi Parkı dinlenme alanı. 2- Fatih Caddesi Parkı genel görünüşü (FINDIK, 2010).



Şekil 4.74: Fatih Caddesi Parkı girişleri (FINDIK, 2010).



Şekil 4.75: Fatih Caddesi Parkı spor alanı (FINDIK, 2010).

Fatih Caddesi Parkı'nın girişlerinde, yollarında, dinleme alanlarında ve çocuk oyun alanında bitki kullanılmamıştır. Parkın açık alanlarında ise sınırlı sayıda (4 tür) bitki kullanılmıştır. Bunlar; *Cydonia oblonga*, *Elaeagnus angustifolia*, *Salix alba* *Parthenocissus quinquefolia*'tur. Bu türlere ait görsel karakteristikler Tablo 4.27'de yer almaktadır.

Parkın genelinde tek bir tasarım ilkesi tespit edilmiştir. Bu tasarım ilkesi açık alanlarda karmaşık tekrarlı kontrastır (Tablo 4.26). Bitkilendirmelerde bitkilerin herhangi bir işlevsel kullanımı tespit edilmemiştir.

Tablo 4.26: Fatih Caddesi Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI					
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-
		Büyük Ağaçlar	-	-	-	-	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	-	-	-	-	-
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	-	-	-	+	-
		Oval formlu	-	-	-	-	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	+	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	+	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-
		Sürüncü formlu	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	-	-	-	+	-
		Orta tekstür	-	-	-	-	+	-
		Kaba tekstür	-	-	-	-	+	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	-	-	-	+	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELEİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	-	-	+	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-
	4-Vurgu		-	-	-	-	-	-
	5-Koram		-	-	-	-	-	-
	6-Oran		-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.27: Fatih Caddesi Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK			
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	ROSACEAE	Ayva	1	YD			X								X						X			GY	B
<i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	ELAEAGNACEAE	Adi İğde	1	YD			X									X				X				GY	S
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.	VITACEAE	Amerikan Sarmaşığı	1	YD																		X		K	
<i>Salix alba</i> L.	SALICACEAE	Ak Söğüt	1	YD		X						X							X				Y		

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz S:Sarı

4.2.11.Araştırma Alanı 14- Şehit Hakan Arlon Parkı

Şehit Hakan Arlon Parkı'nın konumu, Barbaros Hayrettin Paşa Mahallesi'nde kuzeydoğu-güneybatı yönünde güneybatı bakıdadır. Parkın doğusundan İnönü Caddesi, batısından 1047 Sokak geçmektedir. Parkın etrafı yerleşim alanı ile çevrilidir (Şekil 4.81).



Şekil 4.76: Şehit Hakan Arlon Parkı hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 883 m² büyüklüğündedir ve 241 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı, dinlenme alanı, spor alanı ve belediye hizmet binası fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu (Şekil 4.78), banklar (Şekil 4.80), fitness grubu ve prefabrik bina yer almaktadır (Şekil 4.78). Parkın bir tanesi İnönü Caddesi diğeri 1047 Sokak üzerinde olmak üzere iki tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.77).



Şekil 4.77: Şehit Hakan Arlon Parkı'nın girişleri (FINDIK, 2010).



Şekil 4.78: 1- Şehit Hakan Arlon parkı içinde bulunan mimari yapı. 2- Şehit Hakan Arlon Parkı çocuk oyun alanı (FINDIK,2010).



Şekil 4.79: Şehit Hakan Arlon Parkı sınırları (FINDIK, 2010).



Şekil 4.80: Şehit Hakan Arlon Parkı çocuk dinlenme alanlarından çeşitli görüntüler (FINDIK,2010).



Şekil 4.81: 1- Şehit Hakan Arlon Parkı çocuk fitnes alanı. 2- Şehit Hakan Arlon Parkı açık alanı (FINDIK, 2010).

Şehit Hakan Arlon Parkı'nın girişlerinde ve mimari yapı çevresinde bitki kullanılmamıştır. Park içi yollarda ve çocuk oyun alanlarında aynı türler kullanılmıştır. Bunlar *Cupressus arizonica*, *Fraxinus angustifolia* ve *Pinus nigra*'dır. Dinleme alanlarında bu türlere ilave olarak *Euonymus japonicus* kullanılmıştır. Parkın açık alanlarında *Acer negundo*, *Ailanthus altissima*, *Cedrus libani*, *Cotoneaster wateteri* "Cornubia", *Cupressus arizonica*, *Euonymus japonicus*, *Fraxinus angustifolia*, *Ligustrum japonicum* "Tige", *Malus domestica*, *Nerium oleander*, *Pinus nigra*, *Platanus x acerifolia*, *Populus alba*, *Rosa sp.* ve *Yucca filamentosa* kullanılmıştır. Sınırlarında *Cupressus arizonica*, *Fraxinus angustifolia* ve *Pinus nigra*; spor alanlarında *Fraxinus angustifolia*, *Nerium oleander*, *Pinus nigra* kullanıldığı tespit edilmiştir. Kullanılan bitkilerin görsel özellikleri Tablo 4.29'de ve bitkilendirmelerde uygulanan sanat prensipleri ile bitkilerin mimari ve estetik işlevleri Tablo 4.28'de yer almaktadır. Tablo 4.28'ye göre parkın girişleri hariç tamamında karmaşık değişkenlik ve değişken tekrar kullanılmıştır. Dinlenme alanında bitkilerin mekan oluşturma özelliğinden, sınırlarda ise bitkilerin çevreleme-kuşatma yararlanılmıştır (Şekil 4.80). Ayrıca açık alan ve sınırlarda ve açık alanlarda bitkilerin yumuşatma özelliği tespit edilmiştir.

Tablo 4.28: Şehit Hakan Arlon Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI						
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	+	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	+	-	+	-	+
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	-	+	-	+	-	-
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	+
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	+	-	+	+	+	+
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	-	+	-	+	-	-
		Oval formlu	-	+	+	+	+	+	+
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	+	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	+	+	+	+
		Orta tekstür	-	-	+	-	+	-	-
		Kaba tekstür	-	-	-	-	+	-	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	+	+	+	+	+	+
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	+	+	+	+	+	+
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	+	+	+	+	+	+
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-
	4- Vurgu		-	-	-	-	-	-	-
	5-Koram		-	-	-	-	-	-	-
	6-Oran		-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	+	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.29: Şehit Hakan Arlon Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
					ÖLÇÜ								FORM- BİÇİM								TEKSTÜR			RENK	
				Yapraklanma	Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçağaç	6	YD		X							X							X			YS	B	
<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	SIMAROUBACEAE	Cennet Ağacı	2	YD	X								X							X			Ka	K	
<i>Cedrus libani</i> A. Rich.	PINACEAE	Toros Sediri	1	HY	X							X						X					Y		
<i>Cotoneaster salicifolius</i> Franch.	ROSACEAE	Söğüt yap. Dağ Muşmulası	8	HY				X						X						X			Y	B	
<i>Cupressus arizonica</i> Greene	CUPRESSACEAE	Mavi Servi	12	HY	X							X							X				Y		
<i>Euonymus japonicus</i> Thunb.	CELASTRACEAE	Japon Taflanı	10	HY				X					X							X			Y		
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	OLEACEAE	Sivri Meyveli Dişbudak	6	YD	X									X					X				Y		
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb. Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	3	HY				X						X						X			Y		
<i>Malus domestica</i> Borkh.	ROSACEAE	Elma	1	YD		X							X						X				Y	P	
<i>Nerium oleander</i> L.	APOCYNACEAE	Zakkum	10	HY				X						X					X				Y	P	
<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold	PINACEAE	Kara Çam	16	HY	X							X							X				Y		
<i>Platanus orientalis</i> L.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	3	YD	X								X								X		Y		
<i>Populus alba</i> L.	SALICACEAE	Ak Kavak	1	YD	X								X						X				B		
<i>Rosa</i> L.	ROSACEAE	Gül	2	YH Y					X											X			Y		
<i>Yucca filamentosa</i> L.	AGAVACEAE	Avize Çiçeği	1	HY					X							X					X		Y	B	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, Y:Yeşil,, Ka:Kahverengi B:Beyaz- B:Beyaz K:Kırmızı P:Pembe S:Sarı

4.2.12.Araştırma Alanı 15- 1.Sokak Parkı

1. Sokak Parkı'nın konumu, Şemsipaşa Mahallesinde doğu yönünde, batı bakıdadır. 1. Sokak Parkı'nın batısından Cengiz Topel Caddesi, doğusundan 1. Sokak geçmektedir ve etrafı yerleşim alanları ile çevrilidir. Parkın içinde trafo bulunmaktadır (Şekil 4.82).



Şekil 4.82: 1 Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 870 m² büyüklüğündedir ve 498 m²'si yeşil alandır. Park dinlenme alanı fonksiyonundan oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak banklar yer almaktadır (Şekil 4.85). Parkın 1. Sokak üzerinde iki tane girişi vardır (Şekil 4.83, Şekil 4.84).



Şekil 4.83: 1 Sokak Parkı'nın Sınırı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.84: 1- 1 Sokak Parkı'nın girişi. 2- 1 Sokak Parkı'nın içinde bulunan trafo (FINDIK, 2010).



Şekil 4.85: 1- 1 Sokak Parkı'nın genel görüntüsü. 2- 1 Sokak Parkı'nın dinlenme alanı (FINDIK, 2010).

Bu parkın girişlerinde bitki kullanılmamıştır. Gezinti yollarında *Acer negundo*, *Acer tataricum*, *Carpinus betulus*, *Fraxinus angustifolia*, *Juniperus communis*, *Laurus nobilis*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Nerium oleander*, *Pinus nigra*, *Pittosporum tobira*, *Platanus x acerifolia*, *Prunus domestica*, *Prunus laurocerasus*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Rosa sp.*, *Syringa vulgaris*, *Tilia argentea* ve *Viburnum opulus* kullanıldığı görülmüştür. 1 Sokak Parkı'nın dinleme alanlarında ve sınırlarında *Acer negundo*, *Acer tataricum*, *Fraxinus angustifolia* ve *Juniperus communis*; açık alanlarda bu türlere ilave olarak *Carpinus betulus*, *Laurus nobilis*, *Ligustrum japonicum* “Tige” *Nerium oleander*, *Pinus nigra*, *Pittosporum tobira*, *Platanus x acerifolia*, *Prunus domestica*, *Prunus laurocerasus*, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Rosa sp.*, *Syringa vulgaris*, *Tilia argentea*, *Viburnum opulus*, *Vitis vinifera* taksonlarına yer verildiği görülmüştür. Bu bitkilere ait görsel karakteristikler Tablo 4.31’de yer almaktadır.

Tasarım ilkeleri açısından parkın dinlenme alanı ile ve sınırlarındada karmaşık kontras ve tam tekrarlı uygulanma tespit edilmiştir. Açık alanlarda ise karmaşık kontras ile değişken tekrar ilkelerinin uygulandığı görülmüştür (Tablo 4.30).

Parktaki dinlenme alanında, bitkilerin mekan oluşturma fonksiyonundan yararlanıldığı; parkın sınırına paralel olarak dikilen ağaçların ise çevreleme ve kuşatma rolü üstlendiği tespit edilmiştir (Tablo 4.30).

Tablo 4.30: 1 Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI					
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	+	-	-	+	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	+	-
		Büyük Çalılar	-	+	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	+	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	-	+	+
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	-	+	+
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	+	+	-	+	+
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	+	+	-	+	-
		Oval formlu	-	+	+	-	+	+
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	-	+	+
		Orta tekstür	-	+	+	-	+	+
		Kaba tekstür	-	+	+	-	+	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	+	+	-	+	+
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1-Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	+	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	+	-	+	+
	3-Denge		-	-	-	-	-	-
	4-Vurgu		-	-	-	-	-	-
	5-Koram		-	-	-	-	+	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	6-Oran	-	-	-	-	-	-
		Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	+
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	+
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.31: 1 Sokak Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM								TEKSTÜR			RENK	
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	2	YD		X							X							X		YS	B	
<i>Acer tataricum</i> L.	ACERACEAE	Tatar Akçaağacı	6	YD		X							X							X		MY	B	
<i>Carpinus betulus</i> L.	BETULACEAE	Adi Gürgen	1	YD	X								X						X		Y			
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl	OLEACEAE	Sivri Meyveli Dişbudak	6	YD	X									X					X			Y		
<i>Juniperus communis</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Ardıç	12	HY		X						X							X			Y		
<i>Laurus nobilis</i> L.	LAURACEAE	Akdeniz Defnesi	4	HY			X								X					X		Y	B	
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb.'Tige'	OLEACEAE	Tijili Japon Kurtbağrı	2	HY		X								X						X		Y		
<i>Nerium oleander</i> L.	APOCYNACEAE	Zakkum	2	HY				X						X					X			Y	P	
<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold	PINACEAE	Kara Çam	1	HY	X							X							X			Y		
<i>Pittosporum tobira</i> (Thunb.) W.T.Aiton	PITTOSPORACEAE	Çin Pitosporumu	1	HY						X			X							X		Y		
<i>Platanus orientalis</i> L.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	3	YD	X								X								X	Y		
<i>Prunus domestica</i> L.	ROSACEAE	Erik	1			X								X						X		Y	B	
<i>Prunus laurocerasus</i> L.	ROSACEAE	Karayemiş	1	HY				X						X							X	Y	B	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	4	YD		X							X						X			Y	B	
<i>Rosa</i> L.	ROSACEAE	Gül	2	YHY					X											X		Y		
<i>Syringa vulgaris</i> L.	OLEACEAE	Adi Leylak	1	YD				X						X						X		Y	M	
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco	CUPRESSACEAE	Batı Mazısı	4	HY		X						X							X			Y		
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüş İhlamur	3	YD	X								X							X		GY	S	
<i>Viburnum opulus</i> L.	CAPRIFOLIACEA	Adi Kartopu	1	YD				X						X						X		Y	B	
<i>Vitis vinifera</i> L.	VITACEAE	Yerli Asma	1	YD																X		Y		

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz P:Pembe S:Sarı, M: Mor

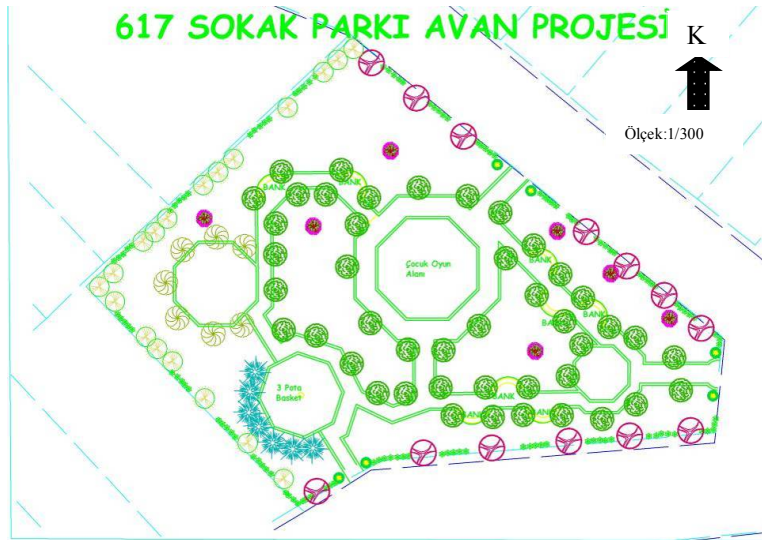
4.2.13. Araştırma Alanı 16-617 Sokak Parkı

617 Sokak Parkı'nın konumu, Karayolları Mahallesi'nde kuzey-güney yönünde, kuzeybatı bakıdadır. Parkın kuzeyinden 617 Sokak, güneyinden 621/1 Sokak geçmektedir ve etrafı yerleşim alanları ile çevrilidir (4.86).



Şekil 4.86: 617 Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 887 m² büyüklüğündedir ve 498 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı ve dinlenme alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu ve banklar yer almaktadır (Şekil 4.88, Şekil 4.89, Şekil 4.90). Parkın iki tanesi 617 Sokak üzerinde ve bir tanesi 621/1 Sokak üzerinde olmak üzere üç tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.88).



Şekil 4.87: 617 Sokak Parkı avan projesi (Proje Arzu FINDIK).

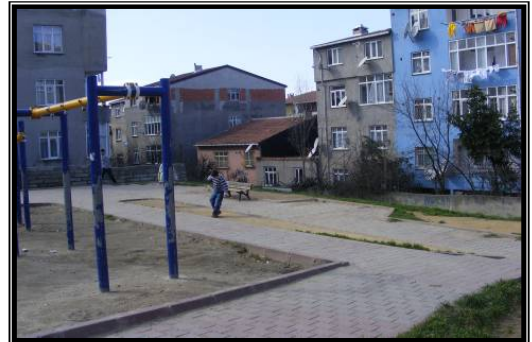
617 Sokak Parkına ait şekil 4.87'de görüldüğü üzere projede bitkiler bulunmasına rağmen parkta herhangi bir bitki bulunmamaktadır.



Şekil 4.88: 617 Sokak Parkı'nda çocuk oyun alanı çevresi ve dinlenme alanı (FINDIK, 2010).



Şekil 4.89: 617 Sokak Parkı'nın girişleri (FINDIK, 2010).



Şekil 4.90: 617 Sokak Parkı sınırları (FINDIK, 2010).

4.2.14. Araştırma Alanı 17- Çilekli Sokak Parkı

Çilekli Sokak Parkı'nın konumu, Sarıgöl Mahallesi'nde doğu yönünde, batı bakıdadır. Parkın doğusundan Aklar Sokak geçmektedir ve çevresi yerleşim alanları ile çevrilidir (Şekil 4.91).

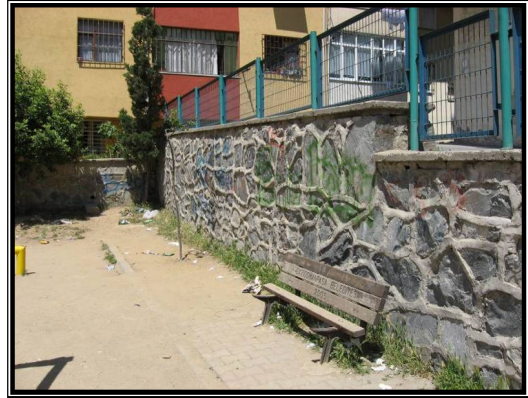


Şekil 4.91: Çilekli Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 404 m² büyüklüğündedir ve 199 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı, dinlenme alanı ve spor alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu, banklar ve fitnes grubu yer almaktadır (Şekil 4.92, Şekil 4.93, Şekil 4.94). Parkın Aklar Sokak üzerinde iki tane girişi bulunmaktadır.



Şekil 4.92: Çilekli Sokak Parkı fitnes alanından görünüş (FINDIK, 2010).



Şekil 4.93: 1- Çilekli Sokak Parkı duvarlı sınırları ve dinlenme alanı için konulmuş bir bank. 2- Çilekli Sokak Parkı fitnes alanından farklı bir açıdan görünüş ve parkın demir korkuluklu sınırları (FINDIK, 2010).



Şekil 4.94: 1- Çilekli Sokak Parkı çim alanı. 2- Çilekli Sokak Parkı çocuk oyun alanı (FINDIK, 2010).

Çilekli Sokak Parkı'nın girişinde bitki kullanılmamıştır (Tablo 4.32). Çilekli Sokak Parkı'nın yollarda *Acer negundo*, *Ligustrum japonicum* “Tige”; dinlenme alanları ve sınırlarında *Acer negundo*, *Ligustrum japonicum* “Tige”, *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”; çocuk oyun alanında *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Juniperus communis*, açık alanlarda *Juniperus communis*; spor alanlarında *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera” kullanıldığı tespit edilmiştir. Tablo 4.33’de de bu bitkilere ait görsel karakteristikler özetlenmiştir.

Parkın Dinlenme alanında ve sınırlarda tasarım ilkelerinden, karmaşık kontrast ve değişken tekrarın uygulandığı görülmüştür.

Dinlenme alanında mekan oluşturma işlevi, sınırlarda bitkilerle çevreleme-kuşatma işlevi özelliği kullanılmıştır (Tablo 4.32).

Tablo 4.32: Çilekli Sokak Parkı’nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI						
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	+	+
		Büyük Ağaçlar	-	-	-	+	-	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit “Konik”Formlu	-	-	-	+	+	+	-
		Yuvarlak “Küresel” formlu	-	-	+	+	-	+	+
		Oval formlu	-	+	+	+	-	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	-	+	+	+	+	+
		Orta tekstür	-	+	+	+	-	+	-
		Kaba tekstür	-	-	-	-	-	-	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	+	+	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	-	-	+	+	+	+
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1- Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	+	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	-	-	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	-	+	+	+	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-	-
	4-Vurgu		-	-	-	-	-	-	-
	5-Koram		-	-	-	-	-	+	-
	6-Oran		-	-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	+	+	+	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.33: Çilekli Sokak Parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																						
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM-BİÇİM							TEKSTÜR			RENK				
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalllar	Orta Çalllar	Küçük Çalllar	Bodur Çalllar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi	
<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	2	YD		X								X								X			YS	B
<i>Cupressus sempervirens</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Servi	1	HY		X							X							X					M	Y
<i>Juniperus communis</i> L.	CUPRESSACEAE	Adi Ardiç	3	HY		X							X							X					Y	
<i>Ligustrum japonicum</i> Thunb.'Tige'	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	4	HY		X									X						X				Y	
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	4	YD		X								X						X					Y	B

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY: Mavi-Yeşil, Y: Yeşil, B: Beyaz

4.2.15.Araştırma Alanı 18- Göçmenler Sokak Parkı

Göçmenler sokak Parkı'nın konumu, Karlıtepe Mahallesi'nde kuzey yönündedir. Parkın kuzeyinden Göçmenler sokak geçmektedir ve çevresi yerleşim alanları ile çevrilidir (Şekil 4.95).



Şekil 4.95: Göçmenler Sokak Parkı'nın hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 213 m² büyüklüğündedir ve 80 m²'si yeşil alandır. Göçmenler Sokak parkı yerleşim alanı içinde kaldığından ve küçük bir park olduğundan konut bahçesi gibi kullanılmaktadır ve parkta sadece dinlenme alanı fonksiyonları bulunmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak banklar yer almaktadır. Parkın Göçmenler Sokak üzerinde bir tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.96).



Şekil 4.96: Göçmenler Sokak Parkı'nın genel görünüşü (FINDIK, 2010).

Göçmenler Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları Tablo 4.38 ve Tablo 4.39'deki Göçmenler Sokağı Parkı'nın bitki listesi ve bitkilerin görsel özellikleri açısından bulguları tablosundan faydalanılarak değerlendirilmiştir. Göçmenler Sokak Parkı'nın girişinde bitki kullanılmamıştır. Parkı'nın yollarında, dinlenme alanında, açık alanında ve sınırlarında *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera" kullanılmıştır. Parkın açık alanında *Punica granatum*, *Tilia argentea* kullanılmıştır. Tablo 4.35'de bu bitkilere ait görsel karakteristikler özetlenmiştir. Parkın dinlenme alanında ve sınırlarda sanat prensiplerinden, monotonluk ve tam tekrar uygulanmıştır (Tablo 4.34). Bitkiler işlevsel açıdan bu parkta mekan oluşturma ve çevreleme-kuşatma işlevini gerçekleştirmektedir (Tablo 4.34).

Tablo 4.34: Göçmenler Sokak Parkı'nın bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI					
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Açık Alanlar	Sınırlar	Spor Alanları
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	+	+	-
		Büyük Ağaçlar	-	+	+	+	+	-
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	-	-	-	-	-
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	+	+	+	+	-
		Oval formlu	-	+	+	+	+	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	+	+	-
		Orta tekstür	-	-	-	-	-	-
		Kaba tekstür	-	+	+	+	+	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	+	+	+	+	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1-Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	-	+	-	+	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	-	+	-	+	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	-	-	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-
	4-Vurgu		-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	-	+	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	+	-
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	+	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.35: Göçmenler Sokak parkı bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA		TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
					Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK		
						Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalllar	Orta Çalllar	Küçük Çalllar	Bodur Çalllar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi
<i>Punica granatum</i> L.	<i>PUNICACEAE</i>	Nar	1	YD			X							X							X			Y	K
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	<i>PAPILIONACEAE</i>	Top Akasya	9	YD		X							X								X			Y	B
<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	<i>TILIACEAE</i>	Gümüşi Ihlamur	1	YD	X								X										X	GY	S

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil- Y:Yeşil, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz, K:Kırmızı S:Sarı

4.2.16.Araştırma Alanı 19- Sayaocağı Caddesi Parkı-1

Sayaocağı Caddesi-1 Parkı'nın konumu, Yenidoğan mahallesinde doğu-batı yönünde, güney bakıdadır. Parkın batısından Sayaocağı Caddesi, doğusundan ise Üçgen sokak geçmektedir ve etrafı yerleşim alanı ile çevrilidir (Şekil 4.97).



Şekil 4.97: Sayaocağı Caddesi Parkı-1 hava fotoğrafı ve plan görüntüsü (Ölçek:1/1000) (G.O.P. Bel. Proje Bürosu).

Park 163 m² büyüklüğündedir ve 27 m²'si yeşil alandır. Park çocuk oyun alanı ve dinlenme alanı fonksiyonlarından oluşmaktadır. Parkta donatı elemanı olarak çocuk oyun grubu, banklar yer almaktadır. Parkın kuzeydoğu köşesinde trafo vardır. Parkın Sayaocağı Caddesi ve Üçgen Sokağın kesiştiği köşede bir tane girişi bulunmaktadır (Şekil 4.98). Sayaocağı Caddesi parkı-1 alanı çok küçük olduğu için çocuk bahçesi gibi bir kullanıma cevap vermektedir.



Şekil 4.98: Sayaocağı Caddesi Parkı-1'nden genel görünüş (FINDIK, 2010).

Sayaocağı Caddesi parkı-1'in girişinde bitki kullanılmamıştır. Yollarında, dinlenme alanlarında, çocuk oyun alanında, açık alanlarda, sınırlarında *Robinia pseudoacacia*, *Robinia pseudoacacia* "Umbraculifera" belirlenmiştir. Tablo 4.37'de de bu bitkilere ait görsel karakteristikler özetlenmiştir. Parkın dinlenme alanında ve sınırlarda sanat prensiplerinden, monotonluk ve tam tekrar uygulanmıştır. Dinlenme alanında mekan etkisi sağlanmıştır, sınırlarda bitkilerle çevreleme-kuşatma mevcuttur (Tablo 4.36).

Tablo 4.36: Sayaocağı Caddesi Parkı-1'nin bitkilendirme tasarımı açısından bulguları.

BİTKİLENDİRME TASARIMININ BULGULARI			PARKIN FONKSİYON ALANLARI					
			Girişler	Yollar	Dinlenme Alanları	Çocuk Oyun Alanı	Açık Alanlar	Sınırlar
BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ	1- Bitki Boyutu	Bodur Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Küçük Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Orta Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Büyük Çalılar	-	-	-	-	-	-
		Kısa Boylu Ağaçlar	-	-	-	-	-	-
		Orta Boylu Ağaçlar	-	+	+	-	-	-
		Büyük Ağaçlar	-	-	-	-	-	-
	2-Form (Biçim)	Piramit "Konik"Formlu	-	-	-	-	-	-
		Yuvarlak "Küresel" formlu	-	+	+	-	-	-
		Oval formlu	-	+	+	-	-	-
		Sütun formlu	-	-	-	-	-	-
		Geniş yayılıcı formlu	-	-	-	-	-	-
		Sarkıcı formlu	-	-	-	-	-	-
		Pitoresk formlu	-	-	-	-	-	-
		Palmiye formlu	-	-	-	-	-	-
		Sürünücü formlu	-	-	-	-	-	-
	3-Tekstür	İnce tekstür	-	+	+	-	-	-
		Orta tekstür	-	-	-	-	-	-
		Kaba tekstür	-	-	-	-	-	-
	4-Renk	Monokrom düzenlemeler	-	+	+	-	-	-
		Polikrom düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
		Doğal düzenlemeler	-	-	-	-	-	-
TASARIM İLKELERİ	1-Tekrar (Harmoni)	Tam Tekrar	-	+	+	-	-	-
		Aralıklı tekrar	-	-	-	-	-	-
		Değişken tekrar	-	-	-	-	-	-
	2-Değişkenlik (Kontras- Zıtlık)	Monoton	-	+	+	-	-	-
		Dengeli	-	-	-	-	-	-
		Karmaşık	-	-	-	-	-	-
	3-Denge		-	-	-	-	-	-
	4-Vurgu		-	-	-	-	-	-
	5-Koram		-	+	-	-	-	-
	6-Oran		-	-	-	-	-	-
BİTKİLERİN İŞLEVLERİ	Bitki Materyalinin Mimari ve Estetik Kullanımı	Mekan oluşturma	-	+	-	-	-	-
		İlişkilendirme (Bağlama)	-	-	-	-	-	-
		Çevreleme-Kuşatma	-	-	-	-	-	+
		Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	-	-	-	-	-	-
		Tamamlayıcı	-	-	-	-	-	-
		Birleştirici	-	-	-	-	-	-
		Vurgulayıcı	-	-	-	-	-	-
		Fon oluşturu	-	-	-	-	-	-
		Yumuşatıcı	-	-	-	-	-	-
		Görüş çerçeveleyici	-	-	-	-	-	-

+: Var

-:Yok

Tablo 4.37 : Sayaocağı Caddesi Parkı-1 bitki listesi.

TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
				Yapraklanma	ÖLÇÜ							FORM- BİÇİM							TEKSTÜR			RENK		
					Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalllar	Orta Çalllar	Küçük Çalllar	Bodur Çalllar	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Geniş Yaygın Formlu	Sarkacı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Yaprak Rengi
<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	PAPILIONACEAE	Yalancı Akasya	5	YD		X								X						X			Y	B
<i>Robinia pseudoacacia</i> L. 'Umbraculifera'	PAPILIONACEAE	Top Akasya	8	YD		X							X							X			Y	B

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil, Y:Yeşil, B:Beyaz

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

1- Gaziosmanpaşa ilçesindeki yeşil alanların dağılımları ve büyüklüklerinin değerlendirilmesi;

Araştırma alanı olan Gaziosmanpaşa ilçesinde 16 mahallede toplam 96 adet park bulunmaktadır. İlçede bulunan parkların, büyüklükleri 121 m² ile 20.386 m² arasında değişkenlik gösteren büyüklüklere sahip mahalle parkı niteliğindedir. Nicel olarak en çok parka sahip mahalleler 12’şer parkla Karadeniz ve Fevzi Çakmak Mahalleleridir. En az parka sahip mahalle ise 1 tane park ile Pazariçi mahallesidir.

Gaziosmanpaşa ilçesinde yürürlükte olan imar planlarındaki kişi başına düşen yeşil alan, mevcut yeşil alan miktarından 2 kat fazla olmasına rağmen 2 Eylül 1999 tarih ve 23804 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “İmar Planı Yapılması ve Değişikliklere Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkındaki Yönetmelik” te belirtilen 10 m²’ nin çok altında kalmaktadır. Bunun başlıca sebebi ilçenin nüfusunun fazla olmasıdır. Tablo 4.1’ de görüldüğü üzere araştırma alanında kişi başına düşen yeşil alan miktarı 2,16 m²’ dir. Bu miktarın dünya standartlarına çekilmesi için;

- İlçede kişi başına düşen yeşil alan miktarı 2,16 m² ‘dir. Bunun 10 m² ‘ye çıkarılması için 465.000 m² yeşil alana ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durum araştırma alanının yüzölçümünün üçte birinden fazlasının yeşil alan olarak ayrılması sonucunu doğuracaktır.
- İmar planlarında park olarak gösterilen ancak mevcutta işgal altında olan alanların ve mülkiyet problemi olan alanların en kısa sürede çözümlenip park alanlarına katılması gerekmektedir.
- Bölgenin altyapı ihtiyacını (trafo, sağlık ocağı v.b.) karşılamak amacıyla kısıtlı miktarda ve büyüklükteki parkların kullanılmasının yerine planlama aşamasında bu tür ihtiyaçlar için de alternatif çözümler üretilmelidir.

- Sadece parklar planlamak değil, bunun yanında çeşitli amaçlara yönelik mesire yerleri, ağaçlık alanlar, sanayi bölgelerinde ve fabrika çevrelerinde tampon yeşil bölgeler de tesis edilmelidir.
 - İlçenin gecekondü bölgelerinde nüfus yoğunluğunu artırmayacak şekilde kentsel dönüşüm yapıp, düzenli blok yapıların ve bu blok yapıların çevrelerinde fonksiyonel park alanlarının planlanması gerekmektedir.
- Gaziosmanpaşa ilçesindeki parklarla ilgili en önemli sıkıntı, küçük alanlara sahip nitelsiz pek çok parkın bulunmasıdır. Yeni yapılacak imar planlarında park alanı olarak belirlenen fonksiyon alanlarının mümkün olduğu kadar büyük ve nitelikli alanlar olarak planlanması bu sıkıntının giderilebilmesi için önemlidir. Tablo 5.1’den de anlaşılabileceği gibi park alanı ne kadar küçük olursa, getirilecek fonksiyon alanları da o kadar azalmaktadır. Bu durum parkların her yaş grubu kullanıcı tarafından etkin olarak kullanılmasını engellemektedir.
- İnceleme alanında örnek olarak seçilen 19 parktan Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı (5.461 m²) ve Şehit Mustafa Gümüş Parkı (4.051 m²) çatı teras bahçesi mantığı ile yapılmıştır. Yeni yapılacak imar planlarında fonksiyon alanlarının (otopark, hastane, AVM v.b.) üstleri çatı teras parkı olarak değerlendirilmelidir. Bu şekilde değerlendirilmesi, yeşil alan miktarının artmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

2- Kullanılan bitki türleri açısından parkların değerlendirilmesi ve öneriler:

- Araştırma alanında örnek olarak seçilen 19 parkta kullanılan bitki taksonları (Author dahil), familyaları, Türkçe adları, adetleri ve görsel özellikleri Ek 1’de yer almaktadır. Araştırma alanlarından projesine sadık kalınarak tesis edilen ve (2008) hizmete giren Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı bitki takson ve bitki sayıları açısından araştırma alanı verilerini istatistiksel olarak saptırdığı (alanın geneli yansıtmadığı) için ayrı olarak değerlendirilmiştir.
- Bu tablodan hareketle araştırma alanındaki 18 parkta kullanılan toplam ağaç sayısı 757’dir. Parklarda en çok kullanılan ağaç türleri; % 12 *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera” (93 adet), % 8 *Platanus x acerifolia* (59 adet), % 7 *Fraxinus angustifolia* (54 adet), %7 *Prunus serrulata* “Kanzan” (54 adet) ve

% 6 *Acer negundo* (44 adet) olarak saptanmıştır. Bu türlerin çok kullanılması nedeni; İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin kolay temin ettiği ve kolayca yetiştirdiği bitkileri, ilçe belediyelerine hibe olarak vermesidir. Bu neden Gül ve arkadaşları (2001), Var (2002) ve Karaşah (2006)'ın yapmış oldukları çalışmalarla uyum göstermektedir.

- 18 parkta kullanılan toplam çalı sayısı 245'tir (Tablo). Bu çalılarından en çok kullanılanlar ise %20 *Ligustrum ovalifolium* (50 adet), %19 *Juniperus communis* (47adet), %18 *Photinia x fraseri* (45 adet), %9 *Rosa* (23 adet) ve %8 *Nerium oleander* (21 adet)' dir. Bu miktar 18 park düşünüldüğünde oldukça azdır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin almış olduğu karar doğrultusunda, kullanıcıların güvenlikleri gereği (tinercilerin, kapkaççıların gizlenmelerine ortam sağlayabileceğinden) çalı türlerinin kullanılmamasına ve mevcut çalı kitlelerinin kaldırılması kararına uyulmasıdır. Doğru yerde doğru çalı türlerinin kullanılması peyzaj mimarının hünerisini yansıtacaktır. Farklı türdeki bitkilerin kombinasyonları ile mekanların görsel kalitesi arttırılacaktır.
- Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı (Araştırma Alanı 4)'nda 5 türden toplamda 46 adet ağaç kullanılmıştır. Bu ağaçların tümü egzotik türlerdir. Bunların içinde $\times$ *Hesperotropsis leylandii* (Syn. $\times$ *Cupressocyparis leylandii*) (20 adet), $\times$ *Hesperotropsis leylandii* "Spiralle" (12 adet), *Magnolia grandiflora* (9 adet) dır. Parkta 26 çalı taksonundan 2792 adet kullanılmıştır. Bu parkta kullanılan çalı miktarının, diğer 18 parkta kullanılan toplam çalı miktarının (245 adet) 11 katından daha fazla olduğu dikkat çekmektedir. En çok kullanılan çalı türlerinden 1500 adet *Buxus sempervirens*, 200 adet *Cotoneaster wateteri* "Cornubia" ve *Pittosporum tobira* "Nana" örnek olarak verilebilir (Tablo 4.12) .

➤ İncelenen 18 parkta kullanılan 55 ağaç taksonunun %47 (26)'si egzotiktir. 19 çalı taksonunun %42 (8)'si egzotik çalıdır (Ek 1).

- Bu tespitlerden parklarda bitki çeşitliliğinin az olduğu ve çeşitliliğin artırılmasına yönelik çalışmalarda bölgenin ekolojik koşullarına uygun bitki türlerinin tespit edilip (Ek 5, Ek 6) projelerde kullanılması gerekmektedir.
- Doğal türler egzotik bitkilere göre daha dayanıklı ve bölgesel iklim ekstremlerinden daha az etkilenirler. Ayrıca doğal türlerin bakım masrafları da

(sulama, gübreleme, ilaçlama v.b.) egzotik türlere nazaran daha azdır. Bu nedenle; doğal türlerin öncelikli olarak seçilmesi gerekmektedir.

3- Bitkilendirme Tasarımına ilişkin değerlendirilmeler ve öneriler:

Bitkilendirme tasarımında; öncelikle amacın belirlenmesi (fonksiyonellik) ve amaca uygun türlerin seçiminde mevcut ekolojik koşullara uyumluluğun olması gereklidir. Daha sonra bitkilerin görsel karakteristikleri (estetik) ile bunların mevsimsel değişimi göz önünde tutularak bitki aranjmanları (bitki kompozisyonları) oluşturulmalıdır. Bitkilendirme tasarımında bu değişkenlerin hepsinin aynı anda düşünülerek planlamanın yapılması başarıyı sağlayacaktır.

Tezin bitkilendirme tasarımına ilişkin değerlendirmelerinde; tasarım öğeleri (çizgi, form, renk ve tekstür) ile ilkeleri (tekrar, değişkenlik, denge, vurgu, dizi, koram ve Oran) ışığında farklı öneriler getirilmiştir.

➤ **Ölçü**, bitkilendirme tasarımı öğelerinden en önemlisidir. Tasarımda kullanılan bitkilerin seçimi yapılırken bitkinin boyutları (boyu, tepe tacı genişliği) bilinmelidir. Tez kapsamında bitkilerin boyutlarından sadece boyu değerlendirilmiş olup, tepe tacı genişliği değerlendirilmemiştir. Araştırmaya konu örnek alanlarda, mekanın kullanıcıları, mekanın büyüklüğü, fonksiyonu ve bitki boyutu ile bunların birbirleriyle olan ilişkileri düşünülmeden standart her parkta aynı türler kullanılmıştır.

- 19 parkta yapılan tespitlerden elde edilen verilere göre boylu ağaçlardan *Platanus x acerifolia* ve *Fraxinus angustifolia* en çok kullanılan türlerdir. *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Prunus serrulata* “Kanzan” ve *Acer negundo* en çok kullanılan orta boylu ağaçtır. Çalı türlerinden en fazla *Buxus sempervirens*, *Pitosporum tobira* "Nana" ve *Lavandula angustifolia* bodur çalıları kullanılmıştır. Ölçü bakımından tür çeşitliliği tespit edilmemiştir.
- Kullanılacak bitkinin boyutu, mekanın ve kullanıcıların boyutları ile orantılı olmalıdır. Örneğin çocuk oyun alanında, çocuk ölçeğine uygun orta boylu bitkilerin, geniş olan yollarda boylu ağaçların, dar olan yollarda da kısa boylu ağaçların kullanılması uygun olacaktır. kullanılmalıdır.

➤ **Form** tasarımın önemli öğelerinden birtanesidir. Tasarımda estetik ve işlevsel yönden uygun formun kullanılması gerekir. Bitki tek başına form etkisi yaratırken, grup

halinde bitkilerin silüet etkisinden bahsedilebilir. İncelemeye konu parklarda grup şeklinde bitkilendirmeler olmadığından, silüet etkisi sözkonusu değildir. Soliter (tek) olarak kullanılan bitkilerin çoğunlukla yuvarlak forma sahip olduğu görülmüştür. Araştırma alanındaki parklarda *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, *Platanus x acerifolia*, *Fraxinus angustifolia* ve *Acer negundo* gibi ağaçların hepsi yuvarlak formudur. Araştırma alanlarından sadece Merkez Mahallesi Otoparküstü Parkı’nın girişlerinde vurgulayıcı form olarak *Ilex aquifolium* “Pyramidalis”, aynı parkın dinlenme alanı girişlerinde de spiral formlu $\times$ *Hesperotropsis leylandii* “Spiralle” kullanılmıştır. Pituresk form olarak sadece bir parkta (Valide Sultan parkı) yaşlı *Platanus x acerifolia* tespit edilmiştir.

- Yuvarlak form, doğada hakim olan formdur. Dolayısı ile bu formun düzenlemelerde çok tekrarlanması doğal peyzajın hissedilmesi açısından önemlidir. Ayrıca yuvarlak ve dağınık formlarda gölgeleme etkisi de diğer formlara nazaran daha fazladır.
- Diğer formların (sarkık, sütun, piramit v.b.) da refakatçi olarak sınırlı sayıda düzenlemeye katılması gerekmektedir. Bu formların çok kullanılması monotonluk etkisi yaratmaktadır. Örneğin park girişlerinde dikkat çekici form olarak piramit (*Platycladus orientalis* “Pyramidalis”, *Ilex aquifolium* “Pyramidalis”) ya da sütun formun (*Taxus baccata* “Fastigiata”, *Populus nigra* kullanılması gibi.

➤ **Tekstür** bitkilerin en az kullanılan tasarım ögesi olmasına rağmen, görsel ilgi yaratma bakımından en fazla potansiyele sahip olanıdır. Yaprğını döken ve herdem yeşil bitkilerde, form ve yaprak renginden çok tekstür çeşitliliği vardır (Ayaşlıgil, 2004). Araştırma alanında yapılan incelemelerde yapraklanmadan kaynaklı tekstür incelemeleri sonucunda ince tekstürlü *Robinia pseudoacacia* “Umbraculifera”, kaba tekstürlü *Platanus x acerifolia*, orta tekstürlü *Fraxinus angustifolia*, *Prunus serrulata* “Kanzan” ve *Acer negundo* kullanılmıştır.

- Tekstür ustaca kullanıldığında, gözleyen kişinin ilgisi belli noktalara çekilebilir. Birbirinden çok farklı tekstürler (kaba-ince gibi) biraraya getirildiğinde kompozisyon dinamik bir yapı kazanır. Fakat bunun çok fazla uygulanması gözleyicide stres yaratacağından bitkilendirmelerde tekstür geçişleri, tedrici olmalıdır. Örneğin kaba tekstürden (*Magnolia grandiflora*, *Platanus x*

acerifolia), orta tekstüre (*Prunus serrulata*) ve ince tekstürün (*Albizia julibrissin*) birbirini takip etmesi gibi.

- Tekstür, yanıltıcı perspektif yaratmada etkin bir araçtır. Şöyleki, ince tekstürler, görsel güçleri düşük olduğundan gözleyiciden uzaklaşıyormuş gibi görünürler. Düzenlemelerde tekstürün uygun kullanımı ile mekanların algılanan büyüklüğü arttırılabilir ya da azaltılabilir. Araştırma alanındaki komşuluk ünitesi parklarında, alanın daha büyük olarak algılanması için ince veya orta-ince tekstürlerin kullanımı doğru olacaktır. Mekansal olarak büyük olan parklarda ise kaba ve orta tekstürlerin hakim kılınması gerekmektedir.

➤ **Renk**, tasarımda sürekliliği olmayan ya da mevsimlere göre değişen bir öğedir.

Örnek parklarda çiçeklendiği zaman *Prunus serrulata* “Kanzan” (pembe renk), *Cercis siliquastrum* (morumsu pembe), *Lagerstromia indica* (pembe), *Ligustrum japonicum* (beyaz), *Malus floribunda* (pembesi beyaz) ve *Catalpa bignonioides* (beyaz) rengin kaynağını oluşturmaktadır (Ek 1). Yaz mevsiminde ise rengin kaynağını yapraklar oluşturmaktadır. Araştırma sahasında yeşil yaprağa sahip türler yanında, sınırlı sayıda *Prunus cerasifera* “Pissardi Nigra” gibi bronz yaprağa sahip bitkilerde kullanılmıştır. Araştırmaya konu örnek parklarda genellikle monokrom renk hakim olarak kullanılmıştır.

- Bitkilendirme tasarımında yeşil renk ve varyasyonları olan zümrüt yeşili, sarımsı yeşil, grimsi yeşil- kırmızımsı yeşil, siyahımsı yeşil ve mavimsi yeşil hakim kılınmalı, renkli yaprağa sahip türler sınırlı sayıda kullanılmalıdır.
- Görsel enerjisi yüksek olan, açık-berrak yeşil yaprak rengine sahip bitkiler gölgeli yerlerde kullanıldıklarında çok uzak mesafelerde de algılanabilirler. Mat renkler ise nötr olduklarından ve görsel açıdan çekici olmadıklarından, gözün dinlenebileceği yerlerde bu tür renkler çok değerlidir. Donuk (mat) renkler, görsel enerjisi yüksek olan renklerle kombine edildiklerinde denge ve kontrast oluştururlar.
- Bazı bitkilerin mevsime bağlı olarak değişen yaprak rengi de tasarımcı tarafında gözardı edinilmemesi gereken bir husustur. Örneğin; sonbahardaki altın sarısı yaprak renkleriyle *Ginkgo biloba* (mabet ağacı), *Liriodendron tulipifera*, *Liquidambar orientalis* ve *Acer saccharum* ile bronz kırmızısı yaprak renkleri

Liquidambar styraciflua, *Acer sacharinum*, *Pyrus calleryana* “Chanticleer”, *Euonymus alatus* ve *Quercus rubra* gibi türlere düzenlemelerde yer verilmelidir.

- Kış mevsiminde rengin kaynağını herdem yeşil ibreli ve geniş yapraklı bitkilerin sahip olduğu yeşil ve yeşilin tonları oluşturmaktadır. Örneğin; ibrelilerden *Pinus* sp., *Juniperus* sp., *Cedrus* sp., *Cupressus* sp. ve *Platycladus orientalis* türleri ile geniş yapraklılardan *Laurus nobilis*, *Prunus laurocerasus* ve *Ilex aquifolium* gibi.
- Mevsimlik çiçekler kullanılmak suretiyle parklarda monokrom düzenlemeler canlandırılmalıdır.
- Rengin vurgu amaçlı kullanımı, formun kullanımı ile aynı oranda etkiye sahiptir. Bazı durumlarda bitkilerin görsel enerjileri, form ve rengin birarada kullanılması sonucunda daha da yükseltilebilir. Örneğin; parkın girişlerinde piramit formlu yeşil yapraklı *Picea orientalis* yerine, yine piramit forma sahip kül mavisi renkte *Picea pungens*’in kullanılması dikkati daha fazla çekecektir.

Tasarım öğeleri hiçbir zaman tek olarak ele alınmamalıdır. Birbirini tamamlayan ve dengeleyen kompozisyonlar yaratmak için çizgi, form, tekstür ve renk birlikte değerlendirilmelidir. Tekstür, bazı durumlarda renk ve formdan daha güçlü olabilir. Bazen form ya da renk daha güçlüdür. Araştırma alanlarından Merkez Mahallesi Otopark üstü düzenlemesinin sınırlarında oluşturulan beton saksılıkların içerisinde kaba tekstürlü, piramit formlu, parlak koyu yeşil yapraklı *Magnolia grandiflora* “Pyramidalis”’in, çevresinde ince tekstürlü, dağınık formlu, bronz yeşilinden başlayıp taze yeşil renge kadar değişik yaprak renginde *Nandina domestica* kullanılmıştır. Kompozisyon oluşturulurken tasarım öğelerinden en az birinin aynı görsel enerjiye sahip olması gerekmektedir. Bahse konu olan örnekteki *Nandina domestica* nın yerine yaprak rengi açısından manolya ile aynı görsel enerjiye sahip *Pitosporum tobira* “Nana” nın kullanılması daha uygun olacaktır.

➤ Araştırma alanındaki bitkilendirmelerin tasarım ilkeleri açısından değerlendirilmesi: Araştırma alanı olarak seçilen örnek parklarda sanat prensipleri (tasarım ilkeleri) neredeyse hiçbirinde kullanılmamıştır (Ek 2) .

- **Tekrar**, parklarda fonksiyon alanlarını birbirine bağlayan yollarda, sınır bitkilendirmelerinde, bazı mekanların sınırlarının oluşturulmasında ve yollarda

yönlendirmeyi sağlamak için kullanılan tasarım ilkesidir. Örneğin parktaki spor alanlarının çevresinde yapılacak hem görüntü, hem de gürültü perdesi amaçlı bitkilendirmelerde tek türden eşit aralıklarla dikilmiş bitkiler kullanılmalıdır (tam tekrar).

- **Değişkenliğe** peyzaj objeleri arasında boyut, renk, tekstür ve çizgi-form açısından farklılıkların uygulanması monotonluğua gidereceğinden düzenlemelerde yer verilmelidir. Bitkilendirme tasarımında form ve renk ile zıtlık kolay bir şekilde uygulanabilir.
- **Denge** parkın genelinde sağlanırken, özelde yani fonksiyon alanlarında da kendi içinde bir denge olmalıdır. Bu denge kullanılan ibrelili kitle ile yapraklı kitle denge olması gerekirken, kitle boşluk ilişkisi açısından denge sağlanmalıdır.
- **Vurgu**, gerek parkın girişlerinde gerekse parkın içindeki fonksiyon alanlarına girişlerde kullanılması gereken sanat prensibidir. Girişlerde tasarım ilkelerinde gerek renk, gerek form ve gerekse tekstür açısından görsel enerjisi yüksek vurgu amaçlı bitkilendirme yapılmalıdır.
- **Koram** çoğunlukla yollarda kullanılan tasarım ilkesidir.
- **Oran** dinlenme alanlarında mekanın büyüklüğü ile uygun Orante bitki türleri seçilmelidir. Çocuk oyun alanlarında çocuğun boyu ile orantılı olarak ölçeğe yer verilmelidir.

➤ Araştırma alanındaki bitkilerin üstlendiği işlevler açısından değerlendirildiğinde; (Tablo 5.1 ve EK 2); 19 parkın girişlerinden sadece 1 tanesinde ilişkilendirme ve fon oluşturma kullanılmışken, 2 tanesinde ise vurgulayıcılık özelliğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Yollarda 19 parkın 6 tanesinde ilişkilendirme, 7 tanesinde bağlama, 3 tanesinde birleştirme ve 2 tanesinde görüş çerçeveleme özelliği bulunmaktadır. 19 parktaki dinlenme alanlarından sadece 10 tanesinde mekan oluşturma işlevine yer verilmiştir. İncelenen 19 parktan 15 tanesinde çocuk oyun alanı vardır. Tablodan anlaşıldığı gibi hiçbir parkta bitkilerin işlevlerinden faydalanılmamıştır. Açık alanlardan 11 tanesinde yumuşatma özelliği kullanılmıştır. Aslında burda bahsedilen yumuşatma gerçek anlamda uygulanmamış olmasına rağmen, parkın çevresindeki binaların vermiş olduğu beton görüntüsünün arasında parkın sağladığı yeşil dokunun rahatlatıcı etkisi dikkate alınmıştır. 11 parkın sınırlarında çevreleme-kuşatma ve yumuşatma işlevleri

kullanılmıştır. 4 parktaki yürüyüş yollarından sadece 2 parktakiler de ilişkilendirme bağlama, yönlendirme kullanılmıştır. Araştırma konusu 20 parktan 7 tanesinde mimari yapı (kafeterya, heykel) bulunmaktadır. Bu parklardan 2 tanesinde perdeleme ve fon oluşturma özelliklerine yer verildiği tespit edilmiştir. 12 parkda bulunan spor alanlarında ve 7 parkta bulunan su alanlarında herhangi bir bitkisel materyal kullanılmamıştır.

Tablo 5.1: Bitkilendirme tasarımı açısından parkların özeti (Ek B tablosundan uyarlanmıştır).

	Girişler (19 Park)	Yollar (19 Park)	Dinle. A. (19 Park)	Çocuk O. A. (14 Park)	Açık A. (19 Park)	Sınırlar (19 Park)	Spor A. (19 Park)	Yürüyüş Yolları (4 Park)	Mimari Yapılar (7 Park)	Su alanları (7 Park)
Mekan oluşturma	--	--	10	--	--	--	--	--	--	--
İlişkilendirme (Bağlama)	1	6	1	--	--	--	--	2	--	--
Çevreleme- Kuşatma	--	--	--	--	--	11	--	--	--	--
Oryantasyon	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Yönlendirme	--	7	--	--	--	--	--	2	--	--
Mahremiyeti sağlama (Perdeleme)	--	--	--	--	--	--	--	--	2	--
Tamamlayıcı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Birleştirici	--	3	--	--	--	--	--	--	--	--
Vurgulayıcı	2	--	--	--	--	--	--	1	--	--
Fon oluşturucu	1	--	--	--	--	--	--	--	2	--
Yumuşatıcı	--	--	--	--	11	11	--	--	3	--
Görüş çerçeveleyici	--	2	--	--	2	--	--	--	--	--
Dekorasyon malzemesi	--	--	--	--	--	--	--	--	1	--

➤ Girişlerde hiçbir bitki kullanılmamıştır. Girişler kullanıcılar tarafından cezbedici (davetkar) hale getirilmesi için giriş bitkilendirmesi çok önemlidir. Buralarda yapılacak soliter bitki ile vurgu yapılması bu cazibenin yaratılmasında etkili olacaktır. Biçimsel zıtlıklarla vurgu yapılabilir (Yıldızcı, 1988). Soliter bitkinin yanında, bitkilerin görsel özelliklerinden (ölçü, form, tekstür ve renk) ve bitkisel tasarımın ilkelerinden (kontras, tekrar, vurgu ve koram) faydalanılarak, kullanıcıları parka çekecek şekilde estetik bitkisel düzenlemeler yapılmalıdır.

➤ Parkların yollarında amaç, kullanıcıları bir yerden bir yere götürmek olduğundan, yapılacak bitkilendirmeler de yönlendirmeye, birleştiriciliğe, ilişkilendirmeye (bağlama) ve oryantasyona önem verilmelidir (Booth, 1996). Yol bitkilendirmesi yapılırken seçilecek bitkilerin yol genişliği ile orantılı olmasına ve kullanılacak ağaçların büyüklükleri ile ölçülü olacak şekilde yoldan ve birbirleri ile olan mesafelerine dikkat edilmelidir. Örneğin Ana yol olarak belirlediğimiz yolun bitkilendirmesi yapılırken *Platanus x acerifolia* kullanacak isek yolun 2 m paraleline dikilirken hat boyunca bitki dikim aralıkları 10 -12m olmalıdır. Ek-7’de Pamay’ın Peyzaj Mimarisi kitabından oluşturulmuş yol ağaçlandırmalarında kullanılacak bitkilerin listesi yer almaktadır.

➤ Dinlenme alanları dinlenme alanlarında yapılacak bitkilendirmede dikkat edilecek en önemli husus mekan oluşturma olmalıdır. Bunun yanında yazın gölgeleme kışın güneşlenmeye imkan verecek nitelikte bilhassa yaprağını döken, geniş taç yapılı ağaçlar seçilmelidir.

➤ Çocuk oyun alanlarında yapılacak bitkilendirmelerde ise çocukların boyutları dikkate alınarak bitki seçimi yapılmalıdır. Bitki seçiminde allerjen ve zehirli olan türlere kesinlikle yer verilmemelidir. Farklı türde ve farklı özelliklerde bitkilerin kullanılması çocukların hayal dünyasına katkı sağlayacaktır. Fakat bu kullanım güneş ışınlarını tamamen kesmemelidir. Elektrik, telefon gibi tesisatların, ürkütücü manzaraların uzak tutulması sağlanmalıdır (Çakar, 2003). Çocuk oyun alanlarının yanlarında ailelerin çocuklarını rahat bir şekilde görüp aynı zamanda dinlenebileceği alanlar tasarlanmalı ve uygun bitki türleri ile mekan oluşturmakta, çocuk oyun alanının fonksiyonelliğini artıracaktır. Alanda gölge oluşturacak geniş taçlı ağaçlar kullanılmalıdır. Çocukların güneş ışınlarından maksimum derecede faydalanması için geniş çim alanlarına yer verilmesi gerekir. Bunun yanında çocuğun gölgelenmesini sağlayacak ağaç altları da mutlaka tasarlanmalıdır. Oyun alanları tüm yıl boyunca kullanılabilir nitelikte olmalıdır. Rüzgar ve güneş iki önemli faktördür. Oyun alanlarına kış güneşi girmeli, yaz güneşinden ve kış rüzgarından korunmalıdır (Tekkaya, 2001).

➤ Sınırlarda yapılacak bitkilendirmede çevreleme-kuşatma hususuna dikkat edilmelidir. Araştırma kapsamında ele alınan 20 parkta genellikle sınırlarda çevreleme

elemanı olarak beton duvar, taş duvar, demir korkuluk gibi cansız materyaller yanında da bazı parklarda da belli dikim aralıklarında orta boylu ağaçlar kullanılmıştır. Ancak çevreleme amaçlı yapılacak bitkilendirmelerde ağaçlar tek başına sınırlayıcı olamazlar bunların yer yer çalılarla desteklenmesi gerekmektedir. Ek-8’de Pamay’ın Peyzaj Mimarisi kitabından oluşturulmuş sınırlar da kullanılacak bitkilerin listesi yeralmaktadır.

➤ Spor alanları yapılacak bitkilendirmede spor alanının cinsine göre en önemli husus gürültü ve görüntü perdeleme yada gölgeleme amaçlı mekan oluşturma bitkilendirmeleri olmalıdır.

➤ Mimari yapılarda (kafeterya, heykel v.b.) bitkilerin tamamlayıcılık, birleştiricilik, fon oluşturma gibi özelliklerinden faydalanarak tasarımlar yapılmalıdır. Mimari yapılarda görülmesi istenen objeler bitkilerle çevrenmek suretiyle etkinlikleri artırılır (Gültekin, 1990).

Halkın rekreatif ihtiyaçlarına cevap verme amacıyla tesis edilen parkların bitkilendirilmelerinde dikkat edilmesi gereken hususlar;

- Yeni tesis edilecek parklar için belediyelerce standartların belirlenmesi (niteliksel ve nicelik açıdan);
- Yeşil alan yönetim rehberinin oluşturulması;
- Her bir park için veri tabanı (özellikle bitkisel materyale ilişkin) oluşturulması; bitkilerin gelişiminin kayıt altına alınması ve bakımlarının bir yönetim planı dahilinde gerçekleştirilmesi;
- Kullanılacak türlerin öncelikle kentin ekolojik yapısına uyumluluk gösteren doğal türlerden seçilmesi ve tür zenginliğinin yaratılması;
- Bitkilerin bir araya getirilmesinde öncelikle fonksiyonellik, daha sonra estetik anlayışın hakim olması;
- Bitkiler seçilirken ekolojik, ekonomik ve estetik olarak belirlenmesi;

şeklinde özetlenebilir.

KAYNAKLAR

ACAR, C., 2001, Bitkilendirme Tasarımı; K.T.Ü. Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü basılmamış Ders Notları, Trabzon.

AKALP, T., 2013 TYBS-202 Araştırma Yöntemleri, Ahmet Yesevi Üniversitesi, (Online ziyaret tarihi 18.08.2013).

AKDOĞAN, G., 1984, Doğa Düzenleme Ders Notları, Y.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul.

AKDOĞAN, G., 1987. Doğa Düzenleme Ders Notları, Yıldız Teknik Üniversitesi F.B.E. Peyzaj Planlama Yüksek Lisans, İstanbul.

ARNOLD, H., F., 1980: Trees in Urban Design, New York Van Nostrand Reinhold Company, USA.

AUSTIN, R. L., 1982, *Desing with Plants*, Van Nostrand Reinhold, New York, USA.

AYAŞLIGİL, Y., 2004, İ.Ü. Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Bitkisel Tasarım Dersi Notları, İstanbul.

AYDEMİR, S., 1999, Açık alanlar ve Rekreasyon, Kentsel Yeşil Alanlar, Trabzon.

BOOTH, N. K., 1996, *Basic Elements of landscape Architectural Desing*, Elsevier, New york.

CARPENTER, P. L., WALKER, T. D., 1998, *Plants in Landscape*, Waveland Press Inc., İllinois, USA.

ÇAKAR, H., 2003, Bornova'nın Çocuk Oyun Alanlarının Peyzaj Mimarlığı Yönünden Etüdü ve Daha Uygun Koşulların Oluşturulmasına Yönelik Bir Araştırma, Ege Üniv., Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

DAVIS, P. H., 1965-1988, *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, University of Edinburgh, Edinburgh at the University Pres, Volume I-X.

DIRR, M.A., 1998, *Manual of Woody Landscape Plants: Their Identification Ornamental Characteristics, Culture, Propagation and Uses*, ISBN:08756377957.

DMİ, 2009, *İl ve ilçelerimize ait istatistiki veriler* [online], Devlet meteoroloji işleri müdürlüğü, <http://www.dmi.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=ISTANBUL>, [Ziyaret Tarihi: 04 Şubat 09].

Encyclopedia Britannica, 1974 cilt no:3, U.S.A.

ERDURAN, F. ve KABAŞ, S., 2010, Parklarda Ekolojik Koşullarda Dengeli, İşlevsel Ve Estetik Bitkilendirme İlkelerinin Çanakkale Halk Bahçesi Örneğinde İrdelenmesi Ekoloji Dergisi. 19, 74, 1-73.

EROGLU, E., KESİM, G.A., MÜDERRİSSOĞLU, H., 2005, Düzce Kenti Açık Ve Yeşil Alanlarındaki Bitkilerin Tespiti Ve Bazı Bitkisel Tasarım İlkeleri Yönünden Değerlendirilmesi, Tarım Bilimleri Dergisi 11(3) sf:270-277.

FITSCHEN, J., 1994, *Gehölzfloramit Früchteslüssel*, ISBN:3-494-01221-0.

GÜL ve KÜÇÜK 2001, Kentsel Açık-Yeşil Alanlar Ve Isparta Kenti Örneğinde İrdelenmesi, Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi Seri:A Sayı:2, Isparta.

GÜLTEKİN, E., 1990, Bitki kompozisyonu, Ders Kitabı, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ofset Ve Teksir Atölyesi, Adana.

GÜNEY, A., 1992, Temel Tasar, Yayınlanmamış Ders Notları, İzmir.

IPNI, 2013, The International Plants Names Index [online], <http://www.ipni.org/ipni/plantnamesearchpage.do>, (Ziyaret Tarihi, 18.08.2013)

KARAŞAH, B., 2006, Kentsel Dokuda Bitkilendirme Tasarımında Yapılan Yanlışlıkların Belirlenmesi “Trabzon Örneği”, K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Y. Lisans Tezi, Trabzon.

KAYACIK, H., 1980, *Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği*, I. Cilt, GYMnospermae (Açık Tohumlular), İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, İ.Ü. Yayın No: 2642, O.F. Yayın No: 281, İstanbul.

KAYACIK, H., 1981, *Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği*, II. Cilt, Angiospermae (Kapalı Tohumlular), İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, İ.Ü. Yayın No: 2766, O.F. Yayın No: 287, İstanbul.

KAYACIK, H., 1982, *Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği*, III. Cilt, Angiospermae (Kapalı Tohumlular), İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, İ.Ü. Yayın No: 3013, O.F. Yayın No: 321, İstanbul.

KELEŞ, R., 1980, *Kent Bilim Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

KIZILASLAN, S., 2007, Trabzon Kenti Park Ve Bahçelerinin Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından İncelenmesi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Y. Lisans tezi, Ankara.

KORKUT, A., 2002, *Peyzaj Mimarlığı*, 3. Baskı, Hasad Yayıncılık Ltd. Şti, ISBN: 975-8377-15-9, İstanbul.

KRUSSMANN, G., 1984, *Manual of Cultivated Broad-Leaved Trees & Shurbs*, Volume I, A-D, Timber Press, Oregon, ISBN: 0-917304-78-0.

KRUSSMANN, G., 1985a, *Manual of Cultivated Broad-Leaved Trees & Shurbs*, Volume II, E-PRO, Timber Press, Oregon, ISBN: 0-88192-005-3.

KRUSSMANN, G., 1985b, *Manual of Cultivated Conifer*, Timber Press, Oregon, ISBN: 0-88192-007-X.

KRUSSMANN, G., 1986, *Manual of Cultivated Broad-Leaved Trees & Shurbs*, Volume III, PRU-Z, Timber Press, Oregon, ISBN: 0-88192-006-1.

MOLNAR, D. J. and RUTLDGE, A.J., 1986, *Anatomy of a Park*, A.S.L.A. McGraw-Hill Book Company, USA

MONDON, A.V., 1982. *Built For Change*, Newyork.

MOTLOCH, D. J., 1991, *Introduction to landscape desing*, Reinhold Company, USA.

NELSON, W. R., 2004, *Planting Desing: A Manual of theory and Praticce*, Stipes Publishing L.L.C. Champaign Illionois 61820.

ÖNDER, S., MEMLÜK, Y., 1997, Konya Kenti Selçuklu İlçesinde Çocuk Oyun Alanlarının Fiziksel Yönden İncelenmesi Ve Yeterlilikleri Üzerinde Bir Araştırma, S.Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi 11, Konya.

ÖZBİLEN, A., 2000, Temel Tasar, K.T.Ü. Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Basılmamış Ders Notları.

ÖZGÜÇ, İ. M., 1998. Çocuk Oyun Bahçelerinde Tasarım İlkeleri, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Sayı:5, İstanbul.

ÖZYUVACI, N., 1999, *Meteroloji ve Klimatoloji*, İ.Ü. Orman Fakültesi Yayınları, Rektörlük No. 4196, Fakültesi No. 460, ISBN:975-404-544-5, İstanbul.

PAMAY, B. 1979, *Park Bahçe ve Peyzaj Mimarisi*, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, İ.Ü. Yayın No:2486, O.F. Yayın No: 264, Çağlayan Basımevi, İstanbul.

ROBINSON, N., 1992, *The Planting Desing Handbook*, Ashgate Publishing Company, Hampshire, England.

STEPHENS, T., 2005, *Principles&Elements Of Landscape Desing*, <http://www.yourLandscapeSolutions.com>, 16.07.2005

TAU, 2000, 3194 Sayılı İmar Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Ankara.

TANRIVERDİ, F., 1987, Peyzaj mimarlığı: bahçe sanatının temel ilkeleri ve uygulama metodları, Atatürk Üniversitesi Yayınları no.291, ders kitapları serisi; no.49., no.643, Ziraat Fakültesi Yayınları, Erzurum.

TEKKAYA, E. 2001, Tasarlanmış Çocuk Hakları:Ankara Çocuk Oyun Alanları, Milli Eğitim Dergisi, Sayı:151, <http://www.yayim.meb.gov.tr/dergiler/151/tekkaya.htm>

TURAN, L., 2003, Bursa Soğanlı Botanik Parkı'nın bitkisel tasarımının değerlendirilmesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Y. Lisans tezi, İstanbul.

TUBİVES, 2013, Türkiye Bitkileri Veri Servisi [online], http://turkherb.ibu.edu.tr/index.php?sayfa=hizli_ara (Ziyaret Tarihi 18.08.2013)

ULUĞ, H., 2007, Kuzey Adana' Daki Çocuk Oyun Alanlarının Bitki Seçimi Yönünden İrdelenmesi, Adana.

USDA, 2010, United State Departments of Agriculture [online], Natural Resources Conversation Service, <http://plants.usda.gov/java/nameSearch> (Ziyaret Tarihi 18.08.2013)

UZUN, G., 1993, Kentsel Rekreasyon Alan Planlaması, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Ders Kitabı No: 48, Adana.

UZUN, G., 1999, Temel Tasarım, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Ders Kitabı No: 196, Adana.

VAR, M., 1997: Bitkilendirme Tasarımı, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Basılmamış Ders Notları, Trabzon.

YALTIRIK, F., 1988a, *Dendroloji I*, İ.Ü. Orman Fakültesi Yayınları, Yayın No: 386 ISBN:975-404-094-x, İstanbul.

YALTIRIK, F., 1988b, *Dendroloji II*, İ.Ü. Orman Fakültesi Yayınları, Yayın No: 390 ISBN:975-404-095-8, İstanbul.

YALTIRIK, F., 1991, *Bazı Yapraklı Ağaç ve Çalılarının Kışın Tanınması* (Uygulama Kılavuzu), Ormancılık Eğitim ve Kültür Vakfı, Yayın No:5, İstanbul.

YILDIZCI, A. C., 1988, Bitkisel Tasarım, Atlas Ofset, İstanbul

YILDIZCI, A. C., 1982, Kentsel Yeşil Alan Planlaması ve İstanbul Örneği, Doçentlik Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

YILMAZ, R., 2006, Tekirdag Halkının Tasarım Bitkilerine Olan Talebinin Belirlenmesi Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

URL-1. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.4877&sourceXmlSearch=&MevzuatIliski=0>[Ziyaret Tarihi: 28.10.13].

URL-2. <http://www.ankara.bel.tr/index.php?cid=4245> [Ziyaret Tarihi: 28.07.13].

URL-3., http://www.ibb.gov.tr/tr-TR/BilgiHizmetleri/Istatistikler/Documents/bldhizmetleri/2010/parkvebahceler_mud_2004-%202010.pdf [Ziyaret Tarihi: 28.07.13].

URL-4., <http://www.turkcebilgi.com/images/imgk/harita-istanbul-ilceleri.png> [Ziyaret Tarihi: 15.02.10].

URL-5., <http://www.gaziosmanpasa.bel.tr/bpi.asp?caid=60&cid=1373>) [Ziyaret Tarihi: 15.02.10].

.

EKLER

EK 1: Araştırma Alanındaki Bitkilerin Listesi.

EK 2: Parkların Bitkilendirme Tasarım Açısından Değerlendirilmesi

EK 3: Parkların Büyüklüklerine Göre Fonksiyon Elemanlarının Analizi

EK 4: Gaziosmanpaşa İlçesi Park, Yeşil Alan ve Ağaçlandırma Alanları Adres Listesi

EK 5: İstanbul Florasında Doğal Yetişen Ağaç ve Ağaçcıklar (Flora Of Turkey'den)

EK 6: İstanbul Florasında Doğal Yetişen Çalı Türleri (Flora Of Turkey'den)

EK 7: Yol Ağaçlandırmalarında Kullanılacak Bitkiler (Pamay'a göre)

EK 8: Sınırlarda Kullanılacak Bitkiler (Pamay'a göre)

EK 1: Araştırma Alanındaki Bitkilerin Listesi.

Sıra No	TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																					
					Yapraklanma	TEKSTÜR			FORM- BİÇİM								ÖLÇÜ						RENK			
						İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Piramit Formlu	Yuvarlak Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Formlu	Sarkıcı Formlu	Pitoresk Formlu	Palmiye Formlu	Sürünücü Formlu	Boylu Ağaçlar	Orta Boylu Ağaçlar	Kısa Boylu Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Yaprak Rengi	Çiçek Rengi
1	× <i>Cupressocyparis leylandii</i>	CUPRESSACEAE	Leylandi Melez Servisi	22	HY	X	X											X							Y	
2	× <i>Cupressocyparis leylandii</i> "Spiralle"	CUPRESSACEAE	Spiral Leylandi Melez Servisi	12	HY	X													X						Y	
3	× <i>Cupressocyparis leylandii</i> "Topiary"	CUPRESSACEAE	Şekilli Leylandi Melez Servisi	2	HY	X													X						Y	
4	<i>Abelia x grandiflora</i> (André) Rehd.	CAPRIFOLIACEA	Büyük Çiçekli Abelya	30	HY	X				X											X				Y	B
5	<i>Acer negundo</i> L.	ACERACEAE	Dişbudak Yapraklı Akçaağaç	44	YD		X			X									X						YS	B
6	<i>Acer negundo</i> L. "Variegatum"	ACERACEAE	Alacalı Dişbudak Yap.Akçaağaç	3	YD		X			X									X						P	
7	<i>Acer palmatum</i> Thunb. "Dissectum Garnet"	ACERACEAE	Japon Akçaağacı	2	YD	X							X							X					K	
8	<i>Acer platanoides</i> L. "Crimson King"	ACERACEAE	Krmz Çınar Yap. Akçaağaç	4	YD			X			X							X							K	
9	<i>Acer platanoides</i> L.	ACERACEAE	Çınar Yap. Akçaağaç	36	YD			X		X								X							YS	
10	<i>Acer tataricum</i> L.	ACERACEAE	Tatar Akçaağacı	9	YD			X		X									X						MY	BY
11	<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	HIPPOCASTANACEAE	Beyaz Çiçekli At Kestanesi	6	YD			X		X								X							Y	BY
12	<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	SIMAROUBACEAE	Cennet Ağacı	4	YD		X			X								X							K	K
13	<i>Berberis thunbergii</i> DC. "Atropurpurea Nana"	BERBERIDACEAE	Bodur Kırmızı Yapraklı Berberis	20	YD	X				X														X	K	
14	<i>Buxus sempervirens</i> L.	BUXACEAE	Adi Şimşir	1500	HD	X					X											X			Y	
15	<i>Carpinus betulus</i> L.	BETULACEAE	Adi Gürgen	3	YD		X			X								X							Y	
16	<i>Catalpa bignonioides</i> Walter	BIGNONIACEAE	Sigara Ağacı	9	YD			X					X						X						Y	B
17	<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Manetti ex Carrière	PINACEAE	Atlas Sediri	13	HY	X			X									X							M	
18	<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.) Manetti "Glauca"	PINACEAE	Mavi(Aşılı) Atlas sedir	6	HY	X			X									X							M	

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı O: Oranj, M: Mor

EK 1 (Devam): Araştırma Alanındaki Bitkilerin Listesi.

[illegible]

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı O: Oranj, M: Mor

EK 1 (Devam): Araştırma Alanındaki Bitkilerin Listesi.

Sıra No	TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
					Yapraklanma	TEKSTÜR			FORM- BİÇİM								ÖLÇÜ						RENK		
						İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Piramit Formlu	Formlu	Oval Formlu	Siltun Formlu	Formlu	Sarkıcı Formlu	Formlu	Palmiye Formlu	Formlu	Boylu Ağaçlar	Ağaçlar	Ağaçlar	Büyük Çalllar	Orta Çalllar	Küçük Çalllar	Bodur Çalllar	Yaprak Rengi
40	Lagerstroemia indica (L.) Pers.	LYTHRACEAE	Oya Ağacı	8	YD		X			X									X					Y	P
41	Laurus nobilis L.	LAURACEAE	Akdeniz Defnesi	6	HY		X					X							X					Y	B
42	Lavandula angustifolia	LABIATAE	Lavanta	200	YD	X										X						X		GY	M
43	Ligustrum japonicum Thunb."Tige"	OLEACEAE	Tijli Japon Kurtbağrı	31	HY		X				X							X						Y	
44	Ligustrum japonicum Thunb."Varigatum Tige"	OLEACEAE	Alacalı T. J. Kurtbağrı	3	HY		X				X							X						YS	
45	Ligustrum ovalifolium Hassk.	OLEACEAE	Oval Yap. Kurtbağrı	50	HY		X				X									X				Y	
46	Liriodendron tulipifera L.	MAGNOLIACEAE	Lale Ağacı	3	YD			X		X								X						Y	O
47	Magnolia grandiflora L.	MAGNOLIACEAE	B. Çiçekli Manolya	25	HY			X		X								X						Y	B
48	Malus domestica Borkh.	ROSACEAE	Elma	1	YD		X			X								X						Y	P
49	Malus floribunda Siebold ex Van Houtte	ROSACEAE	Süs Elması	7	YD		X			X								X						Y	P
50	Morus alba L.	MORACEAE	Ak Dut	3	YD			X		X								X						Y	B
51	Nandina domestica Thunb.	BERBERIDACEAE	Cennet Bambusu	80	YD	X							X								X			K	
52	Nerium oleander L.	APOCYNACEAE	Zakkum	21	HY	X					X									X				Y	P
53	Parthenocissus quinquefolia (L.) Planch.	VITACEAE	Amerikan Sarmaşığı	23	YD			X																K	
54	Photinia x fraseri Dress	ROSACEAE	Alev Çalısı	135	HY			X			X									X				K	
55	Photinia x fraseri Dress "Red Robin"	ROSACEAE	P. Alev ağacı	6	HY			X			X							X						K	
56	Photinia x fraseri Dress "Tige"	ROSACEAE	Alev Ağacı	2	HY			X			X							X						K	
57	Picea pungens Engelm.	PINACEAE	Mavi Ladin	3	HY	X			X									X						MY	
58	Pinus nigra J.F.Arnold	PINACEAE	Kara Çam	74	HY	X			X									X						Y	
59	Pitosporum tobira "Nana"	PITTOSPORACEAE	Bodur Çin Pitosporum	200	HY		X			X											X			Y	
60	Pittosporum tobira (Thunb.) W.T.Aiton	PITTOSPORACEAE	Çin Pitosporumu	1	HY		X			X											X			Y	
61	Platanus X acerifolia Muenchh.	PLATANACEAE	Londra Çınarı	59	YD			X		X								X						Y	
62	Platycladus orientalis (L.) Franco	CUPRESSACEAE	Batı Mazısı	8	HY	X			X									X						Y	
63	Platycladus orientalis (L.) Franco "Aurea Nana"	CUPRESSACEAE	Altını Bodur Top Batı Mazısı	23	HY	X			X													X		SY	
64	Populus alba L.	SALICACEAE	Ak Kavak	6	YD	X				X								X						B	
65	Prunus avium L.	ROSACEAE	Kiraz	2	YD		X				X							X						Y	P

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı O: Oranj, M: Mor

EK 1 (Devam): Araştırma Alanındaki Bitkilerin Listesi.

Sıra No	TÜR	FAMİLYA	TÜRKÇE İSMİ	ADET	BİTKİLERİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ																				
					Yapraklanma	TEKSTÜR			FORM- BİÇİM									ÖLÇÜ						RENK	
						İnce Tekstür	Orta Tekstür	Kaba Tekstür	Piramit Formlu	Formlu	Oval Formlu	Sütun Formlu	Formlu	Sarkıcı Formlu	Formlu	Palmiye Formlu	Formlu	Boylu Ağaçlar	Ağaçlar	Ağaçlar	Büyük Çalılar	Orta Çalılar	Küçük Çalılar	Bodur Çalılar	Yaprak Rengi
66	<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh. "Pissardi Nigra"	ROSACEAE	K. Yapraklı Süs Eriği	34	YD		X				X							X						K	P
67	<i>Prunus domestica</i> L.	ROSACEAE	Erik	3			X				X							X						Y	B
68	<i>Prunus laurocerasus</i> L.	ROSACEAE	Karayemiş	2	HY			X			X									X				Y	B
69	<i>Prunus serrulata</i> Lindl. "Kanzan"	ROSACEAE	Süs Kirazı	54	YD		X				X							X						K	P
70	<i>Punica granatum</i> L.	PUNICACEAE	Nar	2	YD	X					X								X					Y	K
71	<i>Pyrus calleryana</i> Decne. "Chanticleer"	ROSACEAE	Süs Armudu	2	YD		X					X							X					Y	B
72	<i>Pyrus comminus</i> L.	ROSACEAE	Armut	5	YD		X					X							X					Y	B
73	<i>Quercus petraea</i> (Mattuschka) Liebl.	FAGACEAE	Sapsız Meşe	1	YD		X				X							X						Y	
74	<i>Quercus robur</i> L.	FAGACEAE	Saplı Meşe	1	YD		X				X							X						Y	
75	<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	PAPILIONACEAE	Yalancı Akasya	10	YD	X					X							X						Y	B
76	<i>Robinia pseudoacacia</i> L. "Umbraculifera"	PAPILIONACEAE	Top Akasya	93	YD	X				X								X						Y	B
77	<i>Rosa</i> L.	ROSACEAE	Gül	83																					
78	<i>Rosa</i> L. "Climbing"	ROSACEAE	Sarmaşık Gülü	10																					
79	<i>Salix alba</i> L.	SALICACEAE	Ak Söğüt	2	YD	X				X								X						Y	
80	<i>Salix matsudana</i> Koidz. "Tortuosa"	SALICACEAE	Türbüşon Söğüdü	4	YD	X																X	GY	S	
81	<i>Santolina chamaecyparissus</i> L.	ASTERACEAE	Lavantin	30	YD	X																			
82	<i>Spiraea x bumalda</i> Burvenich	ROSACEAE	Pembe Çiçekli İspirya	5	YD		X				X											X		Y	P
83	<i>Spiraea x vanhouttei</i> (Briot) Zab.	ROSACEAE	Beyaz Çiçekli İspirya	20	YD		X				X											X		Y	B
84	<i>Syringa vulgaris</i> L.	OLEACEAE	Adi Leylak	1	YD		X				X									X				Y	M
85	<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	TILIACEAE	Gümüşi İhlamur	24	YD			X		X								X						GY	S
86	<i>Tilia cordata</i> Mill.	TILIACEAE	K. Yapraklı İhlamur	15	YD		X				X							X						Y	S
87	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	TILIACEAE	B. Yapraklı İhlamur	2	YD			X		X								X						Y	S
88	<i>Viburnum opulus</i> L.	CAPRIFOLIACEA	Adi Kartopu	22	YD		X				X									X				Y	B
89	<i>Viburnum opulus</i> L. "Roseum"	CAPRIFOLIACEA	Steril Adi Kartopu	4	YD		X				X										X			Y	B
90	<i>Viburnum tinus</i> L.	CAPRIFOLIACEA	Herdemyeşil Kartopu	40	HY		X				X											X		Y	B
91	<i>Viburnum tinus</i> L.var. <i>lucidum</i>	CAPRIFOLIACEA	Par. Yapraklı Kartopu	44	HY			X			X										X			Y	B
92	<i>Vitis vinifera</i> L.	VITACEAE	Yerli Asma	1	YD			X																Y	
93	<i>Washingtonia filifera</i> (Lindl.) H.Wendl.	ARECACEAE	Çöl Palmiyesi	5	HY			X								X			X					Y	
94	<i>Yucca filamentosa</i> L.	AGAVACEAE	Avize Çiçeği	1	HY			X					X								X			Y	B

YD: Yaprak Döken HD: Herdem Yeşil YS: Yeşil-Sarı, MY:Mavi-Yeşil, Y:Yeşil, K:Kırmızı, GY:Gri-Yeşil B:Beyaz ER:Erguvan P:Pembe S:Sarı O: Oranj, M: Mor

EK 3 Gaziosmanpaşa İlçesi Park Alanlarının Büyüklüklerine göre ve Fonksiyon Alanlarına göre Analizi Tablosu

PARKLARIN BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE FONKSİYON ELEMANLARININ ANALİZİ												
8000 m2>	Toplam Alan	BİTKİ										ÇATI
	(m2)	ÇOA	SPOR	FİTNES	SU	GÖS.	PERGOL	BANK	HEYKEİ	BÜFE	KAFETEİ	YÜRÜŞYÜ: BAYRAK ÇEŞME PREFABRİK TERAS BARBEKÜ
1 Kırkçeşme Yürüyüş Parkuru	20386			X			X	X			X	
2 Mevlana Sosyal Tesisleri	17897	X	X	X			X	X			X	X
3 Şehit Şerife Bacı Parkı	13955	X	X	X			X	X	X			
4 Çamlık Parkı	12263	X		X	X		X	X			X	
5 Sedat Balkanlı Spor Parkı	12557	X	X	X			X	X				
6 805 Sokak Parkı	9447	X	X				X	X				
7 Dumlupınar Parkı	8691	X	X	X			X			X	X	
8 Fetih Parkı	8077	X		X	X			X	X	X		

4000-8000 m2	Toplam Alan	BİTKİ										ÇATI
	(m2)	ÇOA	SPOR	FİTNES	SU	GÖS.	PERGOL	BANK	HEYKEİ	BÜFE	KAFETEİ	YÜRÜŞYÜ: BAYRAK ÇEŞME PREFABRİK TERAS BARBEKÜ
1 Mezarlık Sokak Parkı	7737	X	X	X			X	X				
3 Üçşehitler Parkı	5567	X	X	X			X	X				
2 MerkezMah.Otoparküstü Pa	5461				X	X	X	X	X	X		X
4 Veysel Karani Parkı	5082	X					X	X				
6 621 Sokak Parkı	4361	X	X					X				
7 Şehit Mustafa Gümüş Parkı	4051	X		X	X		X	X	X	X		X
5 Validesultan Parkı	4010				X		X	X	X	X		

2000-4000 m2	Toplam Alan	BİTKİ										ÇATI
	(m2)	ÇOA	SPOR	FİTNES	SU	GÖS.	PERGOL	BANK	HEYKEİ	BÜFE	KAFETEİ	YÜRÜŞYÜ: BAYRAK ÇEŞME PREFABRİK TERAS BARBEKÜ
1 Şehit Tamer Vardar Parkı	3888	X	X	X			X	X			X	X
2 Şehit Hasan Güreşen Parkı	3810	X						X	X			
3 Mehmet Akif Caddesi Parkı	3674	X	X	X				X				
4 Cumhuriyet Meydanı	3401				X		X	X				
5 Şelale Parkı	2982			X	X		X	X	X(B)			
6 Kutlu Doğum Parkı	2780	X	X					X				
7 Cebeci 1 Parkı	2768	X		X				X				
8 Çanakkale Şehitleri Parkı	2766							X	X			
9 Mehmet Niyazi Özdemir Par	2725	X	X					X		X		
10 Mevlana Parkı	2637	X						X	X			
11 Şehit Komiser Bülent Üstün Parkı	2527	X		X			X	X				
12 Zafer Parkı	2357							X				
13 Hoca Nasrettin Parkı	2295	X	X		X			X				
14 797 Sokak Parkı	2249			X				X				

EK 3 (Devam) Gaziosmanpaşa İlçesi Park Alanlarının Büyüklüklerine göre ve Fonksiyon Alanlarına göre Analizi Tablosu

PARKLARIN BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE FONKSİYON ELEMANLARININ ANALİZİ														
Toplam Alan		BİTKİ					ÇATI							
1000-2000 m2	(m2)	ÇOA	SPOR	FİTNES	SU	GÖS.	PERGOL	BANK	HEYKEİ	BÜFE	KAFETEF	YÜRÜŞYÜ: BAYRAK	ÇEŞME PREFABRİK	TERAS BARBEKÜ
1 23 Nisan Parkı	1968	X	X					X						
2 Çamlık Parkı-2	1857	X					X	X						
3 1132/1 Sokak Parkı	1851	X	X					X						
4 Hamidiye Caddesi Parkı	1714	X	X					X						
5 Rumeli Parkı	1697	X		X	X			X	X		X			
6 Galeri Caddesi Parkı	1633	X						X						
7 Emek Sokak Parkı	1621	X		X				X						
8 Ş.Polis Kadir Erdoğan Parkı	1621	X		X				X						
9 Fevzi Çakmak Parkı	1593	X	X					X						
10 Fetih Gençlik Parkı	1529	X						X						
11 541 Sokak Parkı	1488	X	X					X		X				
12 1215 Sokak Parkı	1450	X						X						
13 Namık Kemal Caddesi Park	1432	X		X				X						
14 832 Sokak Parkı	1431							X					X	
15 İsmail Hakkı Demir Parkı	1389	X						X		X				
16 Ş.Recep Bodur Parkı	1285			X				X						
17 Şehit Tarkan Selvi Parkı	1278							X						
18 1181/1 Sokak Parkı	1235	X		X				X						
19 Karadeniz Parkı	1231	X		X				X						
20 634 Sokak Parkı	1223							X						
21 Abdi İpekçi Caddesi Parkı	1179	X						X						
22 Ahmet Davutoğlu Parkı	1157	X		X				X		X				
23 Şehit Sezer Yüksel Parkı	1157	X						X						
24 Seyrantepe Parkı	1143	X						X						
25 Yücel Sokak Parkı	1141	X		X				X						
26 Süzer Sokak Parkı	1122	X	X					X						
27 Yeşilpınar 1 Parkı	1086	X						X			X			

EK 3 (Devam) Gaziosmanpaşa İlçesi Park Alanlarının Büyüklüklerine göre ve Fonksiyon Alanlarına göre Analizi Tablosu

PARKLARIN BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE FONKSİYON ELEMANLARININ ANALİZİ																		
Toplam Alan		BİTKİ										ÇATI						
<1000 m2	(m2)	ÇOA	SPOR	FİTNESS	SU	GÖS.	PERGOL	BANK	HEYKEİ	BÜFE	KAFETEF	YÜRÜŞYÜ:	BAYRAK	ÇEŞME	PREFABRİK	TERAS	BARBEKÜ	
1	651 Sokak Parkı	989							X									
2	Selanik Caddesi Parkı	913	X						X									
3	1031 Sokak Parkı	896	X						X									
4	Fatih Caddesi Parkı	889	X	X					X									
5	617 Sokak Parkı	887							X									
6	Şehit Hakan Arlon Parkı	883	X						X							X		
7	1. Sokak Parkı	870							X									
8	917 Sokak Yeşil Alan	862							X									
9	Şehit Mustafa Karakaş Park	829	X		X				X									
10	538 Sokak Parkı	828	X						X							X		
11	Gündoğdu Sokak Parkı	801	X		X													
12	1168 Sokak Parkı	779	X						X									
13	Şehit Ayhan Akgün Parkı	766	X	X					X									
14	761/1 Sokak Parkı	757	X						X									
15	1140 Sokak Parkı	647	X						X									
16	770 Sokak Parkı	612	X		X				X									
17	Şehit Engin Danyıldız Parkı	600																
18	Yeşilpınar 2 Parkı	569							X			X						
19	Ertuğrul Gazi parkı	562	X						X									
20	İstanbul Caddesi parkı	544							X									
21	48/1 Sokak Parkı	503	X						X									
22	Sayaocağı Caddesi 2 Parkı	477	X															
23	Çimentepe Sokak Parkı	472	X		X				X									
24	Hürriyet Parkı	471	X						X									
25	831/1 Sokak Yeşil Alan	469							X		X							
26	1076 Sokak Parkı	458	X						X									
27	Havuzbaşı 2 parkı	427							X									
28	618 Sokak Yeşil Alan	426							X									
29	Tikveşli Sokak	418	X		X				X									

EK 3 (Devam) Gaziosmanpaşa İlçesi Park Alanlarının Büyüklüklerine göre ve Fonksiyon Alanlarına göre Analizi Tablosu

PARKLARIN BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE FONKSİYON ELEMANLARININ ANALİZİ												
<1000 m2	Toplam Alan	BİTKİ				ÇATI						
	(m2)	ÇOA	SPOR	FİTNES	SU	GÖS.	PERGOL	BANK	HEYKEİ	BÜFE	KAFETEİ	YÜRÜŞYÜ: BAYRAK ÇEŞME PREFABRİK TERAS BARBEKÜ
30 1088 Sokak Parkı	418	X						X				
31 Çilekli Sokak Parkı	404	X		X				X				
32 Sefa Sokak Parkı	391											
33 Yayla Sokak Parkı	340	X		X				X				
34 510 Sokak Parkı	332	X						X				
35 1059/1 Sokak Yeşil Alan	298							X				
36 770 Sokak Yeşil Alan	294							X				
37 289 Sokak parkı	287	X						X				
38 1064/1 Sokak Yeşil Alan	256	X						X				
39 535 Sokak Parkı	255	X						X		X		
40 920/1 Sokak Parkı	243							X				
41 Göçmenler Sokak Parkı	213							X				
42 Yücel Sokak Yeşil Alan	212							X				
43 901 Sokak Parkı	207	X						X				
44 755 Sokak Yeşil Alan	184							X				
45 501 Sokak Parkı	165							X				
46 Sayaocağı Caddesi 1 Parkı	163	X										
47 1088 Sokak Yeşil Alan	121							X				

EK 4: Gaziosmanpaşa İlçesi Park, Yeşil Alan ve Ağaçlandırma Alanları Adres Listesi

Park Sayısı	Sıra	PAZARIÇİ MAH.	ADRES
1	1	– Şehit Tamer Vardar Parkı	Ş.Tamer Vardar Sk.- Ecdat Sk.
YILDIZTABA MAH.			
2	1	– Gündoğdu Sokak Parkı	Gündoğdu Sk
3	2	– Şehit Engin Danyıldız Parkı	6.Sk.
4	3	– Süzer Sokak Parkı	Süzer Sk. - Şafak Sk.
YENİDOĞAN MAH.			
5	1	– Sayaocağı Caddesi 1 Parkı	Sayaocağı Cad. - Üçgen Sk.
6	2	– Sayaocağı Caddesi 2 Parkı	Sayaocağı Cad. - Taşlı Sk.
SARIGÖL MAH.			
7	1	– Yücel Sokak Parkı	Yücel Sk.
8	2	– Çilekli Sokak Parkı	Aklar Sk. - Çilekli Sokak
9	3	– Çimentepe Sokak Parkı	Çimentepe Sk.
10	4	– Yayla Sokak Parkı	Yayla Sk.
11	5	– Mezarlık Sokak Parkı	Mezarlık Sk. - İstanbul Cad.
MERKEZ MAH.			
12	1	– Havuzbaşı 2 parkı	Halitpaşa Cad. - Taşlı Sk.
13	2	– Başkanlık Binası Bahçesi	Başkanlık Binası
14	3	– Cumhuriyet Meydanı	Cumhuriyet Meydanı
15	4	– Sefa Sokak Parkı	Sefa Sk. - Esen Sk.
16	5	– Şehit Hasan Güreşen Parkı	Çukurçeşme Cad. - Necipbey Sk.
17	6	– Şehit Tosun İpek Parkı	Necipbey Sk.
18	7	– Ahmet Davutoğlu Parkı	Çukurçeşme Cad.-I.Selvi Sk.
19	8	– Hoca Nasrettin Parkı	Bağlar Cad. - Selvili Sk.
BAĞLARBAŞI MAH.			
20	1	– Şehit Ayhan Akgün Parkı	Güllü Cad. - Adsız Nefer Sk.
21	2	– Ertuğrul Gazi parkı	Suçiçeği Sk. - Çeşmeli Sk.
22	3	– Emek Sokak Parkı	Emek Sk.
23	4	– Şehit Tarkan Selvi Parkı	Papatya Sk. No:45 yanı
24	5	– Veysel Karani Parkı	Papatya Sk. No:5 karşısı
25	6	– 48/1 Sokak Parkı	48/1 Sokak
ŞEMSİPAŞA MAH.			
26	1	– 1. Sokak Parkı	1.Sokak - Cengiz Topel Cad.
27	2	– İstanbul Caddesi parkı	İstanbul Cad. - 56. Sk.
FEVZİ ÇAKMAK MAH.			
28	1	– Şelale Parkı	Kemal Şeker Bulvarı
29	2	– Kırkçeşme Yürüyüş Parkuru	Kemal Şeker Bulvarı
30	3	– Seyrantepe Parkı	803/4 Sk. - 803/3 Sk.
31	4	– 770 Sokak Yeşil Alan	770 Sk. - 774 Sk.
32	5	– 770 Sokak Parkı	770 Sokak
33	6	– 761/1 Sokak Parkı	761/1 Sk.

EK 4 (Devam): G.O.P. İlçesi Park, Yeşil Alan ve Ağaçlandırma Alanları Adres Listesi

Park Sayısı	Sıra	FEVZİ ÇAKMAK MAH.	ADRES
34	7	– İsmail Hakkı Demir Parkı	İstanbul Cad. - Gebzeli Cad.
35	8	– 751 Sokak Basketbol Sahası	751 Sokak
36	9	– 755 Sokak Yeşil Alan	Osman Özküçük Sk.- 755 Sk.
37	10	– Fevzi Çakmak Parkı	Efe Mehmet Sk. - 758/2 Sk.
38	11	– Validesultan Parkı	Validesuyu Cad. - 780 Sokak
39	12	– Sedat Balkanlı Spor Parkı	Validesuyu Cad. - Kemal Şeker Bulvarı
KAZIM KARABEKİR MAH.			
40	1	– Zafer Parkı	Hekimsuyu Cd.- K.Şeker Bul.
41	2	– 23 Nisan Parkı	K.Şeker Bulvarı - 827. Cadde
42	3	– 917 Sokak Yeşil Alan	Ş.Sezer Önder Sk. - 917 Sk.
43	4	– 857 Sokak Yeşil Alan	857 Sk. - 854 Sk.
44	5	– Kutlu Doğum Parkı	Ş.Sezer Önder Sk. - 925 Sk.
45	6	– Şehit Komiser Bülent Üstün Parkı	Ş.Sezer Önder Sk. - 840 Sk.
46	7	– Fetih Gençlik Parkı	Dr.Gürkan Ceylan Cad. - 827 Sk.
47	8	– 831/1 Sokak Yeşil Alan	İ.Hatip Lisesi Bul. - 831/1 Sk.
48	9	– Yeşilpınar 2 Parkı	İ.Hatip Lisesi Bul. - Pamuk Sk.
MEVLANA MAH.			
49	1	– Yeşilpınar 1 Parkı	İ.Hatip Lisesi Bul. - 911 Sk.
50	2	– Şehit Sezer Yüksel Parkı	909 Sk. - 911 Sk.
51	3	– 905 Sokak Parkı	905 Sk. - 902 Sk.
52	4	– 901 Sokak Parkı	901 Sk.
53	5	– Mevlana Parkı	868 Sk. - 901 Sk.
54	6	– 871 Sokak Parkı	871 Sk. - 868/1 Sk.
55	7	– Şehit Şerife Bacı Parkı	Hızır Efendi Caddesi
56	8	– 832 Sokak Parkı	832 Sk. - Sefa Cad.
57	9	– Fetih Parkı	Sefa Cad. - 832 Sokak
KARAYOLLARI MAH.			
58	1	– Abdi İpekçi Caddesi Parkı	A.İpekçi Cad. - Osmanbey Cad.
59	2	– 618 Sokak Yeşil Alan	618 Sk. - 617 Sk.
60	3	– 617 Sokak Parkı	617 Sk. - 621/1 Sk.
61	4	– 621 Sokak Parkı	621 Sk.
62	5	– 634 Sokak Parkı	634 Sk.
63	6	– Fatih Caddesi Parkı	Fatih Cad. - 634 Sk.
64	7	– 651 Sokak Parkı	651 Sk. - 638 Sk.
65	8	– Galeri Caddesi Parkı	Galeri Cad.
YENİ MAH.			
66	1	– 541 Sokak Parkı	541 Sk. - 543 Sk.
67	2	– Cebeci 1 Parkı	540/1 Sk.
68	3	– Dumlupınar Parkı	602 Sk.
69	4	– 538 Sokak Parkı	538 Sk.

EK 4 (Devam): G.O.P. İlçesi Park, Yeşil Alan ve Ağaçlandırma Alanları Adres Listesi

Park	Sayı	Sıra	YENİ MAH.	ADRES
70	5	–	Şehit Mustafa Gümüş Parkı	Cebeci Cad. - 539/1 Sk.
71	6	–	Küçükköy Meydanı Orta Refüj	Cengiz Topel Cad. - Cebeci Cad.
72	7	–	Şehit Mustafa Karakaş Parkı	529 Sk.
73	8	–	510 Sokak Parkı	510 Sk.
74	9	–	535 Sokak Parkı	535 Sk.
HÜRRİYET MAH.				
75	1	–	Hürriyet Parkı	322 Sk. - 324 Sk.
76	2	–	Rumeli Parkı	Ş.Mustafa Yeşil Cad. - 500 Evler Cad.
77	3	–	289 Sokak parkı	289 Sk. - 291 Sk.
BARBAROS HAYRETTİNPASA MAH.				
78	1	–	1059/1 Sokak Yeşil Alan	1059/1 Sk.
79	2	–	1064/1 Sokak Yeşil Alan	1064/1 Sk.
80	3	–	Şehit Hakan Arlon Parkı	İnönü Cad. - 1047 Sk.
81	4	–	1031 Sokak Parkı	Erhan Çavuşoğlu Cad. - 1031 Sk.
82	5	–	1088 Sokak Yeşil Alan	1088 Sk. - 1087 Sk.
83	6	–	1088 Sokak Parkı	1088 Sk.
84	7	–	1076 Sokak Parkı	1076 Sk. - 1073/1 Sk.
KARADENİZ MAH.				
85	1	–	General Aldoğan Caddesi Yeşil Alan	General Aldoğan Cad. - 1155 Sk.
86	2	–	1130/1 Sokak Yeşil Alan	General Aldoğan Cad. - 1130/1 Sk.
87	3	–	Mehmet Niyazi Özdemir Parkı	General Aldoğan Cad. - 1110 Sk.
88	4	–	Hamidiye Caddesi Parkı	Hamidiye Cad.
89	5	–	Namık Kemal Caddesi Parkı	Namık Kemal Cad.
90	6	–	Selanik Caddesi Parkı	Selanik Cad.
91	7	–	1215 Sokak Parkı	1215 Sk. - 1223 Sk.
92	8	–	Karadeniz Parkı	Menderes Cad. - 1152 Sk.
93	9	–	1140 Sokak Parkı	1140 Sk. - 1128 Sk.
94	10	–	Mehmet Akif Caddesi Parkı	Mehmet Akif Cad. - 1166 Sk.
95	11	–	1168 Sokak Parkı	1168 Sk. - 1158 Sk.
96	12	–	Çanakkale Şehitleri Parkı	Ertuğrulgazi Cad.

EK 5:İstanbul Florasında Doğal Yetişen Ağaç ve Ağaçcıklar (Flora Of Turkey'den)

Tür / Latince İsim	Türkçe İsim		Tür / Latince İsim	Türkçe İsim
<i>Acacia cyanophylla</i> Lindley	Kıbrıs Akasyası		<i>Pistacia lentiscus</i> L.	Sakız Ağacı
<i>Acacia dealbata</i> Link	Gümüşi Akasya		<i>Phillyrea latifolia</i> L.	Geniş Yapraklı Akçakesme
<i>Acer campestre</i> L.	Ova Akçaağacı		<i>Phoenix canariensis</i> Hort. ex Chabaud	Feniks
<i>Acer negundo</i> L.	Diş budak yapraklı akçaağaç		<i>Pistacia terebinthus</i> L.	Menegic
<i>Acer tataricum</i> L.	Tatar Akçaağacı		<i>Platanus orientalis</i> L.	Doğu Çınarı
<i>Acer trautuetteri</i> Medew.	Kayın gövdeli akçaağaç		<i>Populus alba</i> L.	Ak Kavak
<i>Albizia julibrissin</i> Durazz	Gülbrişim		<i>Populus tremula</i> L.	Titrek Kavak
<i>Alnus glutinosa</i> L.	Adi Kızılağaç		<i>Pyrus amygdaliformis</i> Vill.	Badem Yapraklı Ahlat
<i>Arbutus unedo</i> L.	Adi Kocayemiş		<i>Pyrus bulgarica</i> Kuthath. et Sachok	Ahlat
<i>Caesalpinia gilliesii</i> Wall ex. Hook	Aslanbıyığı		<i>Pyrus communis</i> L.	Armut
<i>Carpinus betulus</i> L.	Adi Gürgen		<i>Pyrus eleagnifolia</i> Pallas	Ahlat
<i>Carpinus orientalis</i> Miller.	Doğu Gürgeni		<i>Quercus cerris</i> L.	Saçlı Meşe
<i>Castanea sativa</i> Miller	Anadolu Kestanesi		<i>Quercus coccifera</i> L.	Kermes Meşesi
<i>Celtis australis</i> L.	Adi çitlenbik		<i>Quercus frainetto</i> Ten.	Macar Meşesi
<i>Cerasus avium</i> (L.) Moench	Yabani Kiraz		<i>Quercus hartwissiana</i> Steven.	Istranca Meşesi
<i>Cerasus mahaleb</i> (L.) Miller	Mahlep		<i>Quercus ilex</i> L.	Pırnal Meşe
<i>Ceratonia siliqua</i> L.	Keçi Boynuzu		<i>Quercus infectoria</i> Oliver	Mazı Meşesi
<i>Cercis siliquastrum</i> L.	Erguvan		<i>Quercus petraea</i> (Mattuschka) Liebl.	Sapsız meşe
<i>Corylus colurna</i> L.	Türk Fındığı		<i>Quercus pubescens</i> Willd	Tüylü Meşe
<i>Diospyros kaki</i> L. Fil.	Büyük Meyveli Trabzon Hurması		<i>Quercus robur</i> L.	Saplı Meşe
<i>Eucalyptus camaldulensis</i> Dehnh.	Okaliptus		<i>Robinia pseudoacacia</i> L.	Yalancı Akasya
<i>Fagus orientalis</i> Lipsky	Doğu Kayını		<i>Salix alba</i> L.	Ak Söğüt
<i>Ficus carica</i> L.	İncir Ağacı		<i>Salix babylonica</i> L.	Salkım Söğüt
<i>Fraxinus angustifolia</i> Vahl.	Sivri Meyveli Dişbudak		<i>Salix fragilis</i> L.	Gevrek Söğüt
<i>Fraxinus ornus</i> L.	Çiçek Dişbudağı		<i>Sorbus torminalis</i> L.	Akçaağaç Yapraklı Üvez
<i>Fraxinus palliase</i> Wilmott	Dişbudak		<i>Taxus baccata</i> L.	Porsuk
<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	Amerikan Glediciyası		<i>Tilia argentea</i> Desf. ex DC.	Gümüşi İhlamur
<i>Juglans regia</i> L.	Kara Ceviz		<i>Tilia cordata</i> Miller	Küçük Yapraklı İhlamuru
<i>Juniperus oxycedrus</i> L.	Katran Ardıcı		<i>Trachycarpus fortunei</i> (Hooker) H. Wendl.	Çin Yelpaze Palmiyesi
<i>Laurus nobilis</i> L.	Akdeniz Defnesi		<i>Ulmus glabra</i> Hudson	Dağ Karaağacı
<i>Malus silvestris</i> Miller	Yabani Elma		<i>Ulmus minor</i> Miller	Ova Karaağacı
<i>Morus alba</i> L.	Ak Dut		<i>Washingtonia filifera</i> (J. Linden ex Andre) H. Wendl	Palmiye
<i>Olea europaea</i> L.	Zeytin		<i>x Malasorbis florentina</i> (Zucc.) Browicz	
<i>Pistacia atlantica</i> Desf.	Atlantik Fıstığı			

EK 6: İstanbul Florasında Doğal Yetişen Çalı Türleri (Flora Of Turkey'den)

Tür / Latince İsim	Türkçe İsim		Tür / Latince İsim	Türkçe İsim
<i>Amalanchier rotundifolia</i> (Lam.) Dum.-Courset	Taşarmudu		<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Kurtbağı
<i>Arceuthobium oxycedri</i> (DC.) Bieb.	Ardıç Ökseotu		<i>Loranthus europaeus</i> Jacq.	Meşe Ökseotu
<i>Berberis vulgaris</i> L.	Kadın Tuzluğu		<i>Mespilus germanica</i> L.	Adi Muşmula
<i>Buxus sempervirens</i> L.	Şimşir		<i>Myrtus communis</i> L.	Adi Mersin
<i>Calicotome villosa</i> (Poiret) Link	Keçiboğan		<i>Nerium oleander</i> L.	Zakkum
<i>Calluna vulgaris</i> L.	Süpürge Çalısı		<i>Osyris alba</i> L.	Süpürge Çalısı
<i>Capparis spinosa</i> var. <i>spinosa</i>	Kapari, Kedi Tırnağı		<i>Paliurus spina-christi</i> Miller	Karaçalı
<i>Chamaecytisus albus</i> (Hacq.) Rothm	Altın Çalısı		<i>Pyracantha coccinea</i> Roemer	Ateş Dikeni
<i>Chamaecytisus austriacus</i> (L.) Link	Altın Çalısı		<i>Rhus coriaria</i> L.	Derici Sumağı
<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link	Altın Çalısı		<i>Ribes rubrum</i> L.	Frenk Üzümü
<i>Chamaecytisus pygmaeus</i> (Willd.) Rothm	Altın Çalısı		<i>Ribes uva-crispa</i> L.	Bektaş Üzümü
<i>Chamaecytisus sipunus</i> (L.) Link	Altın Çalısı		<i>Rosa agrestis</i> Savi	Beyaz Çiçekli Yabangülü
<i>Chamaerops humilis</i> L.	Bodur Palmiye		<i>Rosa canina</i> L.	Kuşburnu
<i>Cistus creticus</i> L.	Pembe Çiçekli Laden		<i>Rosa gallica</i> L.	Gül
<i>Cistus salvifolius</i> L.	Beyaz Çiçekli Laden		<i>Rosa sempervirens</i> L.	Yabani Gül
<i>Colutea cilicica</i> Boiss. et Bal.	Yabani Sinameki		<i>Rubus canescens</i> DC.	Böğürtlen
<i>Cornus mas</i> L.	Sarı Çiçekli Kızılcık		<i>Rubus discolor</i> Weihe et Nees.	Böğürtlen
<i>Corylus avellana</i> L.	Adi Fındık		<i>Rubus idaeus</i> L.	Ahududu
<i>Cotinus coggyria</i> Scop.	Boyacı Sumağı		<i>Rubus sanctus</i> Schreber	Yaban Böğürtleni
<i>Crataegus pentagyna</i> Waldst. et Kit. ex Willd	Geyikdiken		<i>Ruscus aculeatus</i> var. <i>aculeatus</i> L.	Tavşanmemesi
<i>Cretagus curvisepala</i> Lindman	Geyikdiken		<i>Ruscus hypoglossum</i>	Dikenli Mersin
<i>Cretagus monogyna</i> Jacq.	Kırmızı Aliç		<i>Ruscus hypophyllum</i> L.	Yalova Mercanı
<i>Cydonia oblonga</i> Miller	Ayva		<i>Salix amplexicaulis</i> Bory Et Chaub.	Karşılıklı Yapraklı Söğüt
<i>Cytisus scoparius</i> (L.) Link	Kırmızı Süpürge Otu		<i>Salix armenorassica</i> A. Skv.	Söğüt
<i>Daphne pontica</i> L.	Sırımbağı		<i>Salix caprea</i> L.	Keçi Söğüdü
<i>Eleagnus angustifolia</i> L.	Kuş İğdesi		<i>Salix cinerea</i> L.	Boz Söğüt
<i>Erica arborea</i> L.	Ağaç Fundası		<i>Sambucus nigra</i> L.	Kara Mürver
<i>Erica manipuliflora</i> Salisb	Funda-Püren		<i>Similax excelsa</i> L.	Anadolu Saparnası
<i>Euonymus europaeus</i> L.	Papaz Külâhı		<i>Spartium junceum</i> L.	Katırtırmağı
<i>Frangula alnus</i> Miller	Barut Ağacı		<i>Tamarix parviflora</i> L.	Küçük Çiçekli Ilgın
<i>Genista carinalis</i> Gris.	Anadolu Boyaçalısı		<i>Tamarix smyrnensis</i> Bunge.	Ilgın
<i>Genista lydia</i> Boiss.	Anadolu Boyaçalısı		<i>Tamarix tetrandra</i> Pallas ex Bieb.	Büyük Çiçekli Ilgın
<i>Genista tinctoria</i> L.	Boyacı Katırtırmağı		<i>Teline monspessulana</i> (L.)C. Koch	
<i>Gonocytisus angulatus</i> (L.) Spach			<i>Ulex europaeus</i> L.	
<i>Hypericum calycinum</i> L.	Sarı Çiçekli Koyun Kıran		<i>Vaccinum arctostaphlos</i> L.	Büyük Ayı Üzümü
<i>Ilex colchica</i> Poj.	Işıgan, Anadolu Çoban Püskülü		<i>Yucca filamentosa</i> L.	Avize Çiçeği
<i>Jasminum fruticans</i> L.	Yabani Yasemin		<i>Yucca gloriosa</i> L.	Avize Bitkisi
<i>Laurocerasus officinalis</i> Roemer	Karayemiş		<i>Myrtus communis</i> L.	Adi Mersin

EK 6 (Devam): İstanbul Bölgesinde Çalı Türleri (Flora Of Turkey'den)

Tür / Latince İsim	Türkçe İsim		Tür / Latince İsim	Türkçe İsim
<i>Nerium oleander</i> L.	Zakkum		<i>Ruscus hypoglossum</i>	Dikenli Mersin
<i>Osyris alba</i> L.	Süpürge Çalısı		<i>Ruscus hypophyllum</i> L.	Yalova Mercanı
<i>Paliurus spina-christi</i> Miller	Karaçalı		<i>Salix amplexicaulis</i> Bory Et Chaub.	Karşılıklı Yapraklı Söğüt
<i>Pyracantha coccinea</i> Roemer	Ateş Dikeni		<i>Salix armenorassica</i> A. Skv.	Söğüt
<i>Rhus coriaria</i> L.	Derici Sumağı		<i>Salix caprea</i> L.	Keçi Söğüdü
<i>Ribes rubrum</i> L.	Frenk Üzümü		<i>Salix cinerea</i> L.	Boz Söğüt
<i>Ribes uva-crispa</i> L.	Bektaş Üzümü		<i>Sambucus nigra</i> L.	Kara Mürver
<i>Rosa agrestis</i> Savi	Beyaz Çiçekli Yabangülü		<i>Similax excelsa</i> L.	Anadolu Saparnası
<i>Rosa canina</i> L.	Kuşburnu		<i>Spartium junceum</i> L.	Katırtımağı
<i>Rosa gallica</i> L.	Gül		<i>Tamarix parviflora</i> L.	Küçük Çiçekli Ilgın
<i>Rosa sempervirens</i> L.	Yabani Gül		<i>Tamarix smymensis</i> Bunge.	Ilgın
<i>Rubus canescens</i> DC.	Böğürtlen		<i>Tamarix tetrandra</i> Pallas ex Bieb.	Büyük Çiçekli Ilgın
<i>Rubus discolor</i> Weihe et Nees.	Böğürtlen		<i>Teline monspessulana</i> (L.)C. Koch	
<i>Rubus idaeus</i> L.	Ahududu		<i>Ulex europaeus</i> L.	
<i>Rubus sanctus</i> Schreber	Yaban Böğürtleni		<i>Vaccinum arctostaphlos</i> L.	Büyük Ayı Üzümü
<i>Ruscus aculeatus</i> var. <i>aculeatus</i> L.	Tavşanmemesi		<i>Yucca flamentosa</i> L.	Avize Çiçeği
<i>Ruscus hypoglossum</i>	Dikenli Mersin		<i>Yucca glorisa</i> L.	Avize Bitkisi

EK 7: Yol Ağaçlandırmalarında Kullanılacak Bitkiler (Pamay’a göre)

Tür / Latince İsim	Tür / Latince İsim	
A-Yapraklılar		
<i>Acer campestre</i>	<i>Laurus nobilis</i>	<i>Ulmus campestris</i>
<i>Acer dasycarpum</i>	<i>Ligustrum japonica</i>	<i>Ulmus effusa</i>
<i>Acer negundo</i>	<i>Ligustrum vulgare</i>	<i>Ulmus montana</i>
<i>Acer platanoides</i>	<i>Liquidambar orientalis</i>	<i>Ulmus montana</i> “Hollandica”
<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Liriodendron tulipifera</i>	<i>Zelkova carpinifolia</i>
<i>Acer pseudoplatanus</i> “Globosum”	<i>Maclura aurantiaca</i>	B-İğne Yapraklılar
<i>Acer pseudoplatanus</i> “Purpureum”	<i>Magnolia acuminata</i>	<i>Cedrus libani</i>
<i>Acer pseudoplatanus</i> “Schwedleri”	<i>Magnolia grandiflora</i>	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>
<i>Aesculus hippocastanum</i>	<i>Malus floribunda</i>	<i>Cupressus sempervirens</i> “Pyramidalis”
<i>Aesculus rubicunda</i>	<i>Melia azadirach</i>	<i>Ginkgo biloba</i>
<i>Ailanthus glandulosa</i>	<i>Paulonia imperialis</i>	<i>Juniperus communis</i>
<i>Betula alba</i>	<i>Platanus acerifolia</i>	<i>Juniperus oxycedrus</i>
<i>Betula pubescens</i>	<i>Platanus occidentalis</i>	<i>Picea excelsa</i>
<i>Betula verrucosa</i>	<i>Platanus orientalis</i>	<i>Picea orientalis</i>
<i>Brachydon populneum</i>	<i>Populus alba</i>	<i>Pinus nigra</i>
<i>Carpinus betula</i> “Fastigiata”	<i>Populus deltoides</i>	<i>Pinus pinea</i>
<i>Carya alba</i>	<i>Populus deltoides</i> “Caroliensis”	<i>Pinus sylvestris</i>
<i>Castanea sativa</i>	<i>Populus deltoides</i> “Virginiana”	<i>Pseudotsuga menziesii</i> “Glaucæ”
<i>Catalpa bignonioides</i>	<i>Populus euroamericana</i>	<i>Taxus baccata</i> “Fastigiata”
<i>Catalpa bignonioides</i> “Nana”	<i>Populus euroamericana</i> “Regenerata”	<i>Taxus baccata</i> “Pyramidalis”
<i>Celtis australis</i>	<i>Populus euroamericana</i> “Robusta”	
<i>Cerasus ovium</i>	<i>Populus serotina</i>	
<i>Cercis siliquastrum</i>	<i>Populus nigra</i>	
<i>Cinnamomum camphora</i>	<i>Populus nigra</i> “Pyramidalis”	
<i>Cornus mas</i>	<i>Pterocarya fraxinifolia</i>	
<i>Corylus colurna</i>	<i>Quercus palustris</i>	
<i>Crataegus oxyacantha</i>	<i>Quercus pedunculiflora</i>	
<i>Crataegus oxyacantha</i> “Rosea”	<i>Quercus rubra</i>	
<i>Crataegus oxyacantha</i> “Punica”	<i>Robinia pseudoacacia</i>	
<i>Cytisus laburnum</i>	<i>Robinia pseudoacacia</i> “Bessoniana”	
<i>Eucalyptus camaldulensis</i>	<i>Robinia pseudoacacia</i> “Decaisneana	
<i>Eucalyptus globulus</i>	<i>Robinia pseudoacacia</i> “Umbraculifera”	
<i>Eucalyptus viminalis</i>	<i>Salix alba</i>	
<i>Fraxinus americana</i>	<i>Sophora japonica</i>	
<i>Fraxinus excelsior</i>	<i>Sorbus aria</i>	
<i>Fraxinus ornus</i>	<i>Sorbus aucuparia</i> “Hybrida	
<i>Fraxinus oxycarpa</i>	<i>Tilia alba</i> (=tomentosa)	
<i>Gleditschia triacanthos</i>	<i>Tilia grandiflora</i> (=plathyphyllos)	
<i>Gymnocladus dioica</i>	<i>Tilia parvifolia</i> (=cordata)	
<i>Lagerstroemia indica</i>	<i>Tilia rubra</i>	

EK 8: Sınırlarda Kullanılacak Bitkiler (Pamay’a göre)

Tür / Latince İsim	Tür / Latince İsim	
	BUDANMADAN KULLANILANLABİLEN ÇİT BİTKİLERİ	
<i>Acer campestre</i>	<i>Azalea amoena</i>	<i>Spirea bumalda waterer</i>
<i>Berberis vulgaris</i>	<i>Azalea arborescens</i>	<i>Spirea cantoniensis</i>
<i>Berberis vulgaris atropurpurea</i>	<i>Azalea kurume</i>	<i>Spirea thunbergii</i>
<i>Buxus sempervirens</i>	<i>Berberis vulgaris</i>	<i>Spirea van Houttei</i>
<i>Carpinus betulus</i>	<i>Berberis vulgaris "Atropurpurea"</i>	<i>Syringa reflexa</i>
<i>Carpinus orientalis</i>	<i>Buxus sempervirens</i>	<i>Shringa rothomangensis</i>
<i>Cornus mas</i>	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	<i>Shringa vulgaris</i>
<i>Corylus avellana</i>	<i>Chamaecyparis obtusa</i>	<i>Tamarix gallica</i>
<i>Crataegus monogyna</i>	<i>Chamaecyparis psifera</i>	<i>Taxus baccata</i>
<i>Cupressus goveniana</i>	<i>Cornus mas</i>	<i>Thuja occidentalis</i>
<i>Cupressus sempervirens "Horizontalis"</i>	<i>Cotoneaster microphylla</i>	<i>Thuja orientalis</i>
<i>Fagus silvatica</i>	<i>Cotoneaster pyracantha</i>	<i>Ulex babus</i>
<i>Gleditschia triacanthos</i>	<i>Crataegus monogyna</i>	<i>Viburnum dentatum</i>
<i>Hibiscus syriacus</i>	<i>Cupressus sempervirens "Pyramidalis"</i>	<i>Viburnum opulus</i>
<i>Ilex aquifolium</i>	<i>Cytisus scoparius "Andreanus"</i>	
<i>Juniperus communis</i>	<i>Deutzia scabra "Crenata"</i>	
<i>Laurus nobilis</i>	<i>Diervilla Florida</i>	
<i>Ligustrum ionandrum</i>	<i>Eleagnus angustifolia</i>	
<i>Ligustrum ovalifolium</i>	<i>Erica carnea</i>	
<i>Ligustrum vulgare</i>	<i>Erica darleyensis</i>	
<i>Maclura aurantiaca</i>	<i>Eunymus latifolia</i>	
<i>Picea excelsa</i>	<i>Hydrangea hortensis</i>	
<i>Picea orientalis</i>	<i>Juniperus communis</i>	
<i>Picea sitchensis</i>	<i>Laurus nobilis</i>	
<i>Prunus laurocerasus</i>	<i>Ligustrum vulgare</i>	
<i>Prunus serotina</i>	<i>Lonicera tatarica</i>	
<i>Ribes sanguineum</i>	<i>Mahonia aquifolium</i>	
<i>Spirea salicifolia</i>	<i>Maclura aurantiaca</i>	
<i>Spirea tomentosa</i>	<i>Philadelphus coronarius</i>	
<i>Syringa vulgare</i>	<i>Pinus montana</i>	
<i>Taxus baccata</i>	<i>Populus nigra "Pyramidalis"</i>	
<i>Thuja occidentalis</i>	<i>Rhamnus cathartica</i>	
<i>Thuja orientalis</i>	<i>Ribes sanguineum</i>	
<i>Tilia grandifolia</i>	<i>Rosa rubiginosa</i>	
<i>Tilia parvifolia</i>	<i>Rosa rugosa</i>	
<i>Viburnum opulus</i>	<i>Spirea arguta</i>	

ÖZGEÇMİŞ

Arzu FINDIK 1978 yılında Ankara’ da doğdu. Lise eğitimini Eyüp Alibeyköy Lisesinde tamamladı. 1998 yılında İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü’nü kazanmış olduğu, üniversitenin İngilizce hazırlık sınıfını okuduktan sonra, 1999 yılında Enes isimli bir erkek çocuğuna anne olması nedeniyle eğitimini dondurmak zorunda kaldı. 2000 yılı eğitim öğretim sezonunda okuluna kaldığı yerden devam ederken, 2001 yılında ortalaması 3’ün üzerinde bulunan öğrencilere tanınan hak kapsamında çift anadal programı ile Peyzaj Mimarlığı Bölümü’nde okumaya hak kazanmıştır.

İki bölümü aynı anda okuyan, Arzu FINDIK Orman mühendisliği Bölümü lisans eğitimini 2004 yılında tamamlamıştır. Orman mühendisliği bölümünden önce mezun olmasından dolayı Gaziosmanpaşa Belediyesi, Park Bahçeler Müdürlüğü’nde Kontrol Mühendisi olarak çalışmaya başlamıştır. Gaziosmanpaşa Belediyesindeki görevini ve Peyzaj mimarlığı eğitimini bir arada devam ettirmiş ve 2005 yılında, Peyzaj Mimarlığı Bölümü lisans eğitimini tamamladı. Peyzaj mimarlığına gönül vermiş olmasından dolayı Gaziosmanpaşa Belediyesindeki görevine Fen İşleri Müdürlüğü, Proje Bürosunda, Peyzaj mimarı ve Kontrol Mühendisi olarak çalışmaya devam etmekte. 2006 yılında İ.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümünde yüksek lisans eğitimine başladı. 2013 yılında Alperen adında bir erkek çocuğu daha sahibi oldu. Eğitim ve iş hayatına aktif olarak devam etmekte.